BUGÜN 16 SAYFA

11 HAZİRAN SALI 1935

TAN

FENERBAHÇE 27 İNCİ YILINA GİRERKEN...
Yazan : A. N. KARACAN
9 uncu sayfada

SAYI: 50 — 3353
Onbirinci YIL
SAHİB ve BAŞMUHARRİRİ
Mahmud SOYDAN

SAYISI 5 KURUŞ — İSTANBUL — TELEFON { İdare ve matbaa : 24310. Müdür: 24318 Yazı isleri: 24319.

BUGÜN

2 incide: Peyami Safa'nın "Bahsimizin dışında„ — Orhan Selimin'in "Bir hazin maceradır" fıkraları — Şehir haberleri.
3 üncüde: Muhabirlerimizin telefon haberleri — Rusçuklu Hakkı'nın "Sağlık ve Esenlik„ adlı yazısı — Feleğin "Sure alayı„ fıkrası.
4 üncüde: Aziz Hüdai Akdemirin "Bizde Casusluk„ tefrikası — Kendi kendimize çatıyoruz.
5 incide: Son haberler — İcmal.
6 mcıda: Memlekette TAN — Sağlık öğüdleri.
7 incide: Öz dil sayfası.
8 incide: Ekonomi.
9 uncuda: Spor.
10 uncuda: Fatih Istanbulu nasıl aldı? — Briç dersleri — Sevişmeler, evlenmeler.
11 incide: Güzel sanatlar.
12 incide: Dünya gazetelerine göre hadiseler.
13 üncüde: Yarmın büyükleri — Okuduklarımız, duyduklarınız — Faydalı bilgiler.
14 üncüde: Kadın, Moda — Sinema.

Yunanistan Seçimi

Yunanistan'da geçen pazar günü yapılan seçim, hükûmet partisinin yenmesile sonlandı. Yenme, partinin pazar günü atılan oyların çoğunu almasında değil, seçmenlerden yüzde altmışının seçime girmiş olmalarındadır. Çünkü seçime, karşı partilerin hiçbiri girmediğinden, Çaldaris'in halk partisi, ülkü arkadaşı olan kıralcı Metaksas partisi ile seçimde yalnız kalmışlardı. Atina özel aytarımızın bildirdiğine göre, pazar günkü seçime seçmenlerin yüzde altmışı girmişlerdir. Geri kalan yüzde kırkın hepsi [illegible] partilere verselerdi de gene hükûmet partisi kazanmış sayılabilir. Bu başarışın önemini anlamak için seçimin ne gibi şartlar altında yapıldığını hatırlamak gerektir.

İş başında bulunan ve pazar günkü seçimde kazanan Çaldaris hükûmeti, 1933 seçiminde kazanarak iktidarı Venizelos'un elinden almıştı. Hatırlardadır ki, Venizelos 1933 seçiminde kaybettikten sonra iktidarı, kazanan partiye bırakmak istemediğinden Plâstiras'a bir isyan hazırlatmıştı. Venizelos'un tesviki ile ayaklanan Plâstiras, diktatörlüğünü ilân etti. Ancak, bu işi başaramıyacağını anlayınca ertesi gün kaçtı. Cumurbaşkanı bunun üzerine, Otoneos'un başkanlığı altında süel bir kabine kurdu ve bu kabine de iktidarı seçimde kazanan Çaldaris partisine verdi. Çaldaris'in partisi kıralcı olmakla beraber, başbakan, rejime dokunmıyacağını adamıştı. Çaldaris bu adağını tutmuştur. Yunan Cumurluğu iki yıldanberi kıralcıların elinde bulunmakta idi. Tıpkı Fransanın üçüncü cumurluğu 1879 yılına kadar kıralcıların elinde bulunduğu gibi. Cumurluk için tehlikeli görünmeğe başlayan bugünkü durum, kıralcılardan ziyade, cumurcu olan Venizelist'ler tarafından meydana getirilmiştir. Çaldaris, rejim sorumunu ileri sürmiyerek Yunanistan'ı idare ederken, geçen martta Venizelist ler ülkeyi kana boğan bir isyan çıkardılar. Bu isyanda az kaldı Yunanistan iki parçaya ayrılsın. Hükûmet isyanı bastırdı. Venizelist olan âyanı ilga etti. Daha bir takım tedbirler aldı. Bundan sonra da seçimi tazelemeğe karar verdi. İşte pazar günkü seçim bu karar üzerine yapılmaktadır. Seçime, karşı partilerin hiçbiri girmemeğe karar verdi. Hatta bunlar, seçmenlerin sandık başına gitmemelerini temin için ellerinden geleni yaptılar. Bunun içindir ki, seçime iştirak etmeyen seçmenin karşı partilerden birine oy verdiği iddia edilebilir. Ancak bu böyle olsa da bugün iş başında bulunan halk partisi ekseriyeti kazanmış oluyor.

Halk partisile birlikte seçime Metaksas'ın kırallık yanatı olan partisi de girmiştir. Metaksas'ın kıralcı olan Çaldaris'ten ayrıldığı nokta şudur ki, Çaldaris rejim sorumunu şimdilik ileri sürmediği halde Metaksas kırallığın derhal geri getirilmesine taraftardır. Ancak seçimde aldığı oyların azlığı gösteriyor ki, Yunan ulusu, bir defa da genoy (âraya müracaat) yapılmadan seçim üzerine kırallığın geri getirilmesini istemiyor. Kırallık ve cumurluk hakkındaki son söz, Çaldaris'in de adadığı bu genoyda söylenmiş olacaktır.

A. Şükrü ESMER

Deniz zabitleri

Terfihleri hakkında üç kanun Kamutaya veriliyor. Yazısı 8 inci sayfada

Bulgar Kabinesinde Buhran Başladı

YUNAN SEÇİMİNİN SONUNCU

300 Saylavlıktan 287 sini Hükûmet Partisi Kazandı

Metaksas Yalnız Korfo ve Arkadyada İki Saylavlık Elde Edebilmiştir

Atina, 10 (Hususî muhabirimiz gece yarısından sonra telgrafla bildiriyor) — Seçim her yerde sükûn içinde geçti. Tasnif daha bitmedi yirmi daireden haber bekleniyor. Şimdiye kadar anlaşıldığına göre, hükûmet 26,806, komünistler 47,644 Metaksas 50,482 rey aldılar. Metaksasın kazandığı yerler Kefalonya ve Arkadyadır. Ancak 7 saylav çıkardı Dragonis grupu da 6 saylav çıkardı. Hükûmet 287 sandalyeye sahiptir.

Muhalifler ekseriyet usulünde seçimin temsil kabiliyetini haiz olmadığında israr ediyorlar. Atinada hükûmet listesinde en az rey alan Markuriçtir.

Dış Bakanlığı Hususî Kalem müdürü haftalık bir mecmuada neşrettiği bir makalede dış siyasada istikrarın temini için kıralığın geriye getirilmesi lâzım geldiğini söylüyor.

Fikret ADİL

Yunan Cumurbaşkanı Zaimis

Atina, 10 A.A. — En önce tasnif edilen 124 seçim bölgesinin oyları hükûmet listesinin kazandığını göstermektedir. Hükûmetçiler, 32.480 Metaksasın kraldan yana olan arkadaşları ile 8.678 oy toplamışlardır.

Atina, Pire, Makedonya, Trakya ve Adalarda hükûmet, ezici bir çokluk elde etmiştir.

Oy vermekten çekinenler az olmuştur. Makedonya'da oy vermeyenler yüzde 15 kadardır. Komünist oyların sayısının biraz arttığı görülmüştür. Venizelistlerin onlara oy verdikleri sanılıyor.

Pangalos, Dramada kaybetmiştir. Cumurluk başkanı, hükûmetin kazanmış olmasından ötürü, başbakanı kutlulamıştır. Başbakan yarın cumurluk başkanile görüşüp, hükûmetin bundan sonraki siyasasını kararlaştıracaktır.

Çaldaris'in bildiriği

Atina, 10 A.A. — Başbakan Çaldaris, gazetecilere yaptığı bir bildiriğde, ulusun hükûmete güvende devam etmesinden ötürü kıvancını bildirmiş ve hükûmetin bu suretle memleket için de sükûnun tekrar kurulmasını

[Arkası 3 üncüde]

İnfilâk: 3 Ölü, 3 Yaralı Var!

1 — Şükrü hastahnede 2 — Ölen Hüseyinin karısı, baygın, yerde yatıyor. 3 — Ustabaşının karısı kocasının ölüsü arkasından koşuyor. 4 — İşçi Hüseyin ağır yaralı. 5 — Bir işçi kadın hıçkırıklar içinde fabrikanın sokağından geçiyor . . .

[Yazısı 9 uncu sayfamızda]

HAVA TEHLİKESİNE KARŞI

Pazartesi İstanbulda Miting Yapılacak!

Yurdun Her Yanında Çalışılıyor

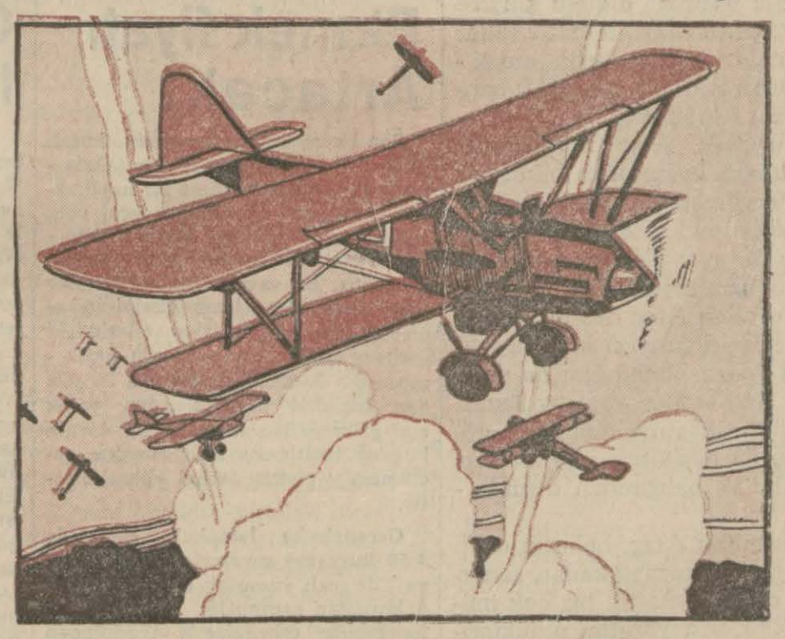

Türk ulusu, her yerde ve her şekilde gösterdiği özverenliği uçaklarile göklerini doldurmak yolunda da gösteriyor

Hava tehlikesine karşı durmak için yurdun her yanında başlayan yardım çalışması hızla devam etmektedir. Her gün muhtelif illerde büyük toplantılar yapılmakta, hemen hemen bütün yurddaşlar hava tehlikesini bilenler kurumuna üye olmaktadırlar. Bunun dışında birçok şekillerde de Tayyare Cemiyetine esaslı yardımlar

[Arkası 9 uncu sayfada]

SOFYA MUHABİRİMİZİN TELGRAFI

Bulgar Kabinesi Düşüyor

Üç Bulgar Nazırı İstifa Etti

[HUSUSI MUHABİRİMIZ BILDIRIYOR]

Sofya, 10 (Dün gece aldığımız telgraf) — Toşef kabinesihenüz resmen çekilmemişse bile, hakikatte düşmüş sayılabilir. Yeni kabinenin teşkili için el altından müzakerelere başlanmıştır.

Yüksek askerî meclisin kararı üzerine kabinede isimleri öne sürülen kültür ve dış işleri bakanları istifalarını vermişlerdir.

Finans bakanı da hususî işlerini görmek için Viyanaya hareketinden evvel Başvekile istifasını göndermiştir.

[Buhran hakkındaki diğer mühim tafsilât beşinci sayfamızdadır.]

RESMÎ VAZİFEYİ KÖTU KULLANANLAR

İç Bakan Dayak Atanların Ceza Göreceğini Söylüyor

[HUSUSI MUHABİRİMIZ BILDIRIYOR]

Ankara, 10

Kamutay bugün Nurinin başkanlığında toplandı. İç Bakanı Şükrü Kaya söz alarak, suçluların ilk tahkikat sırasında polis ve jandarma tarafından dövüldüğü hakkındaki iddialara karşı bunların tamamen asılsız olduğunu, kendini bilmeyen cahil birkaç memurun işlediği bu hareketten dolayı cezalarını gördüklerini söyliyerek uzun beyanaatta bulundu.

Şükrü Kayanın söylevi

— Sayın arkadaşlar, Kamutayın geçen celselerinden birinde Adliye Encümeni mazbataları okunurken mazbataların birinde zabıtai adliye vazifesini gören jandarma hakkında bazı sözler buldum. O sözlerden mülhem olarak büyük meclisin teessürüne iştirak ederek ayrıldıktan sonra dosyayı aldım, okudum ve çalıştım. Büyük Meclise maruzatta bulunmak istiyorum, müsaadelerini dilerim.

Dosya, tafsilâtiyle Büyük Meclise arzedildi. Büyük Meclis haiz olduğu hakkı istimal etti. O hak kendisinin münakaşa götürmez bir hakkıdır. Kullandı ve yerinde kullandı. Bunu münakaşa edecek değilim. Bu hakkı Büyük Millet Meclisi hakkı hükümranisi olarak kullanır. Kendisi Adliye makamlarının şunun ve bunun ne de-

[Arkası 5 incide]

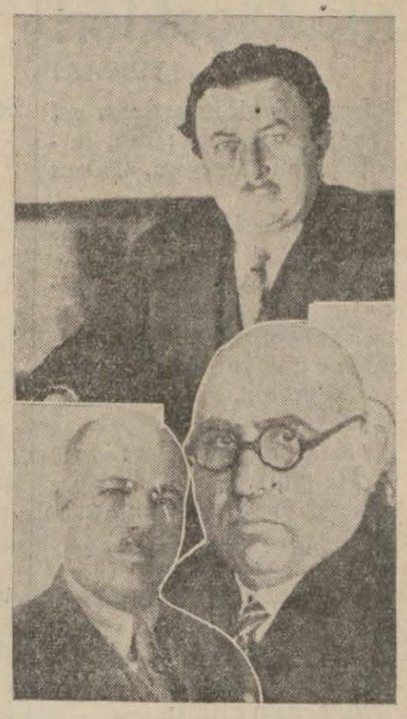

Mecliste söz söyleyenlerden Şükrü Kaya, Abidin Özmen, Refik Ince

DÜŞÜNDÜKÇE

BAHSIMIZIN DIŞINDA

Tenkidi de, şiir ve roman gibi, edebiyat nevileri içinde görmek isteyenler veya onu doğrudan doğruya bir ilim şubesi telâkki edenler olmuştur. Geçen yazılarımdan birinde bundan bahsederken, Nurullah Ataç gibi, tenkidi sanat olarak kabul eden bir çok muharrirlerin vaktile şiir veya roman nev'inden eserler yapmayı denedikleri, fakat o yola devam etmedikleri için kendilerinde bir "yaratıcılık hasreti" kaldığını, belki bunun için tenkitte de bir sanat hayisiyeti aradıklarını yazmıştım.

Nurullah Ataç bu yazımdan bahseden bir mekalesinde evvelce yazmış olduğu şiirleri bazan da seve seve hatırladığını, herkesin ne de olsa kendi kendine karşı zâfı olduğunu bildiriyor. Benim maksadım onun vaktile yazmış olduğu şiirlere pay biçmek değil, tenkitle sanat arasındaki münasebeti aramaktı. Onun kendine karşı zâfı bahsımızın dışındadır.

Nurullah Ataç münekkidin sanatkâra kusurlarını bildirdiği için sevilmediğini yazıyor. Münekkidin tenkit edilende yaptığı tesir de ayrı bir meseledir ve bahsımızın dışındadır.

Nurullah Ataç her romancıyı ve her şairi yaratıcı sınıfına sokmak doğru olmadığını da yazıyor. Ben sadece yaratıcı sanatkârdan bahsetmiş olduğuma göre bu da büsbütün ayrı bir meseledir ve bahsımızın dışında - dır.

Nurullah Ataç, buharın cahil kâşifine varıncaya kadar, sanatkâr olsun olmasın, bir çok mütefekkirlerin yaratıcı olduklarını söylüyor. Doğrudur. Hattâ yaratma ameliyesi, en geniş mânasıyla, düşünme ameliyesinin başladığı yerde başlar. Fakat ben yalnız estetik heyecan yaratmalarından bahsetmiş olduğuma göre bu da ayrı bir meseledir ve bahsımızın dışındadır.

Nurullah Ataç bizde yaratıcı denebilecek — Hüseyin Rahmi'den başka — hikâyeci olmadığını da ilâve ediyor. Ben mutlak manasıyla tenkit ve sanattan bahsetmiştim. Hiç bir memleket veya şahıs çerçevesine girmemiş olduğuma göre bu da ayrı bir meseledir ve bahsımızın dışındadır.

Nurullah Ataç mekalesini pek tabiî olarak Nurullah Ataç imzasıyla bitiriyor. Kendisi müsterek mevzuumuzu merkezinden bu kadar uzaklaştırarak dallandırdıkça, ne yazık ki, artık, bu sevdiğimiz isim de bahsımızın dışında kalacaktır.

Peyami SAFA

Büyük bir yangın !

Dün sabah Taksimde Mezarlık sokağında otomobil levazımı satan Arestiyadisin mağazasından yangın çıkmış,mağaza kâmilen yandıktan sonra söndürülmüştür. 70 bin lira kıymetin de otomobil malzemesi de yanmıştır.

ŞEHİRDE OLUP BİTENLER

İstiklâl caddesinde yaya kaldırımlarının tamirine başlandı — Boğaza işliyen otobüsler kontrol ediliyor — İstanbul Kız Lisesinde dün imtihana giren bir talebe grubu

BUĞDAY AZ GELİYOR

Ekmek fiyatı Artacak!

Son bir ay içinde havaların kurak gitmesi Anadolunun bazı mıntakalarında buğday mahsulüne bir hayli zarar vermiştir. Kuraklığın yeni yeni baş göstermesi, ancak kışlık mahsulün zarardan kurtulmasına imkân vermiştir. Bu vaziyet, bu yıl buğday rekoltesinin az olacağı hissini uyandırdığı için bazı tacirler ellerindeki malları satışa çıkarmamağa başlamışlardır. Istanbul piyasasına bu yüzden mahdud mıntakalardan ve az mal gelmeğe başlamıştır. Bu durum buğday fiyatlarına tesir etmekte gecikmemiş, piyasa derhal yükselmiştir.

Geçen hafta Istanbul borsasında 4,58 kuruştan muamele gören Sivas ve Zile malı yumuşak buğdaylar dün 6 kuruştan satılmıştır. Mayısın son haftasında şehrimize iç Anadoludan 3408 ton buğday geldiği halde son hafta içerisinde bu mikdar 971 tona kadar düşmüştür. Görüştüğümüz alâkadarlar bu durumun geçen yılın aynı haftalarına nazaran normal olduğunu söylemişlerdir. Fakat, Anadoludan gelen malları bazı kimselerin depo ederek piyasaya çıkarmayışları her tarafta şikâyetlere yol açmıştır. Diğer taraftan bazı fırıncılar da telâşa düşmüşler, dün Ekmekçiler Cemiyetine toplu olarak müracaat ederek son günlerde piyasada pahalı fiyatlarla ve çok az un bulduklarını bildirmişler, cemiyetin teşebbüse girişmesini istemişlerdir.

Dün görüştüğümüz alâkadar bir zat bize şunları söylemiştir:

— Yeni buğday mahsulü hakikaten biraz zarar görmeğe başlamıştır. Fakat bunun un fiyatlarına ve netice itibarile ekmeğe tesir edeceği şimdiden kestirilemez. Istanbula az buğday gelmesi ve satışa az mal çıkarılması vaziyeti devam ederse ekmek fiyatlarının 20 para veya bir kuruş kadar artması ihtimali olabilir. Fakat bir iki gün içinde Anadoludan bol mal gelmesi beklenilmektedir.„

Mısırdan turist getirilecek

Mısırda açılan Türk Turizm şubesi direktörü Abdullah, bugün deniz yollarının İzmir vapuru ile İskenderiyeye gidecektir. Abdullah, memleketimize turist celbi için alınması gerekli tedbirleri gözden geçirecek ve bu imkânları hazırlıyacaktır. Çok kısa bir zaman içinde Mısırdan birçok seyyah kafileleri geleceği umuluyor.

AVRUPADA ALTIAY

Gümrükleri Islâh için

Gümrük ve Inhisarlar Bakanlığı tetkikat şubesi direktörü Mustafa Nuri ile muamelât şubesi direktör muavini Celâdet bugün Piyerloti vapurile Marsilyaya gidiyorlar. Mustafa Nuri ile Celâdet 4 ay Fransada, 2 ay da Isviçrede gümrük işleri üzerinde tetkikat yaparak 6 ay sonra döneceklerdir. Dün kendisini gören bir yazıcımıza Mustafa Nuri yapacakları tetkikat hakkında şunları söylemiştir:

— Yarın Marsilyaya doğru yola çıkıyoruz. Fransada kaldığımız zaman zarfında deniz gümrük teşkilâtını, liman gümrüklerini, istasyon gümrüklerini, hudud gümrüklerini, tayyare istasyonlarındaki gümrük teşkilâtını, gözden geçireceğiz, oralardaki tatbikat ile bizdeki tatbikat arasındaki farkları tesbit edeceğiz. Gümrük kanunları ile muhafaza nizamnameleri - ne de bakacağız. Faydalı gördüğümüz noktaların bizde ne derecye kadar yer tutabileceğini tesbit edeceğiz. 2 ayda Isviçre gümrüklerinde tetkikat yaparak döneceğiz.„

Liselerde sözlü imtihanlar dün başladı

Resmi liselerle orta mekteplerin sözlü imtihanlarına dünden itibaren başlanmıştır. Kültür Bakanlığınca verilen emre göre sözlü imtihanlara; iki yazılı imtihanda 8 numara alamıyan talebe girmektedir. Sözlü imtihanlarda iki mümeyyiz ile bir de ders muallimi bulunmaktadır. Talebeye de üç sorgu verilmektedir. Talebe bu sorgulardan ikisini tercih ederek cevap vermektedir. Sözlü imtihanlarda talebeye en az bir numara verilecektir. Talebenin aldığı not, yıl içinde aldığı notlarla birlikte 8 i dolduracaktır. 8 i doldurmıyanlar ikmal imtihanına gireceklerdir.

Üniversite talebesi kampa çıkıyor

Bugün Universitenin A grupu kampa çıkacaktır. Kültür Bakanlığından verilen emre göre kampa çıkacak talebenin yemeleri ve içmeleri Universite tarafından temin edilecektir. Kamp Pendikte kurulacaktır. Lise ve orta mekteplerin kampları da temuz başında Pendikte olacaktır. Askerlik dersleri mecburî olduğu için her talebe bu kampa iştirak edecek ve atışlar yapacaktır. Askerlik dersinde muvaffak olamıyanlar sınıfı geçemiyecektir.

KÜÇÜK HABERLER

* İstanbul rıhtımları için Ekonomi Bakanlığınca hazırlanan projede bazı değişiklikler yapılacağı söylenmektedir. Bunun için bir buçuk milyon liralık tahsisat ta henüz bütçeye konmamıştır. Bütün rıhtımların yapılması üç sene sürecektir.

* Ekonomi Bakanlığı Deniz Müsteşarı Sadullah şehrimizdeki tetkiklerini bitirmiş ve Ankaraya gitmiştir. Müsteşar tetkiklerini Ekonomi Bakanlığına bildirecektir.

* Dün Liman Sosyetesi Genel Direktörlüğünce Galata ve Istanbuldaki yükleme, boşaltma daireleri teftiş edilmiştir.

* Kıraliçe Marya vapurile iki gün sonra şehrimize muhtelif milletlere mensup 400 seyyah gelecektir.

* İtalyan rahiblerinden Rokalli bu hafta kilisede vaazı türkçe olarak vermiştir. Bu, bir katolik kilisesinde ilk verilen türkçe vaazdır.

* Ereğli limanı ve yapılacak büyük elektrik santralı hakkında bayındırlık bakanlığına tekliflerde bulunmuş olan Vikers Metropolitaine mümessili eski Osmanlı Bankası direktörü Ried İzmire, diğer mümessiller Roberts, ve Richardt da Köstence yoluyla Londraya gitmişlerdir.

* Yeni Macar elçisi M. De Mariassy, yanında maslahatgüzar Antal Riviczky ve ataşamiliter yarbay Mezeth olduğu halde itimatnamesini vermek üzere Ankaraya gitmiştir.

* Fransadan telefon sosyetesi için (Jean Voyau) isminde bir Fransız mühendis gelmiştir. (Jean Voyau) nun, sosyete mümessili Frank Gill ile beraber bugün Ankaraya gitmesi muhtemeldir.

* Bugün Piyerloti vapurile transit olarak limanımıza 40 İngiliz ve Fransız seyyahı gelecektir.

* Avrupada tedavide bulunan Cumurbaşkanlığı hususî kalem müdürü Hasan Rıza, dün sabah şehrimize dönmüştür.

* Dul, yetim ve emeklik (mütekait) lerin üç aylıklarının verilmesine dün başlanmıştır.

* Yeşilköydeki deniz fenerinin değiştirilerek yerine daha güzel, son sistem bir deniz fenerinin konması kararlaştırılmıştır. Eski fener dünden beri kaldırılmış, yerine yeni fener yapılıncaya kadar iğreti bir fener konmuştur. İğreti fenerin ışığı 30 saniyede bir görünen grup halinde beyaz ışıktır. Çift şimşek şeklinde olan bu ışık iyi havalarda 12 milden gözükebilmektedir.

* Küçük esnafın yüzde altmışı tesçil edilmiştir. Tesçil 15 Haziranda bitecektir. Yazma vakti bittikten sonra tekrar uzatılmıyacak, geç kalan esnaftan ceza alınacaktır.

* Yeşilhilâl cemiyeti Yeşilgün bayramının dokuzuncu yılını Haziranın 30 unda kutlulayacaktır. Bu münasebetle büyük bir deniz gezintisi yapılacaktır. Bu bayram bütün içki düşmanları davetlidirler.

* İstanbulun ilk mektep mezuniyet imtihanları bitmiştir. Bu talebeler arasındaki randıman yüzde seksen nisbetindedir. Mezun talebeye bu haftа içinde diplomaları dağıtılacaktır.

* Anadolunun birçok vilâyetlerindeki imtihanları teftiş etmek üzere giden kültür müfettişleri ayın 15 inde İstanbulda bulunacaklardır.

* Kars saylavlığına seçilmiş olan Edebiyat fakültesi dekanı Fuat Köprülü dün akşam Ankaraya gitmiştir. Fuat Köprülü dün Universiteye gelerek profesör arkadaşlarına ve talebesine ayrı ayrı veda etmiştir. Edebiyat Fakültesi talebesi; türkoloji ordinaryüsü olan Fuat Köprülüden imtihanlarının yapılacağı gün Istanbula gelmesini rica etmişlerdir. Fuat Köprülü Universitedeki imtihan günleri Istanbula gelecek ve kendi dersinden talebeyi imtihan edecektir.

* Kuleli lisesi dokuz ve onuncu sınıf talebesi Kars yersarsıntısı için Kızılay kurumu mümessilliğine 157 lira 77 kuruş iane vermişlerdir.

Yeni kılık kanunu

Yeni kılık kanunu perşembe gününden itibaren tatbik edilmeğe başlanacaktır. Evkaf ve müftülük dün bu münasebetle alâkadarlara yeni bir tamim daha göndermiştir. Bu tamimle ruhanî kisvelerin mabet dışında giyilmiyeceği, yeniden bildirilmiştir. Esasen, bütün imamlar, vâizler ve dersiamlar yeni kıyafetlerini şimdiden hazırlamışlar ve kısmen de giymeğe başlamışlardır.

Şirketi Hayriye için Yeni gemiler

Şirketi Hayriyenin gelecek yaza kadar yaptırmağı kararlaştırdığı yeni gemiler için Avrupa gemi tezgâhlarının gönderdikleri planlar ve şeraitgözden geçirilirken, bir Türk mühendisi de Şirketi Hayriyeye müracaat ederek yeni gemilerin kendisine yaptırılmasını istemiştir.

Evvelce deniz subayı iken emekliğe çıkmış olan mühendis Ziya şimdi Istinye Dok fabrikasında çalışmaktadır. Yapılması istenilen gemiler için yapdığı krokile Şirketi Hayriyece beğenilmiş ve Avrupa fabrikalarının gönderdikleri plânlardan üstün bulunmuştur.

Mühendis Ziya gemileri Istinye'de yapacak fakat Dok fabrikası hesabına olmayacaktır. Yeni gemilerin burada yapılması henüz büsbütün kestirilmemiştir.

Fakat mühendis Ziyanın gösterdiği hesap, istediği para ve bütün şerait diğerlerinden daha uygun olduğu için katî sözün kendisine verilmesi beklenmektedir.

BU DA BENDEN

BİR HAZIN MACERADIR „

I

Gece. Saat bir. İstanbulun Kadıköy yakasında Feneryolu. Feneryolunda bir ev. Bütün pencereleri aydınlanmış. Aydınlık pencerelerden hızlı hızlı gidip gelen gölgeler görünüyor. Birdenbire evin içinden ince yırtılan bir kumaş gibi bir kadın çığlığı yükseldi. Bahçekapısı açıldı. Başı açık bir delikanlı soluk soluğa fırladı sokağa.

II

Sokakta in cin top oynuyor. Evden çıkan delikanlı doğru eczahaneye koştu. Kapalı. İstasyona koştu oradaki polisle bir şeyler konuştu. Aldığı cevaplardan dehşetli üzülmüş gibi ters yüzüne döndü, koşarak Kızıltoprağa kadar gitti. Bayılacak gibi. Kulaklarında boyuna o ince, acı kadın çığlığı. Kızıltopraktan gerisin geri döndü. Beyninden vurulmuş gibi evin kapısından içeri, sallanarak girdi.

III

Size bir kötü, polis ve aşk romanı yazmıyorum. Bu anlattıklarım, eski söz gelişiyle, ayniyle vâkidir.

Feneryolunda oturan bir bildiğin kız kardeşi birdenbire hastalanıyor. Sancısı müthiş. Başlıyor bağırmağa. Adamcağız bir otomobil bulup kardeşine Kadıköyünden doktor getirmek istiyor. Feneryolunda taksi durakyeri yok ki, otomobil bulsun, çekçek arabaları akşam karanlık basınca ahırlarına dönerler, Tramvay yarıma kadar işler. Oysa ki, saat bir, Kadıköy iskelesine telefon edip taksi getirtmek gerek. Telefon ya eczahanede olur, ya bakkalda. İkisi de çoktan kapalı. Evinde de telefon yok. İstasyondan telefon edilmiyor. Ne yapsın? Ne haltet sin adamcağız?.

IV

Telefonsuzluk derdi bütün İstanbul mahallelerinin derdidir. Her vatandaş evine bir telefon alacak kadar bütçeli değildir. Ne yapmalı? Yapacak bir çok şey var amma, şu bir tanesi yapılsa çok iyi olur.

Telefon şirketi her mahalle de gece gündüz açık, bir on kuruş atılınca otomatik olarak çalışan bir kulübecik mi, ne bileyim böyle bir nesne, kurabilir. Bunun yapılması, kurulması gerektir. Bununla kim uğraşır orasını da bilmem. Benden yazması.

Orhan SELİM

No. 50

Erik Çiçekleri

Mahmud YESARI

Sofraya tavuk kızartması geldi. Yemeğe başladık; ben, lâdes kemiğini almıştım. Onlara gösterdim:

— Bununla lâdes tutuşulur, değil mi?

Bu alıkça soruşuma, güldüler:

— Bilmiyor miydiniz?

Ben de gülüyordum:

— Biliyorum. Soruşumun sebebi başka.

Bu sefer, durakladılar:

— Ne gibi?.

Kemiği, parmaklarımın ucile tutmuş sallayordum:

— Ben, lâdes tutmağı çok severim, fakat lâdes tutuşmak istemem.

Karı koca, tuhaf tuhaf bakıyorlardı.

Ben, devam ettim:

— Evet, istemem. Çünkü benimle lâdes tutuşanlara acırım.

Kadın, birden doğruluverdi:

— Demek hafızanıza o kadar itimadımız var?

Başımı salladım:

— Eh, bir parça...

Kadın, içinden titizlenmişe benziyordu:

— Hiç denediniz mi?

Kemiği tabağa attım:

— Çoook!

Kocası da ateşlenmişti:

— Hiç yanılmadınız mı?

Kaşlarımı oynatıyordum:

— Katiyen!

İkisi birden dudak büktüler:

— İnanılır şey değil...

Ben de boynumu büktüm:

— Denemesi bedava...

Sonra vaz geçmişim gibi başımı geriye ittim:

— Hayır... Hayır...

Onlar, gülmeğe başladılar:

— Ne çabuk caydınız? Korktunuz mu?

Ben, iğneli iğneli gülüyordum:

— Caymadım... Korkmadım.

İkisi birden sordular:

— Öyle ise?..

Ellerimi kavuşturdum:

— Size acıyorum.

Bu sözüm, onlarda tam istediğim ve tahmin ettiğim tesiri yapmıştı, ikisinin de yüzleri kızardı, dudakları titredi:

— Bu ne kadar güveniş Hanı mefendi..

Omuzlarımı kaldırarak baktım:

— Doğrusu bu!

Kadın, elini uzatmıştı:

— Ben, sizi bu huyunuzdan vaz geçirmek için lâdes tutuşacağım.

Gülüyordum:

— Ooo, siz de, kendinize pek güveniyorsunuz.

Aynen benim, biraz evvelki tavrımı taklit ediyordu:

— Eh, bir parça!

Kurduğum tuzağa onları düşüren, kendi öğünme hastalıkları idi. Bu ökseden eteklerini kurtaramıyacaklarını biliyordum.

Kadın, elini uzatmış bekliyordu, tabağa attığım lâdes kemiğini aldım, bir ucundan ben, bir ucundan o, tutuştuk.

Kadın, sordu:

— Nesine?

Omuzlarımı oynattım:

— Nesine, isterseniz? Bence hava hoş...

Bu omuz silkiş, onları kudurtmuştu:

— Bizce de hava hoş...

Hiç altta kalmak istemiyorlardı. Karı koca, ikisi birden hafızalarını seferber edecek ve beni yere vuracaklardı.

— Pekâlâ, dedim. Şayet, ben, kaybedecek olursam, bu yaz, size Büyükadada bir köşk tutacağım.

Karı kocanın renkleri soluverdi, fakat bir kere ok yaydan çıkmıştı; kadın, titrek, sönük bir sesle :

— Biz de size, ayni değerde bir hediye alırız. Hediyeyi siz, beğenirsiniz! dedi.

Bu lâdesin sonu neye vardığını, neye bağlandığını, tabiî merak etmiyorsun, değil mi, çocuğum?

Bile bile lâdes... Bile bile lâdes...

Onlar, yazlık köşkü kazandılar. Bu, bana, bir kaç yüz liraya maloldu. Benim, para, pul gözümde mi? Ben, hasta yavrumu düşünüyorum.

Yavrum, bütün gününü, gecesini, hep benim yanımda geçiriyordu. Fakat anası, babası, arasıra, onu sorguya çekiyor, üzüyorlardı. Bu sıkıntıyı da kökünden kazımayı tasarladım. Gene şeytanın aklını durduracak bir yezitlik buldum.

Hasta yavrumun annesile babasını, kumara alıştırdım. Kumara başlayan insanlar, eğer ilk hamle kazanırlarsa, hele çokça kazanıverirlerse, artık bir daha yakalarını kurtaramazlar, kumarın tiryakisi olurlar.

Onlar da kumara öyle alıştılar ki gece, gündüz, masa başından kalkmaz oldular. Gel gelelim, onların kumarbazlıkları, bana, köşkten, lâdesten daha pahalıya, daha tuzluya oturdu. Onları tanıştırdığım kumarcıların kulaklarına fısladım. Bile bile lâdes gibi, bile bile kaybedeceklerdi ve bu kayıpları, ben ödeyecektim.

Onların karşısına çıkardığım adamlar, şık, temiz, kibar insanlardı, lâkin aynı zamanda çok usta kumarcılardı. Onların ustalıkları, idareleri sayesinde, pek batak gitmiyordum.

Onlar kazandıkça keyifleniyorlardı ve keyiflerinden gözleri dünyayı görmüyordu artık. Hasta yavrumun başını rahat bırakmışlardı.

— Nereye gidiyorsun? Geç vakitlere kadar neredeydin? Gece neye eve gelmedin? Nerelerde sürtüyorsun?

Diye sormuyorlardı.

Hoş hasta çocuğumun sorguya çekilecek hali de kalmamıştı. Yüzü gittikçe süzülüyor, gözleri esmer halkalarla çevriliyor ve öksürük, hain öksürük, ona soluk aldırtmıyordu.

Hastalık, doludizgin gidiyordu, hastalığı durdurmak kabil değildi. Yalnız adanın havası, çamların reçine kokuları, hastalığa, biraz sükûn getirir gibi olmuştu.

Bu iyileşiş geçici idi. Birden azacak ve yavrumu, artık bir

(Arkası var)

Ankara TELGRAFLARI

Bir Oğul Babasını Hak-Yerinde Öldürdü!

Samsun, 10

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Bugün adliye dairesinde feci bir cinayet işlenmiştir: Hukuk mahkemesinde büyük oğlu aleyhine açtığı davayı takip eden Rizeli Hafız Hakkı, adliye binasının içinde küçük oğlu Mustafa tarafından tabanca ile öldürülmüştür. Çıkan kurşunlardan yedisi Hakkıya rast gelmiş, birisi de hâdise ile alâkası bulunmayan Ahmede rastgelerek ayağından yaralamıştır.

Katil derhal tevkif edilmiş, tahkikata başlanmıştır.

Köylere Alınacak Radyolar

Ankara, 10 (Muhabirimizin telefonu) — Edirne saylavı Mustafa Boykan kamutaya köylerin ihtiyaçları için getirilecek radyolar ile yedek parçalarının vergiden muafiyeti için bir kanun lâyihası vermiştir. Mustafa Mecdi bu teklifinde şunları ileri sürüyor:

1 — Köy, kasaba ve şehirler ile hükûmetçe mevcudiyetleri tasdik ve tesçil edilmiş içtimaî, iktisadî, ziraî, siyasî ve ilmî teşekküllerin ve şubelerinin mânevî şahsiyetleri ihtiyacı için posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğü vasıtasile getirecekleri radyo ahizelerinden ve Türkiyede imal için icap eden parçalarından ve ayrıca demir parçalarından halen mevcut ve ileride konulacak gümrük ve sair vergi ve resimlerden hiç birisi alınmaz.

Diğer radyolardan her sene istifa edilen resim bu muafiyete dahil değildir. Bu muafiyetten istifade için posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğüne müracaat edilerek ruhsatname almak şarttır.

2 — Kasaba ve şehirler çiftçilerine alınacak radyoların bedeli, belediyeler hâsılatından, belediyesi olmayan köylerde ihtiyar heyetlerinin toplattıracakları paradan alınır. Lüzumu halinde vilâyet, kaza ve nahiyelere icap eden yardımlar yaptırılır.

3 — Bu kabil muaf olarak getirilen radyoların yerlerine konulması, tamiri ve iyi muhafazası için köy ihtiyar heyetlerinin müracaatı halinde umumî heyetçe her türlü yardım bedava yapılır.

Bu kanun neşrinden altı ay sonra muteber olacaktır.

MAAŞLAR VE ÜCRETLER

Maaşlı ve Ücretli Memurların Yeni Baremde Yerleri

Memurlar 15 Dereceye Ayrıldı

[HUSUSI MUHABİRİMİZ BİLDİRİYOR]

Ankara, 10

Müsteşarlar komisyonu tarafından kararlaştırılan esaslar içinde hazırlanan barem kanun projesi Bakanlar Heyetince onanmıştır. Bugünlerde Kamutaya gönderilecektir. Projenin esaslarını bildiriyorum:

Maaşlı ve ücretli memurlar on beş dereceye ayrılmışlardır. Derecelerile, maaş ve ücretler şunlardır:

Aslî maaş	Maaş veya ücret tutarı	Dereceler
150	600	1
125	500	2
100	400	3
90	288	4
80	256	5
70	216	6
60	168	7
50	140	8
40	112	9
35	98	10
30	84	11
25	75	12
20	60	13
15	51	14
10	40	15

Maaşlı ve ücretli memurlardan yüksek tahsilli olanlar üç senede bir, diğerleri dört senede bir terfi edebileceklerdir. Ilk memuriyete girecek maaşlı memurlar şu maaşlara alınacaklardır:

Lise mezunları: 15 liraya, yüksek mektep mezunları 25 liraya, bir Garp lisanı bilen yüksek mektep mezunları 30 liraya, Türkiyede yüksek mektepten mezun olduktan sonra, Avrupada ayrıca tahsil görenler 35 liraya.

Ücretli memurlar da bu esasa tâbidir. Yalnız lüzum görülürse, ücretli memurlar bu maaşların bir derece yukarısındaki maaşa karşılık gelen ücreti alabileceklerdir. Ücretli memurlardan maaşa geçmek isteyenler veya maaşlı vazifelere lüzum görülen memurlar aldıkları ücretlere karşılık gelen maaşın bir derece aşağısındaki memuriyetlere alınabileceklerdir.

Maaşlı ve ücretli memuriyetlerde birden daha fazla derecelere birden terfi esası kaldırılmıştır. Yeni barem derecelerine göre, yeniden derecelerinin tayin edilmesi icap eden 12, 14, 16, 17,5, 22, 45, 55 lira aslî maaşlı mmurlardan bazıları, daha yukarı derecelere, bazıları da aşağı derecelere alınacaklardır.

Aşağı derecelere alınan memurların terfi müddetlerine kadar mükteseb hakları baki kalacak, yukarı dereceye alınan memurlar da yeni derecelerinin maaşlarını alabileceklerdir. Ücretli memurlar da, aldıkları ücretin tekabül ettiği derece ile derecelendirileceklerdir.

Yunan Seçiminin Sonuncu

[Baş tarafı 1 incide]

güden eserine devam edebileceğini söylemiştir.

Başbakan Çaldaris, ilâve ederek demiştir ki: Sükûn istiyen ulusun hükûmet siyasasını tamamen onayacağına peşinen inanı bulunduğunu ve hükûmetin siyasasını halkın bu kararına dayanarak yürüteceğini bildirmiştir.

Başbakan muavini Kondilis, seçim sonuncunun hükûmetten yana hakikiğ bir geneloy, bir ülküyü bir fırka istismar etmek isteyenler için de şiddetli bir ders olduğunu söylemiştir.

Metaksas'ın kazancı

Atina, 10 (Hususî muhabirimizden) — Kralcı Metaksas taraftarları yalnız Korfo adasında Varkadiyada iki mevki kazanabilmişlerdir. Hükûmetin tebliğine göre müstakiller de her yerde kaybetmişlerdir. Yalnız Filorina tarafında Fil. Dragumi listesi ekseriyet almıştır.

Atina vilâyetinde

Atina, 10 (Hususî muhabirimizden) — Atina vilâyetinde hükûmet namzetleri 37,150,Metaksas taraftarları 13,175 ve komünistler 10,300 rey kazanmışlardır. Bundan evvelki saylav ve son belediye seçiminde reylerin adedi yüz bini geçmiş idi.

Atina, 10 (Hususî muhabirimizden) — İç işleri bakanı P. Rolles dün gece gazetecilere yaptığı dilevde : " Seçime girmeyenlerin nisbeti % 25 den fazla değildir demiştir.„

Ankara, bol Suya kavuşuyor

[HUSUSI MUHABIRIMIZ TELEFONLA BILIDIRIYOR]

Ankara, 10

İsmet İnönü, Ali Çetin Kaya ile birlikte Çubuk barajında

Bugün saat beşte Ankara barajından gelecek sular için yapılacak yüzgeç havuzun temel atma merasimi yapılmış, Başbakan, bakanlar, saylavlar ve hükûmet erkânı hazır bulunmuştur. İçme suları komisyonu reisi Büyükelçilik müsteşarı Halis söylevin de Ankaranın su muşkülâtının tarihçesini anlattıktan sonra, Ankaraya bol su temini için yapılan geçitleri anlatarak Kızılırmak ve Sakaryadan istifade etmenin çok masraflı olduğundan, nihayet barajda karar kılındığını ve Ankaranın elli sene sonraki ihtiyacının da bolca temin edildiğini ve bundan böyle Ankarada su sıkıntısı çekilmiyeceğini, Çubuktan şehre kadar boru isalesini ve bunun 856 bin liraya mal olacağını ve gelecek sene Ankaranın bol suya kavuşacağını ve su meselesine verdikleri ehemmiyeti de ayrıca belirtmiştir.

Bunu müteakıben temele konmak üzere hazırlanan şişeye sokulacak kâğıda Başbakanla Nafia ve Bayındırlık bakanları imzalarını atmışlardır. Sonra temel atılacak yere gidilerek Ismet İnönü ilk temel taşını koymuştur. Misafirlere hazırlanan büfeden ağırlanarak törene son verilmiştir.

Hekimler arasında değişiklikler

Ankara, 10 (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Mardin Merkez hükûmet tabibi Naci Muş sıhhat müdürlüğüne, İstanbul hükûmet merkez tabibi Kocaeli Sıhhat müdürlüğüne, İzmir hükûmet merkez tabibi Necmeddin İçel sıhhat müdürlüğüne, Fatsa hükûmet tabibi Ferhat Van sıhhat müdürlüğüne, Kocaeli sıhhat müdürü Hıfzı Nuri, Maraş sıhhat müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Amerikalı gazeteci Gidiyor

Bir müddettir memleketimizde bulunan, 140 Amerikan gazetesi muharriri Gladys Baker yarın sofyaya gidecektir.

Gladys Baker Türkiye hakkındaki ihtisaslarını anlatırken diyor ki:

"Ankara beni hayrette bıraktı. Bana zevk verdi. Orada bulunduğum müddetçe daima: (çölü bir gül gibi açtıracak) diye çok eski bir sözü hatırladım.

"Son söz olarak şunu söyliyebilirim ki, Türkiyede kalışım, mesleğimin en aydınlatıcı evrelerinden (safhalarından) biri olmuştur. Etrafımda gördüğüm yeni hayatta büyük ilham buldum. Güzel bir konukseverlik duygusu, ırkınızın göze çarpar bir vasfıdır. İçimde, Türkiyeye karşı daima hasret duyarak dünyayı dolasıp duracağım. Ve bir gün yine Türkiyeye geleceğimden eminim...„

SAGLIK, ESENLIK

Deniz Ve Dağ

Deniz, dağ tabiatin iki ulu görünüşü, gösterişi... Kaybolan güçleri yerine getirmek, sarsılan sağlıkları düzeltmek, hastalıktan yeni kalkanları dinçleştirmek, ikisinde de bu kudret var o enginlerin, bu genişliklerin... Dumanlı dağlar, sisli denizler!.. Dumanlara karışınca ikisi de hulyalı onların.. Her yıl gidilir oralara, bütün bir savaş yılının yorgunluğunu gidermek, kaybolan dinçliği yerine getirmek için.. Ve kışın karlı tepeler kış sporlarına yaradığı gibi kuduran sinirleri yatıştırır ve gevşeyen sinirleri pekiştirir. Oralara gitmek hem keyif, hem ihtiyaçtır, adamına göre...

Hangisine gidilecek denize mi, dağa mı? İlkönce bunu kestirmeli, fayda görebilmek için...

●

Deniz iklimi, deniz kıyılarının iklimidir. Havasında nem yüksek kertededir. Hava yalnız ıslak mı? İodür, bromür parçacıkları ile de yüklü. Işık ipliklerinin her türlüsü ve en keskinleri. İçerilere bakılınca sıcaklığı pek öyle kolay kolay, çabuk çabuk değişmez. Hemen hemen bunlardır yalılar ülkesinin ayırtman sıfatları... Bunlardan başka Golf-strem akıntısının tesiri sezilir Okyanus kıyılarında.

Böyle olmakla beraber, deniz iklimi kendi kendine benzemez her yerde. Yerler vardır ki, denizin üstü çok soğuktur, başka yerlerden. Bazı yerde sıcaklık kertesi değişmez, bir düzeye gider. Bazı yerler yelsiz, borasızdır. Kıyılar vardır ki, çam ormanlarının yatıştırıcı tesirini duyarsınız. Akdeniz kıyılarında yağmurlar, sisler seyrektir; güneş çarpması çok olur, kışın bile.. Yaşaklık (rütubet) derecesi az yükselir. Gündüzle gecenin sıcaklığı birdenbire değişir.

Yüksek iklimin, dağ ikliminin başka ıra (vasıf) ları var. Gündüzle gece arasında büyük sıcaklık farkları. Hava kuru, güneşin ışıkları keskin orada..

Yükseklik ülkesi ağza alabilmek için az bin metreye çıkmalı. Bin sekiz yüz metreden başlıyan büyük yüksekliklere hastalar ancak ihtiyatla çıkabilirler.

Deniz iklimi uyuşmuş gövdeleri uyandırır; gövdenin beslenmek işini hızlandırır; büyümesini, gelişmesini ateşler. Hele çocuklarda kemik hastalıkları, bazı deri hastalıkları, ve sıraca üzerinde yaptığı tesiri herkes bilir.

Deniz iklimi herkese yaramaz. Hele akciğer veremine tutulanlar denizden uzaklaşmalıdır. Yürekleri hasta olanlar, tansiyonları yükselenler denizden iyilik görmezler.

Yükseklerde, deniz kıyılarının tesirinden biraz var: Arı (Saf) hava, keskin güneş.. Akciğer veremi üzerindeki tesiri belli. Birçok yıllardanberi yapılan dağ sanatoryomlarının sayısı arttı. Kemik veremlerine ve Rahitis hastalıklarına faydası dokunuyor. Akciğer veremlilerinin bazıları ile kalp hastalıklarından bazılarına ve tansiyonları yükselenlere yüksek yerler yaramaz.

Yapacakları iyilikler ne olursa olsun her önüne gelen yüksek dağlara, deniz kenarlarına gönderilemez. Yarı yüksek yaylâlarda köyler vardır ki, kendilerine göre, iyilik verici tesirleir vardır.

Kime neresi yarar? Deniz mi, dağ mı... Bunu kestirmek her ne kadar hekimin işi ise de bu işte herkesin bilmesi lâzımgelen şeyler de var. Dağlarda olsun, denizlerde olsun güneşin ışığı keskindir. Oralarda güneş banyosu yapmak için gövde uzun uzadıya güneşe gösterilirse korkunç yaramazlıklar yapar. Oralarda güneşi ilâç gibi kullanmak için çok dikkat gerektir. Güneşe kendini yavaş yavaş göstermeli ve göstermek için de ışık ipliklerinin henüz diklenmediği saatleri seçmelidir. Keskin güneşli yerlerde başta şapka bulundurmak ve gözleri korumak gerektir. Dağlarda ve deniz kıyılarında gündüzün sıcaklığı ile akşamın birden basan serinliği arasındaki fark da dikkat olunacak bellibaşlı bir nesnedir.

Hastalıktan yeni kalkmış bazı kimseler, dağlarda, deniz kenarlarında umdukları gibi gelişmeden geri dönerler. Sebebi? Rahat durmazlar; denizde balık avlarlar, dağlarda spor yaparlar. Umduklarını, dilediklerini bulmak için dinlenmeği bilmeli.

Git deniz kenarlarına, çık yüksek dağlara!.. İyi ama oralara önceden gidenler, gidenlerin içinde hastalar var. Geçmez mi, bulaşamaz mı bunların hastalıkları?.. Yabancı ellerde böyle tedavi yerlerine hastalıkları başkalarına bulaşacak kadar ilerlemiş olanları koymazlar. Netekim bu deniz kenarlarında akciğer veremlileri yoktur. Onları Akdeniz kıyılarına bile göndermezler. Kemik ve bez veremleri ise ancak irini bağlayıp açıldıktan sonra başkasına bulaşabilir. O vakit de onlar pansıman yapılarak örtülmüş bulunurlar. Demek ki deniz kıyılarında veremin bulaşması pek seyrek olacak.

Dağlarda her ne kadar böyle değilse de, gene korunmak tedbirleri alınmış, veremlilere mahsus yerler ayrılmış. Oralara gidenler biliyorlar ki gittikleri yerde dinlenebilecekler, kendilerine gereken neşeleri bulacaklar. Orada otellere girecek hastalardan rapor istiyorlar. Hastalığı başkalarına girecek derecede ilerlemiş değilse alıyorlar. Sanatoryomlarda ise hastaların ayrı bir yerde ve göz altında bulunmaları sıkı bir kontrol altındadır.

Bazı yerlerde, böyle istasyonlara her geleni sokmuyorlar. İstasyon hekimlerinin yoklaması ve rapor vermesi lâzım. Niçin böyle sert davranıyorsunuz, derseniz, ne yapalım diyorlar, burada sağlamlaştırmak istediğimiz körpe, cılız çocuklarımızı korumak için...

Dr. Ruçsuklu Hakkı Üzel

Şeker fabrikalarının Birleştirilmesi

Memleketimizdeki 4 şeker fabrikasının idareleri birleştirilerek bir bürodan idare edilmeleri tamamile kararlaştırılmıtşır. 27 Haziran Perşembe günü AnkaradaAnadolu şeker fabrikaları ile Turhal şeker fabrikaları hissedarları fevkalâde bir toplantı yaparak şirketin feshedilmesi işi etrafında konuşacaklar ve tasfiye grupunu seçeceklerdir. Şeker fabrikaları idarelerinin birleştirilmesinden gaye bazı tasarruflar yapabilmektir. Bu cümleden olarak hali hazırda hem fabrikalarda, hem de bürolarda kurulu olan muhasebe teşkilât memurlarından oldukça tasarruf yapılacaktır. Fabrikalardaki muhasebe teşkilâtı satış muhasebesini tutacak, merkezde kurulacak muhasebe teşkilâtı umumî muhasebeye bakacaktır. Birleşme işinin önümüzdeki ay içinde bitirileceği anlaşılmıştır.

Garsonlara mektep açılıyor

Istanbul Lokantacılar cemiyeti garsonların daha bilgili ve sanatlarında daha usta olabilmeleri için bir garson mektebi açacaktır. Bu mektepte garson olmak isteyenlere meslek derslerinden başka ecnebi dilleri de öğretilecektir. Garsonlar cemiyeti mektep idare heyetinde şarbaylıktan, Turing kulüpten birer murahhasın da bulunmasını istemektedir. Mektep yakında açılacaktır.

Şehrimizde Yugoslav talebesi

LimanımızaLilabita isminde bir Yugoslav gemisi gelmiştir. Yugoslav deniz ticaret talebelerinin staj gördükleri bu gemi bugün limanımızdan Patrasa hareket edecek, oradan Beyruta giderek yoluna devam edecektir. Geminin bir ay sonra başka talebelerle tekrar limanımıza gelmesi muhtemeldir. Talebe dün Taksimde Cümuriyet âbidesine bir çelenk koymuşlardır.

Mide, Barsak ve karaciğer rahatsızlıklarına

Afyonkarahisar Maden Suyu

FELEK

SÜRRE ALAYI

Saltanat devrinde sarayda bir değişiklik olmuş ve Enderun ağalarını öteye beriye dağıtmak istemişler. Bu arada meşhur Tıflı Hasan Efendi de varmış. Ağaları dağıtacak komisyon herkesi birer birer çağırıyor, İstanbulda mevcut alaylardan hangisini istediğini sorup oraya çavuş olarak mı, bölük eminliği ile mi, gönderiyormuş. Sıra Tıflı Hasan efendiye gelmiş... Sormuşlar:

— Hasan efendi, hangi alayı istersin?

— Sürre alayını efendim.

Hasan efendi herkesin bildiği nekrelerden olduğundan komisyon âzası gülmemek için kendilerini güç tutmuşlar ve sormuşlar:

— Hasan efendi, bu nasıl cevap?

— Efendim, kulunuz, üç alay bilirim: Sürre alayı, mevlût alayı, onbeş alayı... Sürre alayında develer falan vardır da onu daha çok severim... demiş. Ve bu cevap üzerine Enderunda alakoymuşlar.

Ben de Tıflı Hasan efendi gibi eskiden iki cemiyet bilirdim: Birisi (sünnet cemiyeti) öteki düğün manasına olan (velime cemiyeti).Birincisinin tadı hâlâ damağımızdadır,diyelim. (Velime cemiyeti) de çoktan lime lime oldu. Şimdi bunların yerine düzünelerle esnaf cemiyeti geldi... Ben bu esnaf cemiyetlerinin, doğrusu, ne işe yaradıklarını bir türlü anlayamıyorum. Bunların kuruluşları bir takım nizam ve kanunlara dayanıyor. Lâkin acaba kurumları o yasaların istediği ödevleri yapabiliyor mu? Burası araştırılacak bir şey...

Geçende bir terzi bayanla görüştüm. Onların da cemiyeti varmış. Bana bu cemiyetin başında terzilikle hiç ilişiği olmayan bir takım adamların bulunduğunu söyledi. Cemiyetten ne yardım gördüğünü ve ne fayda bulduğunu sordum... Güldü ve kocaman bir:

— Hiç! dedi. Yalnız terziler oraya para verirlermiş...

Bizim oturduğumuz apartımandaki kapıcının da böyle bir cemiyeti var. Yıldan yıla para veriyor. Lâkin cemiyetin ne işe yaradığını ne kendi biliyor, ne de bu cemiyet kendisinin vücuduna lüzum olduğunu hissettiriyor.

Dün saçımı kestirirken berberim bana kendi cemiyetlerinden bahsetti. Ve bu cemiyetin, ne olursa olsun, pazarları berber dükkânlarını kapatmağa çalıştığını, fakat böyle bir şey olursa berberlerin büsbütün zararlarına olacağını söyledi. Ve anlattı ki, bu cemiyet başları berberlerin faydasını düşünmemektedir.

Ben de zaten bu berber cemiyetinin her ne pahasına olursa olsun berber dükkânlarını kapatmağa çalışmalarından sinirlendiğim için sözlerini dikkatle dinledim. Bakınız bu adam ne diyor:

"— Berberlik zanaatını mahvedecek en büyük tehlike (jilet) usturasından yani herkesin kendi kendini traş etmesinden gelir. Bir kere jiletle traş olmağa alışan kimse bir daha kendini berbere traş ettirmez. Şimdi biz dükkânlarımızı pazarları kapadık mı, o gün gezmeğe, ziyarete giderken traş olmak isteyen, yahut her gün traş olmayı âdet edinmiş olanlar çaresiz kendi kendilerini traş etmeğe kalkacaklar ve birincide muvaffak olamasalar bile ikinci, üçüncü defada alışacaklar, ondan sonra da bir daha bize gelmiyeceklerdir.Böylece elimizde bulunan ve jiletle traş olmayan müşterilerimizin pek çoğunu da pazar tatili şerefine kaybedeceğiz... Sonra bir dükkân her gün açık olursa kalfalar haftada birer gün izin aldıklarından izinlinin yerini doldurmak için orada bir kalfa fazla çalışır. Eğer pazar -

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

BİZDE CASUSLUK!

No. 50

Aziz Hüdayi AKDEMİR

Mata Hari, Londra Emniyet Direktörüne Çekinmeden Söylüyor: Ben Casusum, Fakat Almanların Değil, Fransızların Casusu!

Savaş bütün hızıyla devam ediyor, Matahari artık dansı bırakmış, Parise yakın, Polonya ormanındaki güzel köşküne çekilmiştir.

Köşküne çekilmiş ve, Fransızların iddiasına göre, Aman casus ağını kurmuş ve buradan iş letmeğe başlamıştır.

Köşkün güzelliği, dekoru, kadının güzelliği, konuşuş ve yapışlarındaki zerafet ve incelik orasını bir cazibe merkezi yapmıştı.

Matahari Almancayı, İngiliz ceyi, Fransızcayı ve daha birkaç dili tıpkı onlar gibi konuşuyor ve tıpkı onların yapışları, onların beğendikleri gibi davranıyordu. Köşkte yüz binleri tutan masraflarından başka sık ve pahalı gezmeler yapması da göz den kaçacak gibi değildi. Yüksek rütbeli Fransız, İngiliz zabitleri köşkten eksik olmıyordu. Kontrespiyonaj bütün bunları Alman istihbaratının direktifleriyle kurulmuş bir tuzak görmeğe başlamıştı.

1915 te Matahariyi İspanyada tekrar dansederken görüyoruz. İngiliz ve Fransız kontrespiyonajları birleşmiş, bu kadını sıkı bir ağ içine almıştı. 1916 da Matahari İngiltereye geçiyor. Bu tarih Almanların alabildiğine denizaltı savaşları ilân ettikleri, ticaret gemilerinin geçeceği yollara torpiller döktükleri, yani İngiltereden en ziyade haber bekledikleri bir sıradır. Mata yalnız gitmiş değildir. İspanyada bir ingiliz deniz zabitini elde etmiş, bu saf ve âşık zabit te onu Londraya götürmüştür. Matanın casusluğunu gösterir bir şey elde edilmemekle beraber İngiliz emniyet işleri Müdürü Sir Basil Thomson kadını çağırıyor. Sıkı bir sorgudan geçiriyor. Gene bir şey bulamıyor. Fakat onun İngilterede boş durmıyacağını da bildiğinden:

— Madam diyor, siz bir Alman ajanısınız.

Mata karşılık veriyor:

— Size söyliyeceklerim var, fakat yalnız kalmalıyız.

Tomson odadakileri çıkarıyor, Mata ile baş başa kalıyorlar; kadın:

— Evet, diyor, ben casusum. Fakat İngiltere aleyhine değil, ben Fransız casusuyum.

Tomson, Matanın bu oyunlarını bildiği için bu söze kanmıyor.

— Size şimdilik bir şey yapmıyoruz, diyor, sınır dışına çıkaracağız, yine İspanyaya göndereceğiz. Fakat bundan sonra ayağınızı denk alınız.

Gûya Mata Tomsona oynamak istediği oyunu Fransada da oynamış, Fransız kontrespiyonajına girmiş ve Almanlar aleyhine çalışmak üzere Belçikaya bir Fransız casusu gönderdikten sonra Almanlara haber vererek kurşuna dizdirmiş; Fransa polisinin en kuvvetli

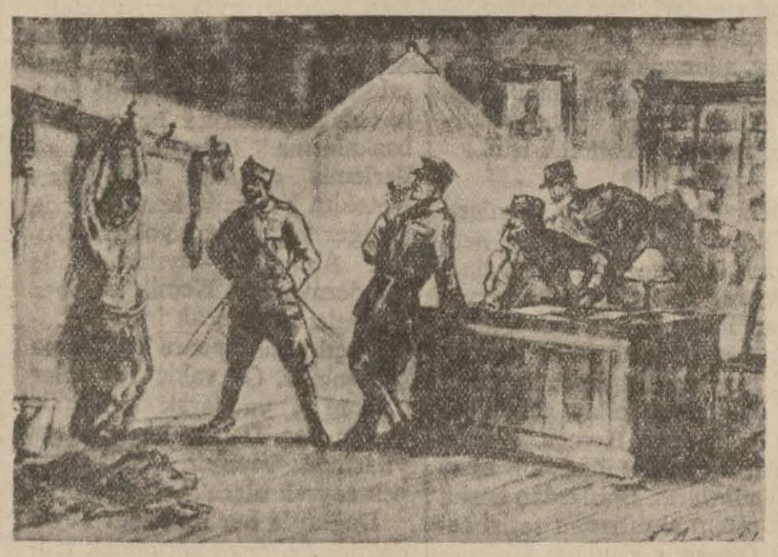

Garp cephesinde Amerika contre espionage'ı, bir casusu söyletmek için neler yapıyor

[Alman vesikalarından]

şüphelerinden biri bu olmuş.

Anlaşılıyor ki, Mata yalnız para ve ün için değil, casusluğun verdiği merak ve kuvvetle işlemiştir. Eğer İngilterede sınır dışına çıkacağına esir veya mahpus olarak kalmağı kabul etseydi Almanların bol parasiyle savaş bitinceye kadar kalır ve ondan sonra yine yüksek hayatına kavuşabilirdi.

Mata İngiltereden çıkarılıyor. Fakat İspanyaya gitmiyor, tekrar Paristeki köşküne dönmek istiyor. Gemi Boulogne rıhtımına yanaştığı sırada, Matanın vurgunlarından olacak, bir ingiliz zabiti dansöze sokularak kulağına diyor ki:

— Fransa toprağına ayak atmayınız, tehlikedesiniz, gemide kalınız ve yolunuza devam ediniz.

Mata bu öğüdü dinliyor. İspanyada Riviera eyaletinin limanı olan Bigaya çıkıyor ve, şaşılacak bir çekinmezlik daha, gidip Alman konsolosu ile görüşüyor. Tekrar Fransaya gitmek kararını veriyor. Diyorlar ki, bu karar Mataharinin şefi tarafından konsolos vasıtasiyle verilmiş bir emir üzerinedir. Mata Harinin şefi? Bunun kim olduğu açıkça anlaşılamamıştır. Fakat burada da Matmazel Doktorun adı çok geçer ve Matahariyi onun yetiştirdiğini söylerler.

Mata trene biniyor ve Saint Sabastien üzerinden Fransaya giriyor. Fransa polisi, daha trende onu tutuyor, Paris hapishanesine götürüyor. Niçin? Yeni bir vesika mı bulmuştu? Hayır, Almanların iddiasına göre Mata kurşuna dizilinceye kadar ve hatta ondan sonra da casusluğunu açıkça gösteren bir delil bulunamamıştır. Matanın bütün mehareti buradadır. Kendisi gerek aldığı iş ve gerek girdiği hayat itibariyle sağlam bir kadın olmamakla beraber evine gelip gidenlere karşı o kadar ağır, o kadar kibar, o kadar sevimli bir ev kadını görünürdü ki, bunların içinde kendisinden bir parça olsun şüphe eden bulunmamıştı. Bir Alman yazıcısı diyor ki: "Matahari artık ölmüştür. Şimdi doğruyu söyliyebiliriz. Evet, Mata bir Alman ajanı idi. Bir zabit kadar askerlik ve savaş bilgilerini öğrenmişti. O sık sık gezer ve her tarafa dağılmış olan Alman casuslarına para ve emir götürür, onlardan rapor ve haber getirirdi.,,

Bir ingiliz yazıcısı da şöyle bir ifşada bulunuyor:

"Matanın casusluğu nasıl anlaşıldı? Bunun hakkında bir çok şeyler söylendiği halde doğrusunu bilen pek azdır. Fakat ben söyliyeyim ki bu mesele bir aşk oyunu yüzünden olmuştur. (1) Şöyle ki:

Mata çok defa cephe yakınlarında hasta bakıcı gibi bulunur. En ziyade tayyarecilerle görüşür, gerçekte ise Fransa cephesinde çalışan Rus tayyare yüzbaşısı Maroff ile sevişirdi. (2)

Matanın casus olduğu nasıl anlaşılıyor?

(Arkası var)

(1) Fransız Hanri Musnik bu iddiayı doğru bulmuyor. Ve Matanın en gerçek hikâyesini Charles Heynac "Gerçek Matahari,, kitabında yazmıştır diyor.

(2) Matahari için çevrilmiş olan film bu esasa göre yapılmıştır.

Saman demetlerile gizlenmiş Belçika zabitleri

ları kaparsak, herkes hafta izinini beraber aldığından artık âdi günlerde bu fazla kalfaya lüzum görülmez. İstanbulda böyle fazla kalfa çalıştıran 500 dükkân varsa pazarları kapamağa başlayınca beş yüz kalfa işsiz kalacaktır.,,

Bu doğru sözlere ekleyecek bir şey bulamıyorum. Yalnız şunu görüyorum ki, Berberler Cemiyeti, berberler gibi düşünmüyor. Bu da esnaf cemiyetlerinin ayrı bir özelliği galiba!

B. FELEK

KENDİ KENDİMİZE ÇATIYORUZ

Ucuz (!) Vapur Biletleri!

"Tan,, idaresinde çalışan genç bir yazıcı, dün bana şöyle dert yandı:

— Geçen pazar, bilet fiatlarındaki yüzde elli ucuzluktan istifade etmek için, sabah saat 8 de kalkan Adalar vapuruna yetişmek istedim.

Köprüye geldiğim zaman, saat sekize yirmi vardı. Hemen bilet verilen gişeye koştum. Fakat memur, çatık bir suratla:

— Tenzilâtlı bilet buradan verilmez! dedi, kesti.

Bu sefer, öteki gişeye koştum. Tenzilâtlı bilet, bu gişeden de verilmez; dediler.

En sonunda bilet verilen gişeyi buldum, bileti aldım.

Bileti aldım ama vapura giremedim. Çünkü hareketine daha bir çeyrek varken kapıları kapıyarak:

— Vapur doldu! haberini verdiler.

— Peki, dedim, şimdi biletim ne olacak?

— Biz orasına karışmayız.... cevabını verdiler.

İster istemez ikinci vapuru bekledim. Yalnız bu arada nasılsa, acele ile, başka bilet almağı unutmuşum. Benimle birlikte ayni tedbirsizliği, bilerek bilmiyerek yapan otuz kırk kişi daha vardı.

Heybeliadaya çıkarken memurlar bizi yakaladılar. Bir cinayet işlemişiz gibi iskele üstünde posta edildik. Sorgulara çekildik. Ve nihayet bilet parasını vererek, kurtulduk.,,

Şimdi, müsaade edilirse soralım:

1 — Tenzilâtlı bilet, vapur şirketlerinin halka bir sadakası mıdır ki, yolcuları gişeden gişeye koşturarak yoruyorlar?

2 — Dolmuş bir vapur için nasıl bilet kesiyorlar?

3 — Biletsiz seyahat eden bir yolcu, cinayet işlemiş mi sayılıyor?

4 — Mademki, tenzilâtlı biletler bu kadar rağbet görüyor, sabahları Adalara, bir yerine iki vapur hareket ettirilse kıyamet mi kopar?

Salâhaddin GÜNGÖR

SİMİTÇİ, ÇÖPÇÜ:

Fazla söze ne hacet!

Ne Dersiniz?

İPEK KONTROLU

Avrupa tecim (ticaret) alanında yerleşmiş bir töre vardır. Her malın neden yapıldığı söylenir ve üstüne yazılır. Yün, pamuk, ipek, ve yapma ipek gibi. Hiç kimse bunun aksine yalan söyliyemez. Hatta kaplama çatal bıçak gibi üstü gümüş kaplama takımların tanesinde kaç gram gümüş olduğu da söylenmek ve yazılmak gerektir. Pariste böyle bir çatal bıçak yapan fabrikanın yaptığı takımlarda dediğinden az gümüş bulunduğundan dolayı 300 bin frank para cezasına çarpıldığını gazetelerde görmüştük. Bizde böyle bir şey yok. Yok ama olacağını gösteren işaretler var. Meselâ Bursada bir ipek kontrol santralı yapılmak isteniyormuş. Güzel düşünce. Lâkin bunu görünce hatıra şu gelir. Karışıksız olmaları istenen ilk matah ipeklilerimiz mi?.. Ondan evvel kontrol edilecek bir sürü şey var. Başta gıda maddeleri gelir. Bize sorsalar, Trabzona bir yağ kontrol merkezi yapılmasını ipekten önce buluruz. Çünkü ipekli kumaş her yerde lüks eşyadır. Karışık olursa sağlığa bir zararı dokunmaz. Böyle karışık kumaş satandan bir daha mal almazlar. O kendi kendine tasfiyeye uğrar. Ama yağ öyle midir? Bir çiftçi memleketi olanTürkiyede temiz ve karıştırılmamış sadeyağ bulmak güç bir iştir. Bu karışıklığı yapanlar bir taraftan halkın sağlığile oynuyor, öbür taraftan iyi bir şöhreti berbat ediyorlar. Onun için kontrola ilk önce böyle şeylerden başlamalıdır. Biz böyle düşünüyoruz.

Siz ne dersiniz?

HASAN KREMİ

Çilleri kat'iyyen izale eder

Dünyada mevcud kremlerin en nefisi, en sıhhisidir. Nazik cildli kadınların hayat arkadaşıdır. İhtiyarları gençleştirir ve gençleri güzelleştirir. İnsana ebedî bir taravet veren Hasan kremini unutmayınız. Kutusu 50, tüb halinde 20, Türkiyede yapılıb da Avrupa etiketi yapıştırılan ve halkı aldatan kremlere, vesair ıtrıyata aldanmayınız. Hasan markasına dikkat ediniz. Hasan

Deposu: Ankara İstanbul, Beyoğlu

İTTİHADI MİLLÎ

Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muameleleri icra eyleriz. Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.

Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Telefon : 4.4887. 4102

Usküdar Cumhuriyet Meddeiumumiliğinden:

Üsküdar Ceza Evinin Haziran 1935 tarihinden Mayıs 936 sonuna kadar mahkûma yevmiye 960 gramdan 250 mahkûma 240 kilo olarak ekmek ihtiyacı birinci nev'i undan 86400 kilo en çok beher mahkûma yevmiye 960 gramdan 200 mahkûma yevmiye 192 kilo on iki aylığı cem'an 69120 kilo en az olarak tesbit edilerek kapalı zarfla münakasaya konulmuşdur. 27 Haziran 935 tarih Perşembe günü saat 10 da Üsküdar Cumhuriyet Müddeiumumîlik dairesinde toplanacak Komisyon huzurile ihalesi yapılacakdır. Taliblerin yüzde 7 buçuk nisbetinde depo akçalarile her gün Üsküdar Müddeiumumiliğine müracaat edebilirler. Fazla malûmat almak isteyenlerin Üsküdar Ceza Evi Çevirgenliğine müracaatları ilân olunur. (3213)

Şûrayı Devlet Umumî Kâtipliğinden:

Münhal olduğu evvelce ilân edilen 3500 kuruşluk "Garp lisanlarından birini bilmeyenler için 30 liradır.,, İkinci sınıf mülâzımlıkdan başka diğer bir ikinci sınıf mülâzımliğe tayin muamelesi daha yapılacağından memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şartları haiz ve Mülkiye veya Hukuk mektebi mezunu olup 30 yaşını geçmemiş olanlardan müracaat edecekler arasında Haziranın 12 inci Çarşamba günü saat 14 de Müsabaka yapılacaktır. İsteklilerin evrakı müsbiteleriyle birlikte Umumî Kâtipliğe müracaat etmeleri. (3207)

TEŞEKKÜR

Sevgili zevcim Çorum İlbayı Arif Aykaçın ölümü münasebetile gerek bizzat ve gerek telgraf ve mektupla acılarımıza iştirak buyurmuş olanlara ayrı ayrı teşekkür etmeğe acılarımız mani olduğundan gazetenizin tavassutunu dilerim.

Zevcesi Seniha

OPERATÖR

Doktor Nimet

Ankara caddesi Zorlu apartmanı No. 21. Cumadan maada hergün saat 2-6 hastalarını kabul eder. 4115

KUÇUK ILANLAR

3 LİRA—Tuvalete ve ıtriyata ait her ne yapmak isterseniz herkesin yapabileceği şekilde formülünü yazar gönderirim veya öğretirim. Sonfen laboratuvarı. Kadıköy rıhtım 76. 4207

SON HABER

Bulgaristanda Beyaz Rusların Kurumları, Gazeteleri Kapatıldı

[HUSUSI MUHABIRIMIZ BILDIRIYOR]

Sofya, 10

Buradaki Sovyet sefiri Raskosemkof Bulgar hükûmetine bir nota vererek, Bulgaristandaki beyaz Ruslara ait bütün kurumların ve gazetelerinin kapatılmasını istemiştir. Hükûmet bu gazetelerden ikisini kapatmıştır.

Buna sebep, Sovyet sefareti memurlarından birine karşı bundan iki gün evvel, beyaz Ruslar tarafından vâki olan tecavüzdür. Sovyetlerin bu notası efkârda heyecan uyandırmıştır.

Çekoslovak - Rus Dostluğu

Moskova, 10. A.A. — Stalin ve Molotof Çekoslovak dış bakanı Benes'i kabul etmişlerdir.

Konuşmalar Molotof'un odasında olmuş ve Litvinof ile Çekoslovakyanın Moskova elçisi ve Sovyetlerin Prağ elçisi hazır bulunmuşlardır. Konuşmalar bir saatten fazla sürmüş ve çok samimî bir hava içinde geçmiştir.

Molotof, Benes'in şerefine bir öğle yemeği vermiştir.

Habeşistanda Savaş, En Son, Bu Yaz Patlıyacak

Bütün Beyazlar Geri Alınıyor

Londra, 10.A.A. — İngiliz hükûmeti, Habeşistandaki beyazların korunması için gereken tedbirler hakkında bu işle ilgili hükûmetlerle ve hele Fransa ile gizli konuşmalara girişmiştir. Habeşistandaki bütün beyazların geri alınması düşünülmektedir.

Adisababadan gelen son haberlere bakılırsa süel hareketlerin hattâ yağmur mevsimi bitmeden önce başlaması imkânsız değildir. Demek ki Habeş-İtalyan ihtilâfının temmuz sonlarında had bir safhaya girmesinden korkulabilir. Son Cenevre toplantısında gösterilen iyi niyetlerin ve hele Mussolinin gösterdiği uzlaşlığın yağılgın önüne geçebileceği ümidini vermekte ise de, korku artmakta ve İtalyan gazetelerinin İngiliz hükûmetine karşı olan [illegible] endişeye düşürmektedir. Bugün Avrupanın ve uluslar sosyetesinin Baldvin'in cumartesi günkü söylevinde bahsettiği "Beklenilmiyen diktatorca tedbirleri„ denemesinden korkuluyor.

Suikasd Tekzib Ediliyor

Paris, 10.A.A. — Habeş orta elçiliğinin bir bildiriğine göre, Kralın bulunduğu trenin saldırıma uğradığı hakkında yabancı kaynaklardan gelen haberleri, Habeş hükûmeti yalanlamaktadır.

Laval, ara bulacak

Paris, 10.A.A. — Kagliarinin söylevinden anlaşıldığına göre, hiç bir kuvvet, İtalyayi, istediği zaman Habeşistan'a el atmaktan geri bırakamıyacaktır. Uluslar kurumu İtalyan - Habeş anlaşmazlığı ile uğraşırsa, İtalyanın bu kurumdan çekilmesinden korkuluyor. Oeuvre gazetesinin diplomatik aytarının haber verdiğine göre Laval Panttkot yortularından sonra bir anlaşma yolu bulmak için çalışacaktır. Laval, Roma Fransız büyük elçisini Paris'e çağırmıştır. Fransız dış bakanı, İtalyan-Habeş anlaşmazlığının uluslar kurumu konseyine gelmemesi için çalışacaktır.

Söylendiğine göre, Fransa Adisababa'da bir girgide bulunarak Habeş kralına, İtalya ile bir anlaşıt bulmayı önergeliyecektir. Bu anlaşıta göre Habeşistan İtalyaya toprak verecek ve bazı kolaylıklar gösterecektir.

Fransız Sosyalistleri Faşizme Karşı ihtilâl istiyorlar

Mülhuz, 10.A.A. — Sosyalist partisi genel sekreteri Paul Faure, Parti kongresinde demiştir ki :

" Sar seçimi, Faşizmin yer alamayacağını göstermiştir. 6 şubat hâdiseleri yeniden baş göstersise, Paris b a n l i y ö s ü proletarya kuvvetleri faşist saldırışını kırmağa yeterler. Paris düşman tarafından alınsa bile savaş bitmiş değil, ancak başlamış bulunacaktır.

Faşist grubların savaş planını şimdiden biliyoruz. Bir faşist ayaklanması karşısında cumurluğu ve demokrasiyi kurtarmak isteyen bütün elemanlar partimizin yanında yer alacaktır.

İlk yapacağımız iş, düşmanı baş eğmek zorunda bırakmak için Paris'e giden bütün cephane trenlerini durdurmak olacaktır.„

Parti siyasal direktörü Leon Blum, partinin yönetimi hakkında bir manevî rapor'un toplulukla kabul edilmesini istemiş ve demiştir ki :

"Böyle bir anlaşma partinin yaşaması için gerek olan topluluğu yapacaktır. İhtilâli belki bir gün beraber yapacağız. O gün, eskidenberi yapılanı bir daha yapacağız, yani, birbirimize ateş edeceğiz. Birbirimizin kafasını uçuracağız. Eğer şimdiden tedbir almazsak, böyle bir durumla karşılaşmamız besbellidir.„

Kongre, 441 oya karşı 2,698 oy ile manevî raporu kabul etmiştir.

Müstahdemin şubesi genişletilecek

İstanbul şarbaylığı işçilerin, hizmetçilerin, müstahdemlerin işleri ile uğraşmak üzere (müstahdemin şubesi) açmıştı. Bu şubenin şimdiye kadar gösterdiği çalısma çok iyi netice verdiğinden şarbaylık bu şubeyi genişletmeğe karar vermiştir. Müstahdemin şubesi Avrupadaki müstahdemin büroları haline sokulacak, işçilere iş bulmak gibi işlerle de uğraşacaktır. Şarbaylık bunun için bir proğram hazırlamaktadır.

Cenubî Amerikada
Bir Tarafta Harp Öbür Yanda Barış Söylevi

Asompsiyon, 10.A.A. — Şako'da İngavi bölgesinde 29 mayıstanberi sürmekte olan son savaş, evvelisi gün dördüncü Bolivya tümeninin büsbütün yok olmasile sona ermiştir.

Bolivyalıların zorlu bir salgınları karşısında Paraguay kuvvetleri Ravelo ormanına kadar geri çekilmeğe başlamışlardır. Ancak Paraguaylıların bir manevrası, Bolivyalıları 10 kilometrelik bir çevre içerisinde kuşatmağa muvaffak olmuştur. Sonunda, Bolivyalılar teslim olmak zorunda kalmışlardır.

Barışa doğru

Buenos-Aires, 10.A.A. — Paraguay ve Bolivya dış işleri bakanları uzlaştırıcıların önergedikleri anlaşma formülünü kabul etmişlerdir. Bu formüle göre iki taraf arasında savaş derhal durdurulacak ve anlaşamamazlık da yargıca (hakeme) verilecektir.

Dış bakanlarının bu kabulü ancak Paraguay ve Bolivya reisi Cumurlarının bu formülü onaylamasıyle kesinleşecektir. Yalnız Arjantin dış bakanı Saavedralamas bu anlaşmayı parafe etmiştir.

Barışa kavuşu'muş

Buenos Aires, 10.A.A. — Brezilya dış işleri bakanı Macedo Soares, Arjantin hükûmet konağından çıkarken: " Barışa kavuştuk...„ demiştir. La Paz ve Asompsiyondan lâzım gelen müsaade gelir gelmez, barış uzlaşması, Arjantin, Brezilya Paraguay ve Bolivya dış bakanlarının toplu bulundukları Buenos Aires'te imzalanacaktır. Peru ile Şili dış bakanlarının da buraya gelmelerini bekliyoruz.„

Buenos Aires, 10.A.A. — Ara bulma konferansındaki Paraguay delegesi, Paraguay ordusunun kazanmış olduğu büyük utkunun, Şako meselesi hakkındaki barış uzlaşmasında hükûmetinin görüş noktasını değiştirmiyeceğini söylemiştir.

Japonya Çine Ültimatom verdi!

TOKİO, 10.A.A. — Japonyanın Çin'e yeni bir ültimatom verdiği bildiriliyor. Çin hükûmeti bu ültimatomda ileri sürülen şartları kabul etmediği takdirde, Japon kuvvetleri Kuzey Çin'de hemen ilerleyeceklerdir. Ültimatomun metni kesin olarak gizli tutulmaktadır.

HARICÎ KÜÇUK HABERLER

* Paris, 10.A.A. — Amiens'de toplanan tıb kongresi ilgisile verilen Şölende bulunan konuklardan 100 kişi hastalanmıştır. Bunların zehirlendikleri anlaşılıyor. İşin içinde bir gizli erge olmak ihtimali vardır.

* Moskova, 10.A.A. — Bütün Sovyetler birliğinin ilkbahar ekim planı 5 haziranda yüzde 99,8 olarak gerçekleştirilmiştir.

Nevşehire elektrik geliyor

Aksaray, 10.A.A. — Niğde ilbayı, Nevşehir ilçebayı ve şarbayı Ankaradan gelen Sümer ve Ziraat bankaları delegeleriyle burada birleşerek Aksaray elektrik enerjisinden Nevşehire verilecek elektrik işini görüşmüşler ve kilovatını beş kuruştan kabul ederek kontrat imza etmişlerdir. İş, üç ay içinde tamamlanacak ve Nevşehir belediyesi üç senede kırk bin lira ödeyecektir.

ICMAL

Yeni İngiliz Hükûmeti

Haftalardanberi beklenildiği gibi, Mac Donald kabinesi geçen cuma günü istifa etti. Yeni kabine de gene beklenildiği gibi, Baldwin tarafından kuruldu. Çekilen kabine, Mac Donald tarafından kurulan üçüncü hükûmet idi. Işçi Partisinin lideri olan Mac Donald ilk hükûmetini 1924 yılının ikinci kânununda kurmuştu. Bu hükûmet Ikinciteşrine kadar devam etti. Işçi Partisinden çok tecrübeli olan konsörvatörlerin politika stratejileri karşısında yıkıldı. Doğru mu uydurma mı hâlâ belli olmayan Zinoviyef mektubu da o zamanki steratejilerin cümlesinden idi.

Bundan sonra Mac Donald gene Işçi Partisi hükûmet başkanı olarak 1929 yılında ikinci hükûmetini kurdu. Bu da 1931 krizine kadar devam etti. Bundan sonra kurulan ulusal birlik kabinesinin başbakanı olarak geçen cumaya kadar hükûmet başkanlığını yaptı.

Mac Donald'ın kurduğu kabinenin adı ulusal birlik olmakla beraber, hakikatte bir konsörvatör kabine idi. Çünkü 1931 seçiminde bu parti parlâmentonun dörtte üçten fazla ekseriyetini kazanmıştı. O zamanki sonunca göre, hükûmet şimdiki gibi Baldwin tarafından kurulmalı idi. Ancak konsörvatörler Mac Donald altında çalışır gibi görünmeği tercih ettiler.

Hükûmet başkanlığının Mac Donald'dan Baldwine geçmesi İngiliz iç ve dış siyasasında bir değişiklik meydana getirmiyecektir. Esasen Mac Donald zamanında da siyasa üzerine âmil olan devlet adamı Baldwin idi. Kabinede yapılan esaslı değişiklikler arasında Sir John Simon-un Dış Bakanlıktan İç Bakanlığa geçmesidir. Dış Bakanlığa liberallerin Simon zümresine mensup olan Samuel Hoare geçiyor. Bu Dış Bakanlığı sorumunda enteresan olan bir nokta da şudur: Dış Bakanlık işleri ikiye ayrılıyor. Yeni kabineye başlı başına uluslar derneği işlerine bakan bir bakan da giriyor. Bu bakan eski kabinede de yedek dış bakanı durumunda olan Bay Eden'dir.

Yeni kabine kuruluncaya kadar herkesin ilgi ile sorduğu bir sual, Lloyd George'un kabineye girip girmiyeceği idi. Bu eski İngiliz devlet adamı, son aylar içinde işsizliği azaltmak için ileri sürdüğü bir proje ile nazarları çekmiştir. İngilterede işsizlik büyük bir ekonomik ve soysal derd olduğundan buna karşı ileri sürülen çarelere kimse kulak kapayamaz. Bunun için İngiliz hükûmeti kurulurken Lloyd George'un kabineye alınması düşünüldü. Gerçi bunun politika bakımından şu faydası olacaktı ki gelecek seçime kadar Lloyd George'a işsizliğe karşı bulduğu çareleri tatbik etmek imkânı verilmiş olacaktı. Çünkü gelecek seçimde Lloyd George'un bu işsizliğe karşı çare tetbirlerile politika oyunu oynamağa çalışacağı âşikârdır. Ancak kabinede Lloyd George'un şahsan iyi münasebette bulunmadığı o kadar çok bakan vardır ki kendisini hükûmete almak kabil olmadı. Eski politikacı da şimdi çıkardığı «işsizliğin hakkından gelebiliriz.» adlı bir broşür ile seçim mücadelesine girişmiş bulunuyor.

*

Çocuk Kaçıran Karı - Koca!

Vaşington ,10.A.A. — Tüze bakanlığı, Solt-Leyk-Siti'de muvakkaten özgür bulunan sabıkalılardan Herman Faley adında birisile karısının yakalandıklarını bildirmektedir. Her ikisi de küçük Veyhöyzer'i kaçıranların kendileri olduklarını gizliyememişlerdir.

Faley'in karısı, kaçırdıkları çocuğu geri vermek için aldıkları paradan bir banknot bozdururken yakalanmıştır. Henüz 24 yaşında bulunan Faley, şantaj suçundan ötürü birçok defalar ceza görmüştür. Daha geçenlerde, 20 yıl kürek cezasına çarptırılmış ,fakat cezasını tamamlamadan özgür bırakılmıştı. Karı, koca, suç ortağı olarak gene Vilyam Hamen adında bir sabıkalıyı göstermişlerdir.

Bu herif izini polise kaybettirmiştir. Butte'te bıraktığı çalınmış bir otomobilin içinde gene aynı paradan 15.000 dolar bulunmuştur.

Bakan kavgası!

Bükreş, 10 (A.A.) — Eski Romen finans bakanı Mişel Popoviçi, zorlu bir dil dalaşından sonra kardeşi tarafından ağır yaralanmıştır. Ayni zaman da yaralanmış olan kardeşi ölmüştür.

Dayak Atan Ceza Görür

[Baş tarafı 1 incide]

lâili ve ne o delâile istinat eden hükümleriyle mukayyet değildir. Yüksek ve millî mülâhazaları nazarı itibara alarak hakkını kullanır. Bundan dolayı bu hakkı kullanmasından dolayı mahkemelerin ve hakimlerin vermiş olduğu hükümlerin isabetine, katiyetine bir halel gelmez. Ancak ceza tahfifi veya tadil olunan bu esası Meclise bir defa daha arzettikten sonra asıl zabıtai adliyeye taallûk eden bir dayak hâdisesine geleceğim. O vakada tahkike memur olanların maznunlara işkence etmiş ve bu suretle cebren ifadelerini alarak itiraf ettirerek mahkemenin hükmüne müessir olmuslardır. Burada hepimizin teessürünü mucip olan hâdise, zabıtai adliyenin dayağı doğrudan doğruya bir adlî tahkik vasıtası gibi kullanmış olmasıdır. O gün dosyayı bilmediğim için lâzım gelen izahatı arzedememiştim. Bugün arzetmek istiyorum. Bizim muhakeme usulümüz rekizituar bir usuldür. Yani delâil, mücrimin haricinde toplanarak ona göre hüküm verilir. Engizituar değildir. Yani deliller mücrimden alınmaz. Mücrimin itirafı ne olursa olsun, haricî delillere mutabakat etmedikçe hâkim onunla mukayyet olmaz. Binaenaleyh dayakla alınan itirafın hiç bir hükmü, tesiri yoktur. Eğer bazı cahiller ve gafiller, adliye zabıtası arasında bu usule devam ediyorlarsa, iki türlü fenalık yapıyorlar demektir. Biri kendilerine zarar veriyorlar. Çünkü suçun mahiyeti ne olursa olsun, behemehal mahkemeye verileceğine göre neticede kendileri ceza göreceklerdir. İkinci defa zarar veriyorlar. Hukuka ve adalete dayanması lâzım gelen muhakeme usullerini gayet iptidaî ve gayri insanî bir usul gibi göstermeye vesile oluyorlar.

Adliye zabıtası için söylenen ve bazan belki de vukua gelen bu hâdiseleri hariçte duyan dostlarımız sevinmesinler. Biz memlekete ait olan her vakayı olduğu gibi bütün çıplaklığiyle bu kürsüde münakaşa etmeye alışmış ve bunda fayda bulmuş bir nesiliz. Cümuriyetin dayandığı, doğru yolu bulmak için baş vurduğu en büyük şey her vaka ve her hâdiseyi olduğu gibi millet ve cihan müvacehesinde münakaşa etmektir. Bu bizim kuvvetimizin ifadesidir. (Bravo sesleri)

Her mebus, her vaka ve her memur hakkında bütün kanaatlarını izhar eder ve münakaşa olunur. Bundan kuvvet alarak memleketin dahilî manzarasını fenadır gibi göstermek isteyenler aldanırlar. Çünkü her memlekette olduğu gibi eğer bizde de Adliye zabıtası arasında cahilâne ve gafilâne bir surette vazifelerini suiistimal etmişler varsa, onlar derhal takip olunur ve cezaları verilir.

Nitekim arkadaşlar, bu dosyada kendisine dayak attığı atfolunan Tahsin Çavuş ve arkadaşları mahkemeye verilmişlerdir. (Bravo sesleri, alkışlar). Ve muhakemenin icrası esnasındaki senelerde, iki sene evvel tahtı muhakemeye alınmışlardır. Fakat bunlar ademi mesuliyet kararı almışlardır. Bu malûmat tamamiyle Meclise arzedilmediği için bu noksanı ikmal etmek istedim. Şurada burada hakikaten vazifesini suiistimal ederek kanunun, usulün tayin ettiği yollardan ayrılarak, gayri insanî ve gayri şuurî hareketlere içtisar eden memurlar varsa, emin olunuz ki onlar için de kanunlar müsaittir. Kanunları tatbik etmek için ellerine bu salâhiyetleri verdiğiniz arkadaşlarınız tam olarak kullanan kimselerdir. Bu memlekette işlenen bir cürüm için kanunun hükümleri derhal tatbik edilir. Bu memlekette bir cürme ıttılâ hâsıl olsun da takip edilmesin, böyle şey hâtıra gelmez. Bizim inkılâbımız doğrudan doğruya akla, mantığa, iz'ana ve müsbet ilimlere müstenittir. Hepimizin, hükûmetin vazifesi yolsuzlukları gördüğü vakit kanunî yollarda onun tecziyesini takip ve temin etmektir. Bu mesele geçen celsede açık kaldığı için gerek millet müvacehesinde, gerek yüksek huzurunuzda, gerekse cihan müvacehesinde bu açık kalmış olan meseleyi tavzih için söz almaya cüret ettim, arzı malûmat ettim. Her ceza davasında, cürmünü itiraf etmiş bir suçlunun veya vekilinin dayak ve tazyik keyfiyetini öne sürmesini, kendisine dayak veya tazyik cürmü isnad edilenlerin derhal şiddetli takibata tâbi tutmakla ve sabit olmazsa bu cürmü zabıtamıza isnat edenler aleyhinde iftira davası açmakla behemhal ortadan kaldıracağız.„

Siyasal bilgiler okulası

Siyasal bilgiler okulası lâyihası müzakeresinde Refik İnce söz alarak dedi, ki :

— Bu mektebin inkılâp kaynağı olan Ankaraya nakli çok yerindedir. Yalnız lâyihada Maliye Vekâletinin kendi memurlarına bir memba olarak bu mektep talebesinin 3/4 ünden istifade etmesi mektebin adı ile telif edilemez. Siyasal bilgiler okulasından intizam, idare, siyaset, hülâsa bütün devlet dairelerine lâzım olacak memurların yetiştirilmesi mevzuu bahistir. Kültür Bakanlığının, bugünkü vaziyet ve kadrosu hakkında izahat vermesini isterim.

Bunun üzerine Kültür Bakanı söz alarak dedi ki:

— Bu mektep için bir talimat tesbit edilmiştir. Bugün mektepte 116 sı leylî olmak üzere 166 talebe vardır. Bu mektep Refik İncenin dediği gibi sadece Maliye Bakanlığına memur yetiştiren bir kaynak değildir. Mektepte ihtisas ancak üçüncü sınıfta başlar. Üçüncü sınıfta Maliye gibi, idare ve siyasî şubeler de vardır.

Kültür Bakanı başka bir sorguya da karşılık olarak dedi ki:

— Bugünkü talebeden niharî olan bir kısmı, mektebin Ankaraya nakline kadar oradaki tahsillerini bitirecekler, bir kısmı da imtihana tâbi tutularak leylîler arasına alınacaklardır.

Maliye Bakanı da bu mektebin her yıl malî kısmından yüz talebe çıkacağını ve bu yüz talebenin malî teşkilâtta hepsine vazife verileceğini söyledi.

Kabul edilen diğer kanunlar

Ankara, 10. A. A. — Bugün Nuri Conker'in başkanlığında yapılan Kamutay toplantısında gündeliğe geçilmeden önce, Kars saylavlığına seçilen Köprülü Fuad ile Tokad saylavlığına seçilen General Sıtkı Üke'nin seçim mazbataları tasvib edilmiş ve Köprülü Fuad and içmiştir.

Bundan sonra arsıulusal adalet divanına aid bazı metinlere iltihakımız, Türkiye - Almanya tecim mukavelesine ek anlaşmanın, Türkiye-İran arasındaki emniyet, bitaraflık ve ekonomik emek birliği muahedesinin tasdikine, temyiz mahkemesinin Ankaraya nakline aid kanun lâyihalarının ikinci müzakereleri yapılarak kabul edilmiştir.

Bulgar kabinesi çekiliyor

Sofya, 10 (Hususî muhabirimizin telgrafı) — Geçen salı gününden bu dakikaya kadar buhranın geçirmiş olduğu safhaları şöylece hülâsa edebiliriz:

General Dançenin başkanlığı altındaki askerî birliğin idare heyeti geçen salı günü toplanarak, Başbakan Toşefin dış siyasada katiyen muvaffak olamadığı, Yugoslâvyayı memnun edemediği, iç işlerde de millete hayırlı bir şeyler yapılmadığı neticesine varmış, kabinedeki kültür ve iç işler bakanlarının istifalarını istemeğe karar vermiştir. Bu kararını da harbiye bakanlığına bildirmiştir.

Bunun üzerine yüksek askerî meclis kralın başkanlığı altında üç gün devam eden görüşmelerde bulunmuştur. Netice - de kabinedeki bu iki general bakanın istifaya çağırılmaları kararlaştırılmış, askerlerin kışlalarına dönmeleri ve sıyasaya karışmamaları istenmiştir.

Hükûmeti devireceklerdi

Sofya, 10 (Muhabirimizin hususî telgrafı) — Askerî meclis bir taraftan müzakerelerde bulunurken, hükûmeti devirmek üzere bir taklip teşebbüsünün hazırlandığı haber alınmıştır. Eski başbakan Yorgiyefin tanışlarından kırk kişinin evlerinde araştırmalar yapılmıştır.

Yine eski başbakan Çankofun kardeşinin evinde kral aleyhine yazılmış beyannameler bulunmuştur.

Yeni kabineyi kim kuracak?

Sofya, 10 (Muhabirimizin hususî telgrafı) — Toşef pazar günü sarayda kralla iki saat kadar vaziyeti görüştü. Sanıldığına göre, yeni kabinenin teşkili yükümü, geçen yıl Yorgiyef hükûmetinin iktidar mevkiine gelmezden önce, harbiye mektebi müdürlüğünde bulunmuş olan mütekait Generallerden Cosef'e verilecektir.

Milletin sevgisini kazanmış bazı parti liderleri yeni kabineye alınacaklardır. Bunlar arasında üniversite dekanlarından Arnavudonun, demokratlardan Türk - Bulgar dostluk kurumu başkanı, Stuyanof ile bunlardan başka Yorgiyef ve Markofun isimleri söyleniyor.

Çankofun çağırılacağı umulmamaktadır .

MEMLEKETTE TAN

Yağmursuzluk Bazı Yerlerde Tesirlerini Göstermeğe Başladı

Keçiburlu, 10

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Isparta, Burdur ve Keçiburlu havalisine bir buçuk aydanberi bir damla yağmur düşmemiştir. Ekinlerin hemen hepsini güneş kavurmuş, bu yüzden ekseriyeti büyüyememiştir. Köylü endişededir. Bu vaziyet karşısında tabiî olarak buğday ve arpa fiyatları da biraz fırlamıştır. Evvelce 25 kuruşa satılan bir araba samanın daha şimdiden 3,5 liraya kadar çıktığı görülüyor.

Üyelerden Aylık Alınmıyacak

Çankırı ,10

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Spor kulübü reisinin istifası üzerine kongre ikinci defa toplanmıştır. Gürültülü geçen toplantı sonunda Halkevi Spor Şubesi Başkanı Sadık seçilmiştir. Belediye Üyesi Rifat, Muallim Gökmen, Avni, İstasyon Memuru Şeref, Mehmet ve Gazeteci Kadri Akın da üyeliklere seçilmişlerdir.

İdare heyeti derhal toplanarak vaziyeti gözden geçirmiş, üyelerden aidat alınması usulünü kaldırmıştır. Yakında kulüp üyelerine bir çay ziyafeti verilecektir.

Mersinde Vaziyet Düzeliyor

Mersin, 9

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Türk Ofisin bir iki aylık mesaisi Mersini ve hinterlandındaki ticarî vaziyeti ikiye ayırmıştır. Bunlardan biri ofis teşkilâtından önceki vaziyet, diğeri sonraki durumdur.

Müstahsille müstehlik arasındaki zaman ve mesafeyi kısaltmak ve her iki bünyeyi daha normal çalıştırmak için müstahsiller ofisin Mersin şubesine bağlanmakta, şube bunları alıcılarla karşılaştırarak teşkilâtlandırmağa çalışmaktadır. Bu arada Mersin ve Ceyhanda yeni firmalar teessüs etmiş, ofis vasıtasile iyi faaliyetlere girişilmiştir.

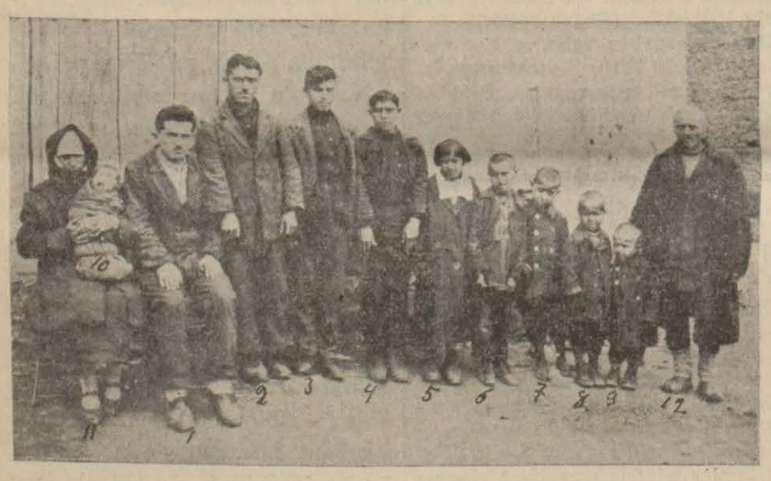

Ana, baba ve on çocuğu bir arada

On Çocuklu Bir Baba Arazi Ve Yardım İstiyor

Samsun, (Tan) — Yukarıki resim yeryüzünde ne bir kulübesi ve ne de bir karış toprağı bulunmıyan on çocuklu fakir bir aile efradını göstermektedir. Babaları Reşit, Karakovuk köyünde bir köylünün yanında boğaz tokluğuna çalışarak çocuklarını geçindirmek mecburiyetinde kalmıştır. Kendisi son defa, hükûmete müracaat ederek bir parça arazi istemiştir. Sıhhatli on çocuktan başka bir de yolcuları olan bu fakir aileye fazla çocuk babalarına verilen ikramiyenin verilmesi lâzımdır.

Mersin-Silifke Yolu yapılmalı

Mersin muhabirimizden aldığımız bir mektupta Mersin - Silifke yolunun henüz yaptırılamadığı bildiriliyor. Vilâyet merkezile kaza arasında sağlam bir şosenin mevcut olmayışı, ekonomi noktasından zararlar doğurmaktadır. Bundan başka yol üzerinde birçok eski eserler vardır. Kızkulesi adile tanınmış kule ile Romalılara ve Selçukilere ait birçok eserler, Finikelilerden kalma iskeleler birçok meraklıları bu yol üzerine çekmektedir. Yabancı gezginleri bir tarafa bıraksak bile yurttaşların kolaylıkla seyrüsefer etmesi bakımından bu şosenin bir an evvel yaptırılması gereklidir.

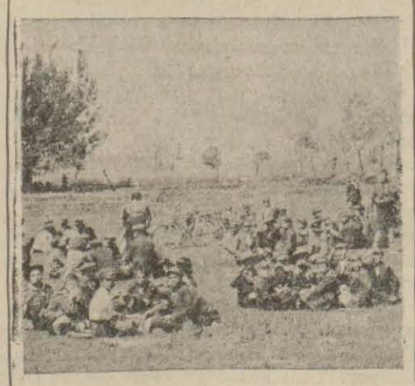

Boluda orta Okulun gezmesi

Bolu, (Tan) — Bolu orta okulu bir gezme günü yapmıştır. Bütün talebe ve öğretmenler düzgün bir yürüyüşle Okçular köyü yanındaki gezinti yerine gitmişlerdir. Talebe arasında ip atlamalar, halat çekmeler, çuval yarışları yapılmış, ayni yere gezinti için çıkan Bolu alayı ile voleybol oynanmıştır.

ispartada kiraz Bayramı

Keçiburlu, 6

(Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Ispartada, üç hafta süren kiraz bayramları başlamıştır. Her taraftan olduğu gibi buradan da akın akın halk Ispartaya gitmektedir. Geçen yıl İzmirden hususî trenle büyük bir kafile Ispartanın kiraz bayramlarına gelmişti. Aydın demiryolunun devlete geçmesi üzerine daha ucuz olacağı tahmin edilen hususî tren tarifesinden istifade ederek bu yıl da yine böyle büyük bir kafilenin geleceği umuluyor.

KÜÇÜK TELGRAF HABERLERİ

* Merzifon, (Tan) — İlk okula öğretmenleri arasında açılan voleybol müsabakasını İstiklâl Okulası kazanmıştır.

* Keçiborlu, (Tan) — Keçiborluya güzel bir park yapılmıştır. Bura gençleri, aralarında bir birlik kurmak için bazı hazırlıklara girişmişlerdir.

HAKYERLERİNDE

Çamur Şevketin Çamurluğu

Vefada Kâtip Çelebi mahallesinde oturan Nazirenin evinde kiracı olarak oturan Şevket, dün karısının bulunmadığı sırada, eve gelmiş ve elinde yarıya kadar dolu bir şarap şişesi olduğu halde Nazirenin odasına girerek:

— Gel, şu şaraptan sen de iç! Demiştir.

Nazire, reddedince, çamur Şevket kızarak, elindeki şişeyi kadının başına fırlatmıştır.

Nazirenin şikâyeti üzerine, Çamur Şevket yakalanmış ve ikinci istintak hâkimliğine verilmiştir.

* Dün Bahçekapıda dolaşan asker elbiseli bir adam, Abdullah adında birinin yanına yaklaşarak bir altın lira göstermiş:

— Asker olduğum için kimse bozmuyor. Beş liraya vereceğim. İstersen sen al! Demiştir.

Abdullah da bu söze kanmış, beş lirayı vererek altını almış - tır. Fakat biraz sonra, bunun altın suyuna batırılmış bir mecidiye çeyreği olduğunu anlayınca zabıtaya baş vurmuştur.

Nesim oğlu Mişon isminde biri şüphe üzerine yakalanmıştır.

* Türklüğe hakaret etmekten suçlu Rafail ve Esterin üçüncü ceza mahkemesinde dün duruşmaları yapıldı.

Dinlenilen müdafaa şahitleri suçluların vapurda yer bulmak meselesinden yolcularla kavga ettiklerini, fakat ağızlarından Türklüğü tahkire delâlet edecek bir şey duymadıklarını söylediler.

Duruşma karar için 21 hazirana bırakıldı.

* Kapalı çarşıda Huriye isminde bir kadın 250 kuruşluk bir kumaş parçası aşırdığı iddiasile ikinci sulh ceza hakyerine verilmişti. Hakyeri, Huriye hakkında dün kararını vermiş ve kendisini 2 ay hapise mahkûm etmiştir. Huriye, ayrıca iki ay emniyet nezareti altında bulundurulacaktır.

Diğer suçlulardan Huriyenin kocası Mehmet, Ayşe ve Emine beraet etmişlerdir.

* Çakmaktaşı kaçakçılığından suçlu Talât, Siron ve Yervantın duruşmalarına dün 9 uncu ihtisas hakyerinde başlanmıştır. Suçlular, üzerlerinde ya kalanan 9500 çakmaktaşının eskiden kaldığını iddia etmişler, duruşma şahitlerin çağırılması için başka güne bırakılmıştır.

Marmarada sis düdüğü

Zelzele yüzünden Marmara Hayırsız adasında yapılmakta iken yıkılan sis düdüğü binasının yeniden yapılması iki güne kadar bitecek ve tahlisiye genel direktörlüğü tarafından teslim alınacaktır.

Aletler henüz yerine konmadığından düdük ancak iki ay sonra faaliyete geçebilecektir. Bundan başka tahlisiye yönetgesi tarafından muhtelif limanlarımıza konacak 6 fener de bugünlerde münakasaya konacaktır.

Adaları güzelleştirmek için..

Adaların güzelleştirilmesi ve halkın rağbetinin çoğaltılması için Büyükada ve Heybelide türlü eğlenceler tertip edilecektir. İlbaylık Ziraat odası tarafından bu ayın 22 inci Cumartesi günü Büyükadada bir çiçek sergisi açılacak, 23 akşamında kapatılacaktır. Bundan başka İlbaylık bahçesinde bu yıl ziraat ve çiçekçilik sergisi açılmıyacak, Ziraat odası üyeleri müracaat edenlerin bahçelerini yerlerinde gezerek birincileri ayıracaktır. Bunlara para mükâfatı verilecektir.

Heybeliada plâj ve çiçek ve fidanlığı sahibi Mehmet Sadık ta Ziraat odasına müracaat etmiştir. Yüzlerce çeşit karanfil ve gül yetişen bu yerde Mehmet Sadık, mandarina yetiştirmeğe de muvaffak olmuştur. Mehmet Sadık, bu suretle İstanbulun mandarine yetiştirmeğe elverişli bir mıntaka olduğunu ilk defa meydana çıkarmış, Ziraat Vekâletince de beğenilerek kendisi altın madalya ile takdir edilmiştir.

Ziraat odasından bir heyet bahçeyi gezecektir.

Heybeli plâjı açıldı

Mehmet Sadıkın sahip olduğu toprak denize kadar inmektedir. Burada güzel bir plâj vücude getirilmiştir. Burada ayrıca bir de tenis kortu yapılmıştır. Plâjın açılışı dün yapılmıştır. Adaları güzelleştirme cemiyeti tarafından ayın 23 ünde Büyükadada yapılacak çiçek savaşından sonra Heybeli plâj ve tenis kortunda da birçok eğlenceler tertip edilecektir.

Heybeliada büyük tur yolunun da betondan yapılması ilerilemiştir. Bu yol, Rum Eytam mektebi tarafından Çam limanına kadar inmiştir. Heybeli rıhtımı da tamir edilerek bu alanın da betondan yapılmasına başlanmıştır. Heybeli iskelesinin de yapılması bir haftaya kadar bitecektir.

POLİS

Maşallah böyle Sporculara!

İsrail hastahanede

Evvelki gün Tozkoparanda Sarı Madamın bahçesi denilen arsada maç yapan iki takım oyuncuları arasında kavga çıkmıştır. Neticede İsrail ile Yani dövüşmüşler, İsrail bıçağını çekerek arkadaşını sol böğründen ve karnından ağır surette yaralamıştır. Oyun derhal tatil edilmiş, Hâdiseye polis el koyarak yaralı hastahaneye kaldırılmıştır. İsrailin tedavi edilen yaralrı dün iyileşmeğe yüz tutmuştur İsrail hakkında takibat yapılmaktadır.

* Yataklı Vagonlar kumpanyasının Haydarpaşadaki tamir atelyesinde çalışan Sabahattin isminde 24 yaşlarında bir genç iki saat için kiraladığı bir sandalla evvelki gün denize açılmış, fakat akşama kadar dönmemiştir. Bunun üzerine zabıtaya haber verilmiş, Sabahattinin aranmasına başlanmıtşır. Büyük Çekmeceye kadar giden genç gece yarısı dönmüştür.

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Şarap bayramı

Fransada birçok hekimlerin, hem de ünlü ve âlim profesörlerin, kendilerini şarap dostu diye tanıtarak şarap bayramı yaptıklarına belki şaşmışsınızdır. Nasıl olur da, hekimler ispirtolu içkileri herkese çekiştirirler, bir taraftan da şarap bayramı yaparak kendileri bardak bardak şarap içerler? diye düşünmüşsünüzdür.

Bir kere, o şarap dostu hekimlerin birçoğu, şüphesiz, iyi şaraplar yetiştiren bir ülkeden oldukları için şaraba dost olmuşlardır. Vakıâ, insan Şampanya şarabile hemşeri olunca, mesleği hekimlik te bulunsa, şaraba düşman olması kabil değildir.

Sonra, ispirtolu içkileri toptan çekiştirmenin faydasız olduğunu hekimler çoktan anlamışlardır. Amerikalılar, hafif olsun, zorlu olsun ispirtolu içkilerin hepsini yasak ederek bütün ülkelerinin kuru olmasına karar verdikleri vakit, ispirtolu içkileri çekiştirenler, ilkin bayram yapmışlardı. Fakat yasağın ancak görünüşte olduğu ve hemen herkesin eskisinden daha ziyade düşkünlükle hem de kötü içkileri gizlice içtiği anlaşılınca, önceden tutulan siyasanın yanlışlığı da meydana çıktı.

Onun için şimdi hekimlerin şarap dostu olmaları, ispirtolu içkilere karşı siyasalarının değişmiş olması demektir. Hekimin şarap dostu olmasından, herkesin şarap içmekten fayda bulacağı anlamını çıkarmak doğru değildir.

Bu medeniyet içinde ispirtolu bir içki içmeden yaşıyabilen yine yalnız su içerek işine devam ederse elbette daha iyidir.

Fakat mademki birçok kimseler ispirtolu bir içki içmeden yapamıyorlar, o halde her akşam bir takım ağır ispirtolu içkiler içerek çok zehirlenmektense, az ispirtolu içkiyi yalnız yemek aralarında içerek hem ispirto ihtiyacını temin etmek, hem de mümkün olduğu kadar az zehirlenmek şüphesiz daha iyi olur.

Şarap ta vakıâ ispirtolu bir içkidir. Fakat, içine hile karışmamış olursa, ispirtolu içkilerin en az zararlı olanlarından biridir. Bir aralık Profesör Richet, şarabın içindeki ispirto bir gıdadır, dediği vakit hekimlerin hepsi ispirtonun büsbütün aleyhinde olduklarından kıyamet koparmışlardı. İspirtoya karşı toptan propagandanın faydasız olduğu anlaşıldığındanberi, şaraptaki ispirtonun bir gıda olabileceği şimdi daha iyi düşünülüyor.

Bundan başka, yakın zamanlarda hayvanlar üzerinde yapılan tecrübelerden, hayvanın ağırlığındaki kilo başına bir santimetre mikâbı nisbetinde kendisine ispirto verilirse bundan büyük bir zarar gelemiyeceği anlaşılmaktadır. Bu tecrübelerden insanlar da istifade ettirilerek altmış, yetmiş kilo ağırlığında bir kimsenin günde altı yedi yüz gram şarap içmesinde de bir zarar görülmüyor. Fakat hekimler müsaade ettikleri vakit bile yine ihtiyatlı olduklarından bu kadar şarabı da yine az çok su ile karışık olarak içmeği tavsiye ediyorlar.

Lokman Hekim

İpekli kaçıran kadın

Köstenceden limanımıza gelen Romanya bandıralı Daçya vapuru yolcularından Elina Fantayn ismindeki bir kadının üzerinde, kaçak ipekli bulunmuştur. Yolcu salonunda muayene memurları kadını ararken manto içerisine astar üzerine mahirane bir surette ikinci bir astar şeklinde bir ipekli kumaş teyellediğini görmüşlerdir. İpek kumaş müsadere edilmiştir. Kaçakçı kadın hakkında takibata başlanmıştır.

No. 50

Sarı Bal

Bürhan CAHİT

Erguvan acı bir gülüşle:

— Ne güzel özür diliyorsunuz, dedi. Patron bu davet işini vermeseydi... Buralarda...

Şahin kekeledi:

—Hayır o maksatla değil. Gelecektim. Fakat korkuyordum.

Erguvan tok ve hâkim bir sesle cevap verdi:

— Yeni bir fırsatla tekrar ediyorum azizim. Ben açık düşünen, açık söyleyen bir insanım. Hayatımda kafamı iğneleyen bir fikir taşımadığım gibi, benimle dostluk edenlerin de gizli düşüncelerle hareket etmelerini istemem. Korkacak, çekinecek bir sey yok. Ben girintili, kaçamaklı hareketlerden hiç hoşlanmadığımı söylemiştim sanırım.

Şahin biraz cesaretlenmişti. Sokuldu, en yakın bir koltuğa oturdu.

— Hakkın var, dedi. Yalnız son gün, bir yabancı yanında o kadar ağır davrandın ki!..

Ve o günden önceki tesadüfleri, Nadya'dan kaçmak için hazırladığı plânın boşa çıkışını, o gün istemiyerek ona arkadaşlık ettiğini birer birer anlattı.

Erguvan onun nedametinde - ki sahiciliği sezmişti. Şahin, sıkılgan ve terbiyeli bir gençti. Rus kadınının onun bu sakin ve utangaç halinden istifade etmesi akla yakındı.

Dedi ki:

— Her erkek belki bir kaç kadının iltifatını kazanabilir. Fakat eğer bunlardan her hangi birine her hangi bir hisle bağlanmışsa artık ötekilerle alâkasını kesmeğe mecburdur. Ve bu bir nezaketsizlik sayılamaz. Bir kadın söz verdiği, sevdiği erkekten başkalarının hoşuna gitmeğe, onların arzularına boyun eğmeğe razı olursa ona iyi bir kadın demezler. Bunu inkâr etmezsin, değil mi?

Şahin düşünüşlerini zaten açık ve doğru bulduğu Erguvanın bu müdafaa edilmez buluşu karşısında nefes bile alamadı. Boynunu büktü:

— Hakkın var, dedi. Fakat ben de bu münasebetten o kadar kaçtım ki... Tesadüflere kurban gittiğime emin olabilirsin.

Erguvan, bahsı kısa kesmek ister gibi:

— Bu bir son imtihandır, dedi. Tesadüfler, hâdiseler yaratabilir.

Ve hemen ilâve etti:

— Davet ne zaman?

— Yarın akşam.

Sustular.

Şahin, korka korka, sordu:

— Geleceksin değil mi?

Erguvan başını salladı:

— Belki... Söz vermemekle beraber, arzu ederim. Turgut beyin davetini kabul etmemek elimden gelmez... Fevkalâde bir şey olmazsa!

Şahin nişanlısının bu sözleriyle ne demek istediğini pek iyi anlamıştı.

Ondan artık bu acı hâtıraları unutmasını ricaya hazırlanıyordu ki Demir beyin ayak seslerini duydular.

Çiftlik sahibi emirler veriyordu:

— Gün battı. Hâlâ kapılar açık!

Atik çiftliği kapıları güneşle kapanır, güneşle açılırdı. Muhafızların kalın sesleri taş duvarlara çarptı.

Ve Demir bey içeri girdi:

— E, nasıl? Yarın akşam gidiyor muyuz Erguvan?

— Yarın akşama kadar vaktımız var, baba.

— Salona geçelim. Burada rahat oturamayız.

Şahin dönmek fikrindeydi.

Bunu haliyle anlatmağa çalışırken, Demir bey:

— Ne o, gidecek misin? Ne münasebet. Buraya gelmişken...

Erguvan araya girdi:

— Israr etme baba. Belki Basibrin'de yapılacak işleri vardır.

Şahin kıpkırmızı oldu.

Mırıldandı:

— Hayır. Bir işim yok, kalıyorum.

"Basibrin" e her gün öğle üzeri gelen posta kamyonu iki İspanyol mühendisi namına bir çok paketler taşıyordu.

Fakat bu paketler sahiplerinin elinde, bir saniye bile durmadan, "Nadya" nın villâsına doğru ikinci bir seyahata çıkıyorlardı.

Pirovani'nin eski evi az vakıt içinde bir eşya müzesi haline gelmişti. Hediyeler arasında kıymetli şeyler de vardı.

Moreno'nun bir Halep seyahatında getirdiği inci kolye Nadya'nın pek hoşuna gitmişti. Pırlantadan, inciden bir kuyumcudan daha iyi anlayan Islav güzeli bu inci kolyenin yüksek bir değeri olduğunu gördükten sonra bu hediyeyi verene karşı rakîplerini kahredecek iltifatları esirgememeğe başlamıştı. Basibrin'de artık bu hediye yarışı işçi kadınlarının diline kadar düşmüştü. O kadar ki dağda, kırda renkli bir taş, parlak bir kuş kanadı bulanlar için:

— Su mühendisinin karısına hediye götürsün. Mükâfat alır! diyorlardı.

Muhtar Arif baraj işinde çalıştığı için, ona, su mühendisi adını vermişlerdi.

Onun için pek fena şeyler söylüyorlardı. Nadya'ya kızanlar vardı. Fakat Basibrin'in işçi mahallesinde onlardan konuşulurken daha ziyade Muhtar Arifi çekiştirenler, onu ayıplayanlar görülüyordu.

Muhtar Arif kendisini bura lara kadar sürükleyen talihin ağır hükmünden ürkmüş gibi bezgin ve şikâyetsiz çalışıyordu. Karısının gülmeğe, eğlenmeye, neşelenmeğe alışık olan karısının, çocukça heveslerini haklı buluyor, herkesin hafiflik dediği şuhlukları güzelliğinin, yüksek kadınlığının tabiî bir verimi olarak kabul ediyordu .

Ve Nadya bütün kalabalığı iki bini geçmeyen bu küçük endüstri kasabasında tıpkı Parisli bir markiz hayatı sürmeğe çalışıyordu. Kabul günleri, ziyafetleri, sabah gezintileri ve bütün

[Arkası var]

ÖZ DİL SAYFASI

GUNLER BOYUNCA

Sükûn lüzumu

Anlaşmak ne kadar da iyi şeydir... Öteygün Peyami Safa, ölmez izer meselesinde, kendi dedikleri ile benim dediklerim arasında bir ayrım olmadığını, ikisinin de bir kapıya çıktığını anlatıyordu; bunu okuyunca doğrusu çok sevindim. Anlaşmak iyi bir şeydir, o kadar ki üstüne iyilik olmaz.

Ama insan oğlu bir yol anlaşmağa başladı mı, artık istiyor ki ardı arası gelmesin. Oldu olacak, bir de şu güzel izerin doğmasına elverişli çağlar işinde anlaşsak...

Söylediklerini kavrıyabildimse Peyami Safa sanatın, gelişmek için, sükûna ihtiyacı olduğunu söylüyor. Şimdiye kadar çok kişilerin tekrar edegeldiği bu sav da doğrusu beni pek kandırmıyor. Bu savın doğruluğunu göstermek için başbaş Fransız devrimi çağını anarlar ve; koca Chénier'yi "bir gül ile bahar olmaz!,, diye bir yana atarak, o çağın büyük şair yetiştirmediğini anlatırlar.

Hadi öyledir diyelim, başka türlü demek de doğrusu pek kolay değildir. Şu kadar var ki birçok büyük sanat, fikir hareketleri karışık zamanlarda olmuştur. Renaissance çağı olsun, Atina'da Perikles'in hüküm sürdüğü çağ olsun, Rusya'da Dostoyevski'lerin, Puşkin, Tolstoy'ların yetiştiği çağ olsun, her ne kadar ölmez izerler yetiştirmişse de, öyle pek [illegible] seven adamların yaşamak istiyeceği çağlar değildir. Hayır, Fransız devriminde niçin büyük şairler yetişmediğini salt böyle sanatın sükûna ihtiyacı olduğu teorisi ile anlatmağa [illegible] sözünü hiç de kandırıcı bulmuyorum.

Sükûn, kılı kırk yararak düşünmek istiyen, ancak bir türlü okur, dinler, seyireder için, yani şu "élite,, denilen ahondlar sınıfı için çalışan sanat adamına lüzumludur. Belki bir Goethe, bir Wilde, bir Valéry çalışmak için çevrenin gürültüsüz olmasını ister. "Un grand calme m'écoute où j'écoute l'espoir.,, Fakat unutmamalı ki birçok büyük şairler de, bir Dante, bir Shakespeare, dışarının gürültüleri, homurtuları, dövüş sesleri içinde çalışmış ve umudu onun içinden dinlemişlerdir.

Bilmem Peyami Safa ile bunda da anlaşabilecek miyiz? Anlaşırsak başka bir diyeceğim kalmaz.

N. ATAÇ

KILAVUZ İÇİN DERSLER

— 30 —

Havayici zaruriye — Yaşatık

Hükûmet şeker ve tuz fiatlarını indirirken, halkın yaşatığı işlerine ne kadar ilgilenmekte olduğunu bir daha göstermiştir.

●

Hasta, varsanılar ve görümsüler içinde bir deliye döndü.

Geçmişe yazıklanmaktan ne çıkar? Geleceğini hazırla!

Siz bu işi üstenize almakta bir çekinek görüyor musunuz?

Ben kimsenin korunuğu değilim.

Mısır, Büyük Britanyanın korumcaklarından biridir.

Bir önsezi ile, başıma böyle bir felâket geleceğini anlıyordum.

Duyganlık iyi bir şeydir. Fakat duymacıklı adamları hiç sevmem.

Saylav arkadaşlarımız son Rusya gezi'sinden pek iyi duyuşlarla döndüler.

Son Fransa hâdiselerinin iyi bir özetini hazırlayınız.

Açık deniz pislik, uyanık kafa sanıka tutmaz.

Bütün öğretmenleri oğlunuzun uzgidiminden hoşnutturlar.

En büyük sıkınçlar içinde bile kimseye boyun eğmedim.

Halk işlerinde hiçbir zaman asığçıl olmayınız.

Iralı adam, en çetin düşküleri gülümseyerek kabul eder.

Bu misallerdeki kelime karşılıkları:

Varsanı — Bersam hallucination
Görümsü — Hayalet
Yazıklanmak — Hayıflanmak, telehhüf etmek
Çekinek — Mahzur
Korunuk — Mahmi
Koruncak — Himayede olan yer.
Önsezi — Hissikablelvuku
Duyganlık — Hassasiyet
Duymacık — Sahte hassasiyet
Gezi — Seyahat
Duyuş — İntiba
Özet — Hulâsa
Sanıka — Hurafe
Uzgidim — Hüsnü halü hareket
Sıkınç — Istırap
Asığcıl — Menfaatperest
Düşkü — Mağlûbiyet

●

Köken, çıkağ — Menşe

Bu son ekonomi akımının kökenleri hakkında bilgilerinizi söyler misiniz?

Eski zamanlarda en büyük devlet adamlarının çıkağı, Enderundu.

●

Bir devrimci öldüğü zaman, arkasından ağıt söylenmez: onun büyük harekette boş bıraktığı yer doldurulur.

Ağıt — Mersiye

[TAN]IN ÖYKÜSÜ [HİKÂYE]

İyi Adam

... Genç kız mektubun sonuna gelince düşünmeğe başladı. Bir yıl önceleri.. bir gün, akşam üstü karşı kıyıdaki evine dönmek için vapura binmişti.. Üzerinde yeni diktiği bir elbise, başında biçimini bozarak giydiği, kaç yıllık eski şapkası vardı.. Buna; bu düz giyimine değin birçok kimselerin gözü üstünde idi.. Sert bir esin esiyor, ince elbisesini biçimli bedenine yapıştırıyordu.. Eski şapkanın titreyen kenarları altında güzel yüzü ve bukleli saçları kuvvetli bir çekim (cazibe) le bakışları kendine çekiyordu. Genç kız bunu biliyor, yüzünde belirsiz, tatlı bir kurum vardı. Günün birinde güzelliği yüzünden, iyi bir evlenme yapacağını umuyordu.. İçli, temiz yüreğinde büyük bir bekleyiş dolu, gelecek güzel günleri düşünüyordu.. Esin öyle sertleşmişti ki; genç kızın şapkası az kalsın başından uçuyordu. Bu korkuyla şapkayı başından çıkardı. Bukleli saçları uçuşuyor, güzel yüzünü vakit vakit örtüyorlardı... Karşısında oturan erkeklerin içinden biri ona öyle içten bakıyordu ki; genç kız da ona baktı. Bu temiz giyimli, otuz beş yaşlarında görünen, sevimli bir adamdı.. Vapur iskeleye yanaşınca genç kız kalabalığa karıştı. Sonra kendi evinin yoluna saptı. Sokakta kimseler yoktu. Arkasından yaklaşan ayak sesleri duydu. Biri ona sesleniyordu:

— Küçük bayan!.. Küçük bayan!..

Genç kız durdu. Bu biraz önce vapurda bakan adamdı.

— Sizinle tanışmak istiyorum..

Diyordu. Genç kız ona sert bir sesle:

— Ben sokaklarda kimseyle konuşmam..

Dedi. Koşarcasına evine doğru yürümeğe başladı. Ertesi gün kapı çalındı. Açtıkları vakit, karşılarında o bir gün önceki adamı gördü ana kız.. O, kızın annesine:

— Sizinle konuşmak istiyorum;

Dedi. Ve saatlerce anlattı. Üç dört yıl önce karısı onu aldatarak, sevdiği adama varmak için ayrılmış, bir küçük kızı varmış, şimdiye kadar hiç evlenmeyi düşünmüyormuş, fakat; küçük bayanı vapurda gördükten sonra bu düşüncesinden caymış.. Kazancı bir evi rahat geçindirecek kadarmış.. Sözlerinin en sonunda:

— Yalnız, dedi. Bir dileğim var. Küçük bayanla evlenmeden birkaç ay görüşelim, anlaşalım.

Ana kız bunları dinlemişler ve bu birkaç ay görüşmeyi de tasarlamışlardı.. Sıcak kanlı bir adamdı. Kendine alıştırdı onları.. Evine çağırdı. Gittiler. Bu göz alıcı yuva, genç kızı adama bağlamıştı. Nişanlı gibi olmuştular. Biribirlerine gidip geliyorlar... ve anlaşmışlardı... Fakat; bir ay iki, iki ay üç, üç ay dört oldu. Bir türlü adam artık evlenelim demiyor, genç kızın ve anasının yüreğini kötü duygular kemiriyordu... Günün birinde anladılar ki; bu adam onları aldatmıştır. Onlara söylediği sözler, tatlı birer yalan... Genç kız tâ yüreğinden yaralanmıştı. Aldanmık ıstırabı (türkçedir) içine bir ateş düşürmüştü... Bir daha onun yüzünü görmek istemedi. İyi adam diye, kocası olacak diye, onu rahata kavuşturacak diye, dört elle sarıldığı erkek, birdenbire gözünden düsmüş, dünyanın en kötü insanı olmuştu genç kıza...

Bütün bunları, bu bir yıl önce olan, iç sızlatıcı kötü macera genç kızın yüreğinde tekrar yaşadı.

... Genç kızın gözleri mektubun yazılarında... düşünüyordu. Bunu niçin yazmıştı?.. Onu boş üzdüğünü, ağlattığını düşünerek duyduğu yürek acıları yüzünden mi?.. Genç kız artık aralarından hiç bir bağ kalmayan, o adamın bu mektubu niçin gönderdiğini bir türlü anlamıyordu... Mektubun sonlarında:

— Ben, en iyi adamlarından dünyanın... diyordu.

Genç kızın gözleri yaşlanmıştı. Yurdunun kendi gibi taze kızlarına, paralarının kuvvetine dayanarak, saldıran yaşlı erkekleri düşündü... Bu erkekler ki; arda (aile) yuvalarına:

— Kızınızla evlenmek istiyorum...

Diye sokularak, onları paranın verdiği rahatlıklara alıştırarak, sonra da:

— Kızınızı bana parayla satmanızı istiyorum. Evlenmek kötü bir nesne, ne olacak... Bağsız yaşamak daha güzel...

Diyecek kadar sert yürekli, kötü adamlar...

Genç kızın yaşlı gök gözleri elindeki mektupta... İçinde yurdunun kendi gibi kızları ve kadınları için de, bir diş bileyiş vardı... Yangınlı bir gülüş dudaklarında dolaştı:

— Eksik olsun böyle iyi adamlar!..

Diye mırıldandı kendi kendine...

Cahit UÇUK

Hergün 5 Söz

YİRMİ DÖRDUNCU LİSTE

1 — Refah — Genlik
Örnek: Bizim davamız sınıf değil, halk genliğidir.

2 — İslâh etmek — 1 - Yeğritmek; 2 - Arıtmak
Eski kitaplarda "susmak, söylemekten yeğdir" gibi sözleri hatırlarsınız. Yeğritmek kelimesinin kökü işte bu "yeğ" dir.
Örnekler: 1 - Bu kurumu yeğritmek, onu yıkıp yenisini yapmaktan daha zordur.
2 - Yıllardanberi bizdeki at cinsiyetini arıtmağa çalışıyoruz.

3 — İslâh, İslâhat — 1 - Yeğritim; 2 - Arıtım
Örnekler: 1 - Tanizmat Avrupa korkusuyla baş vurulmuş bir yeğritim hareketi idi; bir devrim değildi.
2 — İslâhı cinsi feres — At cinsinin yeğritimi.

4 — Salâh bulmak — Yeğrimek
Salâh — Yeğrim
Örnekler: Dünyada ekonomik durum, henüz hiçbir yeğrim beldeği (alâmeti) göstermiyor.

5 — Sâlih — Yarar, elverişli
Örnekler: 1-Bu evi bu işe yarar bulmuyorum; 2 - Bu evi oturmağa elverişli bulmuyorum.

Bir düzeltme

Dün okuyucularımıza sunduğumuz 23 üncü 5 söz listesinde:

İktifa etmek — Yeter bulmak

Şeklinde eksik kalmıştır. Hakikatte :

İktifa etmek — Yeter bulmak, yetsinmek.

Şeklinde ve tam olarak yazılmak lâzımgelir.

BULMACA

Bulmacalarımız öz türkçedir. Şeklimizin boş gözlerine karşılıklarını yerleştiriniz. Yedi gün arka arkaya bulmacamızı doğru çözülmüş olarak gönderenler arasında kurga çekiyoruz. Armağanlar veriyoruz. Bulmacalarımızı istediğiniz gün çözmeğe başlayabilirsiniz elverir ki yedi gün arka arkaya çözülmüş olsun. Karşılıkları "Istanbul (Tan) bulmaca servisine yollayınız.

●

Birinciye: Gümüş saat.
Ikinciye: Maroken bir cüzdan.
Üçüncüye: Bir stilo.
Dördüncüye: (Tan)ın bir senelik abonesi.
Beşinciden onuncuya kadar: (Tan)ın altı aylık abonesi armağan edilecektir.

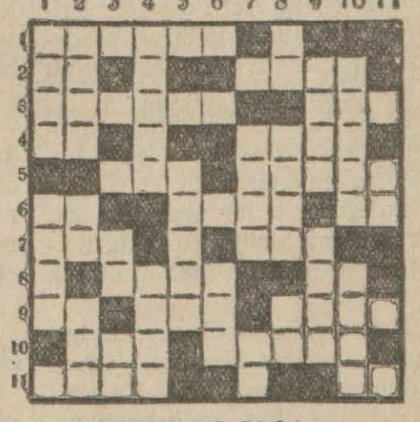

SOLDAN SAGA

1 — Taşmış (6).
2 — Kapan (2), Boru (4).
3 — Açıkgöz (6), Az değil (3).
4 — Kırmızı (2), Kısa değil (4).
5 — Yokuş (3), Yumuşak şeker.
6 — İsimleri kıyasî sıfat yapan edat (2), Bir rakam (4), Rabıt edatı (2).
7 — Şart edatı (3), Nota (3).
8 — Taş (4), Refik (2).
9 — Yama (2), Lezzet (3), Ayı yuvası (2).
10 — Valide (3), El şakırtısı (5).
11 — Bir deniz adı (4), Lâhim (2).

YUKARDAN AŞAĞI

1 — Fiyaka (4), Bir mektep (4).
2 — Mahdum (4), Duman lekesi (2), Bir kümes hayvanı (3).
3 — Yama (2), Işte (2).
4 — Bir Hintli (5), Cür'etkâr (4).
5 — Bir vilâyetimiz (5).
6 — Cet (3).
7 — Millet (4), Nota (2).
8 — Yet (2), Meşhur bir Yunan artisti (4), Beyaz (2).
9 — Soluk (4), Rabıt edatı (2).
10 — Misafir (5), Cam (4).
11 — Nota (2).

No. 23

YOSMA!

Etem İzzet BENİCE

Dinlenti içinde günlerim geçiyordu. Banka bir buçuk yıl için parayı vermişti. Para bizde de tükenmişti. Babalığım bir yol daha bankaya gitti. Dükkânı sattılar. İki borç ödendi, üste kalanını da kendisi aldı. Birçok günleri de böyle geçirdik.Rakıyı bırakmıyor ama biraz biraz iyileşiyor, ilk yıllardaki hoyratlığı, sinirliliği yavaş yavaş gidiyordu. Evi bir gez daha karşılık koydu, para aldı. Onu da yedik. En son evi sattılar. Geriye kalan para ile bir iki yıl geçirdik. On sekiz yaşıma girmiştim. Demek ki ev, dükkân beş yıl bizi geçindirmişti. Komşular bana bayılıyorlardı:

— Ne güzelsin kız?..

Dedikleri vakit gözleri ile beni kül edecekler gibi bakıyorlardı. Babalığım bu deyiş ve bakışların hiçbirinden hoşlanmıyor, beni boyuna korkutuyor, göz dağı veriyordu. Ondan tir tir titriyordum. Nedense bir yol ödümü patlatmıştı. Şimdi de öyle değil miyim?. En son bütün paraları bitti. İki ay kadar bakkala, kasaba, kömürcüye, meyhaneciye, şuna buna borçlandı. Ama, bunun da sonuncu çabuk geldi. Kimse eski borçları ödemeden yeniden ödüncüne bir kıymık bile vermez oldu. Babalık çok daraldı. İki elini koynuna sokuyor:

— Kız Safiye ne yapacağız?.

Diye düşünüyordu. Yapılacak hiçbir şey yoktu. Para olmazsa, ödünç veren bulunmazsa ne yapılabilirdi?. Hele bakkal rakı vermeyince babalık deliye döndü. İki üç akşam ekmek bile bulamadık. O ekmekten çok rakı arıyordu. Evdeki gaz ocağının ispirtosunu bile içmişti. Bir gün kalktı, giyindi:

— Safiye, bunun sonu gelmiyecek?..

Diye çıktı, gitti. Akşama doğru idi, geldi. Sabahleyin ters, bumburuşuk bir suratla gitmişti. Akşam güler yüzle geldi.

— Safiye, giyin kuşan!.

Dedi. Azıcık olsun fırsat vermiyordu. Çarçabuk giyindim, kendisi de giyinmeme yardım ediyordu.

— Bak on sekizine kadar seni yedirdim, içirdim, büyüttüm, dünya güzeli ettim. Artık benim çalışmaya gücüm kalmadı. Şimdicek bana bakma sırası da senin!.

Diye evden beni aldı, çıktı. İstanbul'a indik. Karaköy'de bir bankaya gittik. Akşam karanlığı basıyordu. Banka kapanmıştı.

— Direktörün yanına çıkacağız..

Dedi. Direktör bizi bekliyormuş. Odasına girdik. Babalığım öndeydi. Ben arkasında, direktör:

— O, gel bakalım Bay Hüseyin. Neyse çok bekletmedin.

Diye babalığımı karşıladı. Babalığıma bu lâfları ederken gözleri ile beni süzüyordu. Baktıkça, süzdükçe gözleri ışıl ışıl yanıyor, yüzünün etleri geriliyordu. Şişman, göbekli, kırklık, orta boy bir adamdı. Babalığım:

— Safiye..

Dedi, beni tanıştırdı.

Onun da adını söyledi:

— Bay Haldun..

Haldun:

— Çok kıvanç duydum görüştüğümüze..

Dedi. Bana yer gösterdi. Sonra, babalığımın yüzüne sevinçle baka baka:

— Hemen bir yere gidelim değil mi?.

Dedi.

— Gidelim.

Şimdi yirmi bir yaşındayım. Demek tam üç yıl önce bir akşamdı. Babalığım, ben, Haldun Karaköy'den bir arabaya bindik, Beyoğlu'nda bir büyük lokantanın önünde indik. O gün geçtiğimiz yolları, önünde durduğumuz lokantayı, arka tarafında oturduğumuz odayı, buranın neresi olduğunu, adlarını bilmiyordum. Şimdi hepsinin kurdu oldum. Gittiğimiz yer "Kafe Ruf" un ayırt edilmiş bir odası idi. Gece yarısına kadar orada oturduk. Babalığım sağa sola bakmadan yedi, içti. Haldun da rakı içiyordu. Bana da likör içirdiler.

— İç..

Diye babalığım da zorluyordu.

— İç şekerim. Keyiflenirsin..

Diye Haldun da zorluyordu. İçtim. Epeyce içtim. İlk önce birazcık baş dönmesi verdi. Sonra sonra açıldım, gülmeğe, kahkahalar salmağa, eğlenmeğe koyuldum. Gece yarısı Haldun:

— Gidelim mi?..

Dedi. Babalığım:

— Siz gidin. Ben kalırım..

Karşılığını verdi, döndü bana:

— Bay direktör ile gidersin. Sözünden sakın dışarıya çıkayım deme. Sonra karışmam!.

Diye bir gözdağı verdi. Haldun:

— Siz kalacaksanız..

Diyerek elini para çantasına götürdü. Çıkardı. İki ellilik lira verdi.

— Yarın sabah saat onda küçük bayanı otelden alırsınız..

Diye yüz lirayı uzattı, babalığımın dudakları en gerilere kadar sarktı, bütün dişleri kıvancından meydana döküldü. İşin ne olduğunu çarçabuk anladım.

Babalığım beni satıyordu. Bu gece Haldun'un olacaktım. İçime bir sızı düştü. Yüreğim dikleniyor, parçalanıyor, ezintiden kıvranıyordu. Düşünmeden dilimin ucuna geleni söyleyiverdim:

— Ben gitmem!.

Bu sözüm babalığımın kulaklarına yıldırım gibi indi. Gülen, sırıtan, kıvançtan gerilen yüzü birden buruştu, asıldı, gözleri büyüdü, yerlerinden fırladı, bileklerimden yakaladı:

— Çabuk bay direktörün önüne düş. Bir tek söz daha söyler, bir terslik edersen gebertirim seni!

Diye bileğimi koparacak kadar sıktı, omuzuma da kuvvetli

[Arkası var]

EKONOMİ
ALIŞVERİŞ · EKİM · SANAYİ · BORSA

EKONOMİK KRONİK

Roosvelt'in Tecrübesi

Roosevelt'in bütün yaptıkları, gazete sütunlarında nedense, hep "Roosvelt tecrübesi,, diye anılır. Halbuki açık bir hakikat tır ki, milyonlarca adamı idare ederken tecrübe değil, ancak ic raat yapılır.

Belki bütün dünya gazeteci - leri, ve ekonomik yazıcıları, Roosvelt'in yaptıklarından pek müspet sonunçlar alınmıyaca - ğını tahmin ettikleri için bunu bir "tecrübe olarak,, görmüşler, ve bugün Amerika cumur başkanının salâhiyetleri yüce mah - keme tarafından reddolunun - ca, "İşte dediğimiz çıktı!,, demişlerdir.

Yüce mahkeme ne yaptı? Sa dece N. R. A. diye anılan Nati-onal Recovry Act'ı ortadan kaldırdı. Ve bunun kalkmasile cumur başkanının bütün ekonomik diktatörlası suya düştü.

N. R. A. ulusal kalkınma mak sadile kurulmuş bir idare idi. Başlıca gayelerinden biri, işçi sıfatile, patronlar arasında sıkı bir çalışma birliği kurmak, üc - retleri ve mesaiyi tanzim etmek ti.

Fakat yüce mahkeme, bu husta çıkarılan Kodları, temel yasasına aykırı buldu. Ve cu - mur başkanının endüstriye yeni şartlar koymağa hakkı olma dığını söyledi.

Bu suretle "kanun her şeyden üstündür,, prensibi hâkim oldu.

Bu, şüphesiz ki, doğrudur. Fa kat kanunu nazari dikkate alır - ken, bugünkü şartları da düşünmek gerektir. Tasavvur edilsin ki, bu temel yasası 1787 de ya - pılmıştır.

Roosvelt'in icraatı, doğru veya yanlış olabilir. Fakat bugün kü modern ekonomiyi, bundan bir buçuk asır evvel yazılan bir metnin içine hapsetmek doğru olabilir mi?

Filhakika Roosevelt iktidar mevkiine geçtiğindenberi gö - rümlü ekonomi Economie dirigée alanında bir çok tecrübeler yaptı. Ve bu tecrübeler ol - gun bir adamın yapacağı işler - den ziyade genç bir heveskârın atılganlığına benziyordu. Bir çok işlerde muvaffakiyet elde edilmemekle kalmadı; ayni za - manda feci aksi tesirler hâsıl ol du. Doların düşürülmesi bütün Amerikan ekonomisini onunla beraber İngiltere ve dünya ekonomisini sarstı.

N. R. A. nın ilk çocuğu, ge - çen senenin ağustosunda San Fransisko grevi halinde doğdu. Çünkü sendikalar, kendi, teşekküllerine dahil olan amelenin, yine kendi direktifleri dahilin - de bulunmasını istiyorlar, işçi - nin iş bulmasına yalnız sendikaların karışabileceğini ileri sürüyorlardı. Bunun üzerine kanlı grev patlak verdi.

Fakat bütün bunlara rağmen işlerin tamamile kötü gittiği de iddia edilemez. Elbet yapılan larda güzel taraflar vardır ki, Roosvelt'i, tutanlar buunuyor.. Acemi bir atıcı bile bir hedefe yüz tane kurşun atarsa, bunlardan hiç olmazsa onunu isabet ettirir ve otuzunu civarına dü - şürür.

Nitekim Federal Reserve Bulletin'in verdiği istatistiklere göre, 1933 senesi, martındanberi, mübadele şayanı dikkat bir su - rette artmıştır. Fakat diğer ta - raftan, fiatların tedricî artması, yüksek ücretleri de felce uğrat - mıştır.

İflâslarda da bir azalma gö - rülmüştür. 1932 de anonim şirketlerin zararı 97 milyon dolar ken ayni şirketler 1933 ve 1934 seneleri zarfında kâr tevzi ede - bilmişlerdir.

Şimdi vaziyet ne olacak?

Son gelen haberlerden anla - şılıyor ki, Roosvelt bu sefer yüce mahkeme ile mücadeleye gi - rişmektedir. Yüce mahkeme ile mücadele ise temel yasası ile mü cadele demektir.

Onun kanaatine göre:

1 — Ya temel yasası mucibin ce ölmeli...

2 — Ya temel yasasının kafa sını ezmeli...

Roosvelt şimdi, yaptıklarının iyi neticelerile ortaya çıkacak ve bittabi muhalifleri de yaptık larının kötü neticelerini karşı - sına yığacaklardır.

İşde müvazene olduğu veya terazi kefesinin bir taraftan bir tarafa kaydığı ancak o zamanı görülecektir.

Mümtaz Faik

İngiltere-Türkiye Tecim andlaşması

Deyli Telgraf gazetesinin yaz dığına göre, İngiltere ile Türki ye arasında bir tecim anlaşma - sı yapılmıştır. Bu mukavele 20 haziranda tatbik edilecek ve do kuz ay meriyette kalacaktır. Mu kavele hakkında Bay Colville İngiliz parlâmentosunda izahat vermiştir. Bu izahata göre, İngilterede satın alınan eşyanın yüzde yetmiş bedeli para diye tediye edilecek. Geri kalan yüzde otuzu navlun ve sair gayri mer'î tediyat için Türkiyede kalacaktır.

Türk hükûmeti gümrüklerde ki İngiliz mallarının çekilmesi - ne muvafakat edecek ve bir ta - kım İngiliz eşyasının serbest girmesine razı olacaktır.

İngiliz hükûmeti de kuru inci rin beher hundredweightinden alınan on buçuk şilin gümrüğü yedi şiline indirmeğe, tiftikten gümrük resmi almamağa fındı - ğın yüzde on olan gümrüğünü de artırmaya muvafakat etmek tedir.

BORSA

10 Haziran Pazartesi

PARALAR

	Alış	Satış
Sterlin	612,—	617,—
Dolar	124,—	126,—
20 Fransız Frangı	166,—	168,50
20 Liret	198,—	200.—
20 Belçika Frangı	80,—	81,—
20 Drahmi	23.—	24.—
20 İsviçre fr	810,—	814,—
20 Leva	22,50	23,50
Florin	81.—	83,—
20 Çek Kuron	96,—	98,—
Avusturya şilin	21,50	23,—
Mark	40,—	42,—
Zloti	23,—	24,—
Pengo	23,50	24,—
20 Ley	14	15,—
20 Dinar	52.—	54,—
Yen	30,—	31,—
İsveç Kuron	31,—	32,—
Altın	947,—	949.—
Mecidiye	58,50	59,—
Banknot	228,—	230.—

ÇEKLER

	Kapanış
Fransız Frangı	12,04
İngiliz lirası	618,50
Dolar	0,79,70
Liret	9,65,25
Belga	4,69,80
Drahmi	83,71,50
İsviçre Frangı	2,43,75
Leva	63,68,10
Folrin	1,17,73
Çekoslovak kuronu	19,03
Avusturya	4,23,20
Pezeta	5,81,43
Mark	1,96,94
Zloti	4,21,—
Pengo	4,51,40
Ley	78,54,43
Dinar	34,96,33
Yen	2,78,30
Çernovets	10,98
İsviçre kuronu	3,14,64

ESHAM

Iş Bankası Mü-	90.—
" " N.	9,50
" " H.	9,70
Anadolu % 60	25,45
" % 100	43,—
Şirketihayriye	16,—
Tramvay	29,—
Bomonti - Nektar	8,40
Terkos	16,10
Reji	2,45
Aslan Çimento	10,30
Merkez Bankası	58,25
Osmanlı Bankası	27,—
Telefon	12,50
Ittihat değirmencilik T.A.Ş.	7,85
Şark Değirmenleri	0,70
Şark merkez eczanesi	4,60

Paranın istikrarı için düşünceler

Arsıulusal tecim odası Ame - rikan şubesinin bir bildiriğine göre, oda, altın esası üzerine pa ra istikrarına taraftar yanat bu lunmaktadır.

Bildirik, aynı zamanda bu istikrarın başlangıç şartlarını yaz maktadır. Bu şartlar şunlardır.

"Hükûmetler arasındaki borç ların ödenmesi, öteki arsıulusal borçlara düzen verilmesi, tecim değişmelerinde ve kapitallerde daha geniş bir özgenlik olması, ulusal bütçelerin denkleştiril - mesi.,,

Arsıulusal tecim odası, hazi - ranın 24 ünden 29 una kadar Pariste toplanacaktır.

İzmitte ilk arpa

İzmit, 10 A.A. — Bu yıl ü - rün bereketlidir. İlk arpa piyasa ya çıkmıştır.

ORDUNUN DENİZ KISMINA İLİŞİĞİ OLAN UÇ PROJE

Deniz Zabitlerimizin Refahını Artıracak Üç Proje Kamutaya Verilmek Üzere

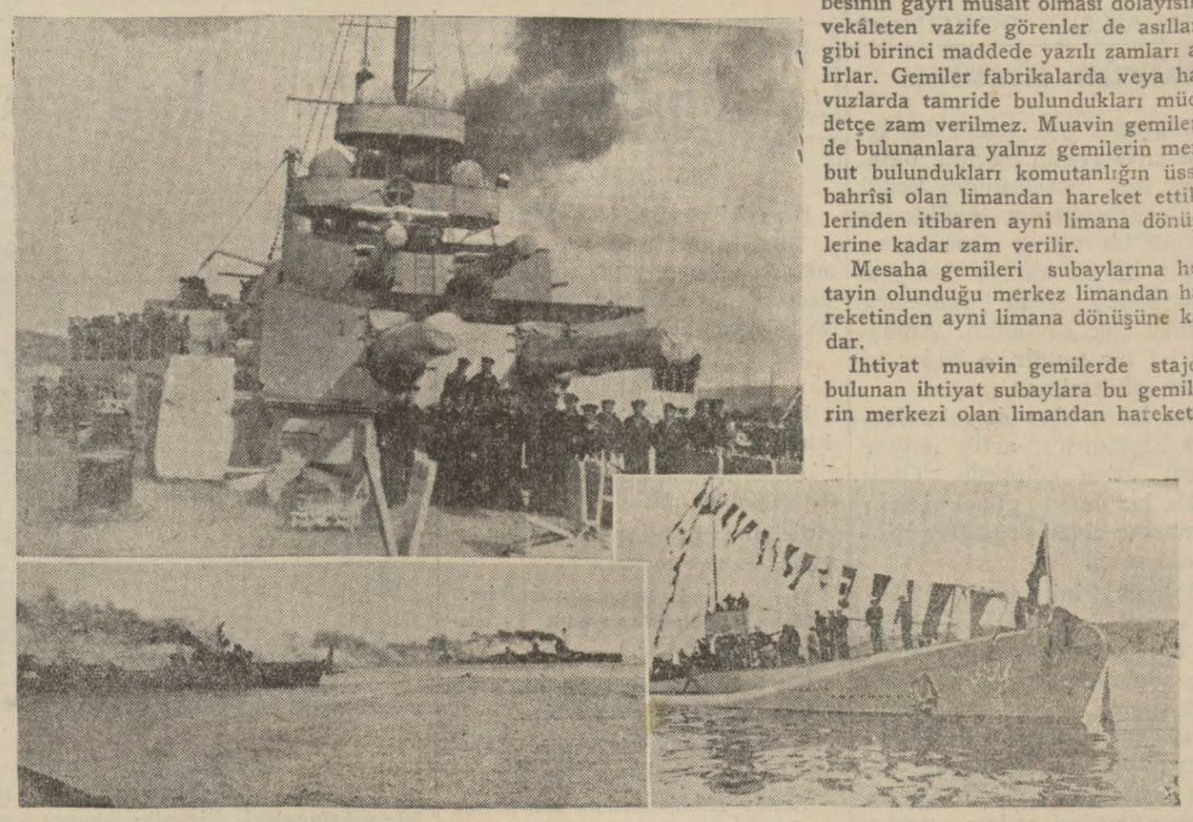

Bugün, Kamutayın elinde ordumuzun deniz kısmını alâkadar eden üç kanun lâyihası Millî Müdafaa encü - meninden çıkarak Bütçe encümenine verildi. Bu kanun lâyihasının güttüğü gaye deniz zabitlerinin refahıdır.

Denizaltı mensupları

Kanunlardan biri denizaltı mensup larına verilecek zamlar ve tazminat içindir. Bu kanunun esaslarına göre:

1 — Denizaltı subayları, gedikli er başlar ve erbaşlarla aratlara aşağıda gösterilen mikdarda aylık olarak denizaltıcılık zammı verilecektir:

Subaylara 3000, Gedikli erbaşlara 2000, erbaylara ve eratlara 1000 kr., Bu zamlar denizaltıcılığın tasdıkı tarihinden başlar. Zammı alabilmek için bilfiil denizaltı gemilerinde çalışmak şarttır. Yedek kadrosunda bulunan denizaltıcılar da denizaltı gemilerde bilfiil çalıştıkları müddetçe bu zamlardan istifade ederler.

2 — Denizaltı gemilerinde bilfiil hizmet müddeti iki sene olanların ikinci seneyi takip eden aydan itibaren denizaltıcılık zammı birinci maddede yazılı mikdarın 1-3 ü kadar arttırılır.

3 — Denizaltıcı subay, gedikli erbaş, erbaş ve erada deniz altında bulundukları müddetçe günde kaç saat için olursa olsun beher gün için hakkı olan - subaylara 300, gedikli erbaş lara 200, erbaş ve eradlara 100 kuruş verilir.

4 — Üssü bahrîden gayri bir liman da kalmak zarureti olan ve yanında ana gemisi bulunmayan denizaltı gemilerinde bulunanlara hiç bir vergiye tâbi olmadan subaylara 200, Gedikli erbaşlara 100, erbaşlara ve eradlara elli kuruş verilir. Denizaltı gemileri ecnebi bir limanda bulundukları takdirde bu maddede yazılı ikamet yevmiyeleri dört misline kadar arttırılabilir.

5 — Denizaltı gemilerinde bilfiil çalışanlara hizmet esnasında bulun - duğu hizmetten mütevellit hastalık - ları dolayısile denizaltı gemilerinde çalışmatkan menedildiklerinde subaylara gemilerinde çalıştıkları her hiz - met senesi için rütbe maaşlarına ilâ - veten 3, gedikli erbaş ve erbaşlarla eratlara 2 lira tazminat verilir.

6 — Denizaltında vazife esnasında herhangi bir sebeple malûl kalan subaylarla gedikli erbaşların rütbe maaşları birer derece mafevk rütbe ve derece üzerinden, baş gediklilerinin tekaüt maaşları baremdeki muadil olan maaşın bir derece yükseği üzerinden ve erbaşla eratların tekaüt maaş ve dereceleri gedikli çavuş üzerinden hesap edilir.

7 — Vazife esnasında vefat edenlerin maaşı, maaşa müstahak olan ailesi efradına bir derece üstün rütbe üzerinden yetim maaşı olarak tahsis olunur.

Bundan başka kanunî mirasçılar - dan irsî hisseleri nisbetinde tevzi edilmek ve bir defaya mahsus olmak üzere 2500 lira tazminat verilir.

8 — Denizaltıcı olmadıkları halde vazifeten denizaltı gemilerinde bulunan subay, askerî memur, gedikli erbaş, erbaş ve eratlar bu kanunun üç, dört, altı, yedinci maddelerinden istifade ederler. Kabul edilen muvakkat bir madde ile de bu kanunun neşrinden evvel kazanılmış olan deniz altıcılık zamları ve seneleri farkları muteberdir.

Emek bedeli

Millî Müdafaa encümeninde kabul edilerek bütçeye gönderilen bir ka - nun lâyihasında deniz mensuplarına mahsus emek bedeli kabul edilmek - tedir.

Kanunun birinci maddesi ile harp gemileri ile muavin gemilerinde ve kurslarda bulunanlara aşağıdaki be - de aylık olarak verilecektir:

Donanma komutanına 55, filo komutanlarına ve denizaltı gemi komutanlarına 45, bilûmum komudörlere, harp gemileri komutanlarına , birinci çarkçılara 40, 1000 tondan aşağı harp gemileri komutanlarile birinci çarkçılara ve donanma komutanları kurbay başkanlarına 25, 1000 tondan aşağı harp gemileri komutanlarile birinci çarkçıları, harp muavin gemileri komutanları ile 1inci çarkçılarına ve me saha gemileri komutanlarına ve birinci sınıf çarkçılarına 20, harp gemileri muavin gemiler, mesaha gemileri ve ihtiyat muavin gemilerde vazife gören bütün subaylarla beşinci sınıf mafevk askerî memurlara 15, kurslar talim ve idare heyetleri okurları subaylara ve harp ve muavin gemilerde vazife gören altıncı sınıf geri memurlara ayda 10, ayni kanunla rütbelerinden tekrar ayni limana dönşlerine kadar, seferberlik halinde muavin ve ihtiyat gemilerinde bulunanlarla, harp gemilerinde bulunanlar gibi e - mek zammı alırlar. Her ne suretle olursa olsun gemide bulunmayanlara emek zammı verilmez.

besinin gayri müsait olması dolayısile vekâleten vazife görenler de asılları gibi birinci maddede yazılı zamları alırlar. Gemiler fabrikalarda veya havuzlarda tamride bulundukları müddetçe zam verilmez. Muavin gemilerde bulunanlara yalnız gemilerin merbut bulundukları komutanlığın üssü bahrîsi olan limandan hareket ettiklerinden itibaren ayni limana dönüşlerine kadar zam verilir.

Mesaha gemileri subaylarına her tayin olunduğu merkez limandan hareketinden ayni limana dönüşüne kadar.

Ihtiyat muavin gemilerde stajda bulunan ihtiyat subaylara bu gemilerin merkezi olan limandan hareket -

Hazır gıda

Üçüncü bir kanunla da denizaltı botlarında müstahdem denizci ve mükellef küçük zabitan ve efrada seferde ve manevralarla tatbikatta hazır gıda verilmesi kabul edilmektedir. Bu kanunlar bütün ordunun denizcileri - ni alâkadar etmekte ve 1 Hazirandan itibaren kanunun mer'î olduğu yazılmaktadır.

Belediye polisleri şehir işlerile uğraşacaklar

Zabitai belediye memurları şimdiye kadar boş kaldıkları za manda polis işlerine de bakmak ta idiler.

Şarbaylık kaymakamlıklara verdiği emirde zabitai belediye memurlarının yalnız şehir işine bakmalarını bildirmiştir.

Kuruçeşmedeki kömür depoları kaldırılabilecek

Kuruçeşme halkının şikâyeti üzerine buradaki kömür depolarının başka bir tarafa nakli etrafında tetkikler yapıldığını yazmıştık. Depoların Kuruçeşmeden tamamile kaldırılma - sına maddî imkân görülemediğinden şimdiki vaziyetin halk lehine olarak değiştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bunun için de depoların, binalar - dan uzak olan Kuruçeşme ile Ortaköy arasındaki boş ve geniş araziye götürülmesi düşünülmektedir. Ancak depoların buraya naklinden evvel yükleme, boşaltma işlerinin kolayca yapılabilmesi için yeni mıntakaya rıhtım yapılması lâzımgelmektedir. Hazırlanan projeye göre bu işler için 400,00 0lira sarfetmek icap ettiğin - den alınacak gelirin bu masrafı koruyup koruyamıyacağı araştırılmaktadır.

No : 48

KIRMIZI VE SİYAH

STENDHAL

Bray-le-Haut'da yapılan ayinleri anlatacak değiliz; bunların tafsilâtı, o il gazetelerini on beş gün doldurdu. Julien, paskaposun söylevinden, kralın Pervasız Charles oğullarından olduğunu öğrendi.

Bundan hayli zaman sonra Julien, işi icabı, bu ayinin hesablarına baktı. Yiğenini bir paskaposluğa nasbettirmiş olan M. de La Mole, bütün masraflarını da kendi üzerine almak kibarlığını göstermişti. Yalnız Bray-le-Haut ayini, üç bin sekiz yüz franga mal olmuştu.

Paskaposun söylevine cevab verdikten sonra kral sayvanın altına girdi ve mihrabın yanında bir yastığa, gayet dindarca bir tavurla, diz çöktü. Kilisenin iç tarafı, iki basamak merdivenle çıkılan tahta sıralarla çevrilmişti. Julien, bu merdivenin üst basamağında, M. Chélan'ın dizi dibine oturmuştu; Roma'da sixtine kilisesinde kardinalinin yanına oturmuş bir "caudataire,, e (1) benziyordu.

Bir *Te Deum* (2) okundu, buhurdanlar buram buram tüttü, top atıldı, tüfekler havaya boşaltıldı; köylüler sevinc ve sofuluktan sarhoş gibi olmuşlardı. Böyle bir gün, *jacobin* gazetelerinin yüz günde yaptığını bozuverir.

Julien, tam bir huzur içinde dua etmekte olan kraldan altı adım arkada idi. Gözlerinde zekâ parlıyan, kısa boylu bir adam gözüne ilişti; onu daha ilk olarak görüyordu. Bu adamın elbisesi hemen hemen büsbütün işlemesizdi ama bu sade giyimin üstünde gök mavi bir şerid vardı. Julien'in dediği gibi kumaşı gözükmiyecek kadar sırmalı elbiseler giyinmiş olan birçok büyük büyük adamlar, krada onun kadar yaklaşamıyorlardı. Julien biraz sonra bu adamın M. de La Mole olduğunu öğrendi. Tavrunu pek gururlu, hatta küstahça buldu. İçinden:

" Bu marquis, dedi, bizim güzel paskopos gibi terbiyeliye benzemiyor. Rahiblik insana bir halimlik, bir usluluk veriyor. Kral da buraya ereni ziyarete geldi; benim öyle bir şey gördüğüm yok. Saint Clément acaba nerelerde?,,

Yanımda duran genc bir rahib, erenin vücudundan kalan kutsal kısımların kilisenin yukarısında, bir *"chapelle ardente"* (3) ta saklandığını söyledi.

Julien: *"Chapelle ardente"*da nedir?,, diye düşündü ise de bunun ne olduğunu sormağa yüzü tutmadı. Artık hep dikkat kesilmişti.

Bir hükümdar geldiği zaman âdet, "chanoine,, lar paskaposla beraber gitmez. Fakat chapelle ardente'a doğru giderlerken Agde paskaposu M. Chélan'ı da çağırdı; Julien de onun arkası sıra gitmeğe cesaret etti.

Uzun bir merdiven çıkıldıktan sonra gayetle küçük, fakat yaldızlı gotik pervazı son derece zinetli bir kapı önüne geldiler. Pervaz, yaldızı daha dün vurulmuş gibi parıl parıl yanıyordu.

Kapının önünde, hepsi de Verrières'in en kibar aylelerinden yirmi dört kız diz çökmüş, duruyorlardı. Paskapos da, kapıyı açmadan önce, bu güzel kızların arasına diz çöktü. O yüksek sesle dua ederken kızlar da onun tentenelerine, zarifliğine, nazikliğine, genc ve tatlı yüzüne bakıp bakıp doya - mıyorlardı. Bu manzara, Julien'in kalan aklını da elinden aldı. O anda, enkizisyon uğruna, hem de gönül rızası ile, çarpışmağa hazırdı. Kapı birdenbire açıldı. Küçük *chapelle* sanki alev almıştı. Mihrabın üzerinde sekiz sıraya dizilmiş, aralarına demet demet çiçekler konmuş binden fazla mum vardı. Saf günlüğün tatlı kokusu, kapıdan dalga dalga çıkıyordu. Daha yeni yaldızlanmış olan chapelle küçük, fakat çok yüksekti. Julien, mihrabın üzerindeki mumlardan bazılarının on beş kademden büyük olduğunu gördü. Kızlar hayranlıklarından kendilerini tutamayıp bağrıştılar. Chapelle'in önündeki sofaya yirmi dört kızdan başka yalnız iki curé ile bir de Julien kabul edilmişti.

Biraz sonra kral da geldi, arkasında yalnız M. de La Mole ile başmabeyincisi vardı. Muhafızlar bile dışarıda diz çöküp selam dur vaziyetinde kalmışlardı.

Kral, dua rahlesinin önüne, kendini atar gibi diz çöktü. Yaldızlı kapıya yapışır gibi arkasını dayamış olan Julien, işte ancak o vakit, bir genc kızın çıplak kolu üzerinden, eren Clément'ın heykelini gördü. Ereni,genc bir asker kıyafeti ile gösteren bu heykel, mihrabın altına gizlenmişti. Boğazında geniş bir yara vardı. ki sanki kanıyordu. Bunu yapan artist doğrusu çok büyük bir hüner göstermişti; erenin can çekişen, fakat yine tatlı tatlı bakan gözleri yarı kapalı idi. Yeni terliyen bir bıyık altından gözüken o güzel ağız, yarı kapalı olduğu halde bile yine dua eder gibi idi. Julien'in yanında duran kız bunu görünce hüngür hüngür ağladı ve gözyaşlarından biri Julien'in eli üzerine düştü.

Herkes derin bir sükût içinde idi; ancak civar köylerde çalınan çanların sesi geliyordu, bir müddet böylece dua edildikten sonra Agde paskaposu, söz söylemek için kraldan izin istedi. Kısa, fakat dokunaklı bir söylev verdi; onu sade, sade olmakla beraber tesiri şüphesiz olan şu sözlerle bitirdi:

[Arkası var]

N. Ataç

(1) Kardinalin eteğini tutan adam.

(2) Katoliklerin büyük bir duası,

(3) Cenaze için hazırlanmış, çevresine mumlar yakılmış yer,

SPOR

FENERBAHÇE 27 İNCİ YILINA GİRERKEN...

Fenerbahçeyi Bugünkü yüksek Haline Getiren, Memlekete Hizmet Emeli, Arkadaş Sevgisi Ve Spor Aşkıdır!

Fenerbahçe Bütün Kulüblerimiz İçin Bir Örnektir.

Fenerbahçenin Beynelmilel Oyuncularından
KADRİ, İSMET, CAFER, SABİH

Fenerbahçe spor klübü, 16 hazirana rastlayan önümüzdeki Pazar günü, kuruluşunun yirmi yedinci yılına giriyor. Sporun yeni gelişmeye başladığı memleketimizde, 27 yıl, bir spor klübü için az zaman değildir.

Bir spor klübü 27 inci yılına giriyor demek, her şeyden önce, o klübü kuranların vicdanında memlekete şeref verici hizmet yapmak emelinin, bundan tam yirmi yedi sene evvel, yani tâ Abdülhamit zamanında doğmuş olduğunu söylemek demektir. Hele bir spor klübünün bu memleketin son yirmi yedi yılını dolduran türlü hâdiseler arasında ve istibdat idaresile umumî harp sonunda bütün halk ve gençlik kurullarına el koyan işgalcilerin çeşit çeşit tazyiklerine rağmen sarsılmaması, yıkılmaması, asıl cevherini, bütün öldürücü hareketler karşısında bünyesinin sağlam mukavemet kudretini, kuvvetini gösterir. Abdülhamit devrinin en kesif karanlığı içinde sporcu,gençliğin umut feneri gibi doğmuş olmak, sonra bütün tazyiklere rağmen kapılarını idmancı gençliğe kapamamak, daha sonra Cumuriyet idaresi kurulunca onun mânevî havası içinde ilerliye ilerliye bugünkü yüksek vaziyete ulaşmak, Fenerbahçenin 27 yıllık şerefli tarihinin seyri içinde belli başlı üç büyük merhale olarak o tarihi hülâsa edebilir.

●

Ben, Fenerbahçeye, resmen, mütarekenin başlangıcında gir - dim. Ondan evvel de ara sıra gi der gelirdim ama, âza değildim. Fenerbahçeye girince,beni candan Fenerbahçeli eden, klüpte bulduğum en eski Fenerlilerin, gönüllerinde coşup taşan ve Fenerbahçe etrafındaki büyük sevginin asıl kaynağı olan klüp aşkları oldu. Bu klübün en eski âzası olan sportmen Galip, bence,şahsında Fenerbahçelinin bütün güzel vasıflarını en çok toplayan ve memlekette Fenerbahçeli ismini verdiğimiz tipin - bence ve diyebilirim ki,bir çok Fenerlilerce - ideal, eşsiz örneğidir. Sporu spor için yapan bir centilmende ne aranırsa, Galipte o aranan meziyetlerin hepsi olduğu gibi, kurucusu olduğu klübe yüz yılın dörtte biri olan yirmi beş sene içinde bir sporcu ne verebilirse, Galip klübüne, onu da vermiştir, denilebilir. lasiyle, klübüne vermiştir, denilebilir.

Galip,Tevfik, Fuat,Sait, Nasuhi,Şakir,Mustafa ve daha onlar gibi klübün en müşkül günlerinde hizmet etmiş, diğer Fenerlilerin müşterek yurtlarına derin ve gönülden bağlılığıdır ki,bu klübün köklü bir müessese olarak büyüyüp inkişaf etmesini temin etmiştir. Bugün binlerce sporcunun, çatısı altında: "biz Fenerliyiz!„ dedikleri ve on binlerce seyircinin her fırsatta kendisine sevgisini izhar ettiği bu mütevazı fakat [illegible]

Fenerbahçenin senelerce yanyana oynayan en tanınmış ve parlak iki yıldızı :
ZEKİ VE ALAEDDİN

çok sevdiğiniz, alkışladığınız, rozetini göğsünüze taktığınız Fenerbahçeyi Fenerbahçe etmişlerdir.

●

Ben klübe girdiğim zaman bu halkanın içine girdim ve bu halkayı daima Fenerbahçenin özü, hakikî özü gibi sevdim. Bu halka, isimlerini yukarıya yazdığım kimselerle onlar gibi çalışan diğer kurucuların halkası, "Fenerbahçe müessisleri„ ismini verdiğimiz gençlerin halkasıdır.

Fenerbahçeyi, zaman zaman yıkmağa çalışan rüzgârlara karşı bu kurucular halkası, korumuş olduğu gibi, cumuriyetten sonra onun bugünkü hale gelmesini temin eden de, yine o halka, yani müessisler heyeti olmuştur. Yarattıkları müessesenin değerlerini yıllarca süren şahsî emekleri yüzünden iyice takdir etmesini bilen bir müessisler heyeti olmasa idi, Fenerbahçe de, belki, zaman zaman klüplere musallat olan "heyeti idare meraklıları„ nın elinde oyuncak olur, vazifelerini unutup gayelerini kaybeder, belki de sandalye heveslisi büyük çocukların klüp dalavereleri ve incir çegirdeği doldurmaz yaveleri arasında, yükselecek yerde, alçalır. ve benzetmek gibi olmasın, dedikodu gürültüsünden pencereleri zangır zangır titreyen ve kapısının önünden insanın kulaklarını tıkamadan geçemediği klüp karikatürlerine dönerdi. Halbuki Fenerbahçenin mukadderatına hâkim ve daha güzeli, Fenerbahçenin mukadderatına hâkim olmaktan ziade Fenerbahçeye evi gibi bağlı bir kurucular heyeti olması sayesindedir ki, bu klübün içine hiç bir bozgucu mikrop sirayet ettirilemedi ve böyle bir istidat gözükünce, müsteitler, kim olurlarsa olsunlar, derhal, ya kapı dışarı edildi, ya tesirsiz hale kondu ve klüp, her zaman, kurucuların kontrolu altında ve ona hesap vermeğe mecbur bir idare heyeti tarafından, bizzat kurucular idare ediyormuş gibi, idare olundu. Fenerbahçenin bütün iç kuvvetlerini bilinen bir hedefe

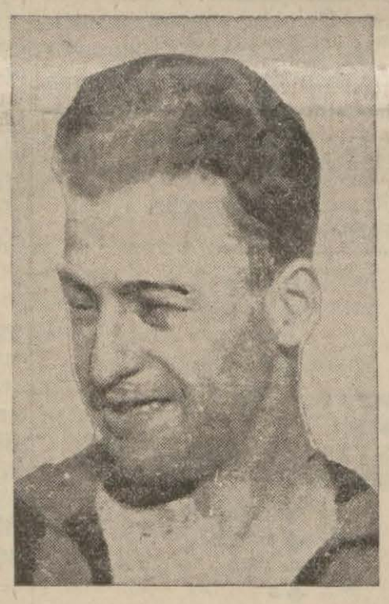

Fenerbahçenin yetiştirdiği en yüksek Türk futbolcüsü: Bekir

tevcih ederek çalışabilmesi ça-

lışmalarının verimli olması bu sayede kabil olabilmiştir.

●

İşte,

Bu sistem ve bu idare havası sayesindedir ki, Fenerbahçe mütarekeden sonra en kuvvetli Türk futbol ekipini yaratmış ve Millî takımın senelerce süren zaferlerini temin etmiştir. O zaferleri yaratan ve Fenerbahçe takımına halkın sevgisini kazandıran başlıca sporcuların, tanınmış Fenerbahçeli futbolcuların resimleri yukarıda görülebilir.

Fakat, yalnız bu kadar değil: Gene bu sistem ve bu idare havası sayesindedir ki, Fenerbahçe, federasyon şubelerinin haksızlıklarına ve o şubelere hâkim kimselerin klüplerini himaye maksadile yaptıkları bütün darbelere kafa tutmuş ve kendi varlığını empoze etmiştir.

Ve en sonra :

Bu sistem ve bu idare havası sayesindedir ki, Fenerbahçenin idaresi başında kim olursa olsun, Fenerbahçe daima güzel idare edilmiş ve Fenerbahçe futbol takımları ne kadar değişirlerse değişsinler, Fenerbahçe takımları daima yenmiş, şampiyon olmuş ve şampiyonluğu muhafaza etmesini bilmiştir.

Bunun için, bütün bunlar için dir ki, halk Fenerbahçeyi sevmiştir, sevmektedir. Bu sevginin ruhu şuradadır: Fenerbahçe, bir ocak değil, millî bir mefhum, Türk gençliğinin, gelişmesini cumuriyetin temiz havasına borçlu ve en yüksek bir spor yurdu ve bütün klüplerimiz için örnek olacak kadar eşsiz bir kurumdur.

Bu kadar temiz bir gençlik havası neşreden bir müesseseye bağlı insanların, 16 haziran pazar gününü, memleket sporculuğunda daha kimsenin erişemediği tarihî bir gün olarak kutlulamağa hazırlanmaları, yerinde, 27 sene çalışarak hakkedilmiş bir mükâfat değil midir ?

Ali Naci KARACAN

Hava Tehlikesine Karşı

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

ve teberrüler yapılmaktadır. İstanbul da da bu yoldaki faaliyet artmıştır. Öğrendiğimize göre önümüzdeki pazartesi günü de ayrıca büyük bir miting yapılacaktır.

Miting önümüzdeki Pazartesi günü Cumuriyet (Beyazıd) meydanında yapılacaktır. Tayyare Cemiyeti bu hafta içinde vali vekili Rükneddin Sözerin iştirakile bir toplantı yaparak miting hakkındaki kararları tesbit edecektir.

Miting; esnaf, mektepler, memur ve bütün halkımızın gelebilmeleri için saat 17 de yapılacaktır.

Tayyare madalyaları verilecek

Tayyare Cemiyetine bağlı Rum, Musevi ve Ermeni yurddaşlar tarafından kurulan derneklerde büyük faaliyetle çalışılmaktadır. Bunlardan büyük yardımları görülenlere tayyare madalyası verilmesi kararlaştırılmıştır.

Madalyeler Cemiyetin Ankara merkezinden Istanbul merkez şubesine gelmiştir. Pazartesi günü mitingten önce bunların madalyaları ilbaylıkta törenle ilbay vekili tarafından göğüslerine takılacaktır.

Madalya alacakların sayısı 113 tür.

Yeni Üyeler

Hava kurumuna yeniden üye yazılanlar şunlardır:

Abdülbedi Renda Ergani madeni meclisi idare üyesinden 20 taahhüt, Vitman ve şeriki Sirkeci Mitatpaşa Han ikinci kat, ecza tüccarı 50 lira taahhüt, Civata Türk limited şirketi Ayvansarayda 20 lira taahhüt, 50 lira teberrü, İbrahim Güler Yeniköyde tüccar 20 lira taahhüt, Refik Selim oğlu Esham Borsasında 20 lira taahhüt, Pomercitiz Galatada bakır tel fabrikası sahibi 100 lira teberrü, Orhan Taksavul Marmara mıntakası ölçüler ve âyar baş müfettişi 24 lira taahhüt, Alâeddin Direk Marmara mıntakası ölçüler ve âyar müfettişi 21 lira taahhüt, Şevki Demirhan Marmara mıntakası ölçüler ve âyar müfettişi 20 lira taahhüt, Avni Açıkalın Marmara mıntakası ölçüler ve âyar müfettişi 20 lira taahhüt, Hikmet Kudret, Yağ iskelesinde yumurta ihracat tüccarı 20 lira tahhüt, 50 lira teberrü. Islâm zade Fethi, Yağ iskelesinde yumurta ihracat tüccarı 100 lira teberrü, Isak M. Behar Yağ iskelesinde kantar ocağı tüccar 80 lira teberrü.

Taşrada yardımlar

İzmir, 10.A.A. — Hava kurumu asığına düzgülenen (tertib edilen) maçların birincisi dün Alsancak alanında yapılmıştır. Öğleden sonraki maçlarda İzmir spor bire karşı iki sayı ile Göztepeyi ve Altay da sıfıra karşı altı sayı ile Karşıyakayı yenmişlerdir.

* Bafra, 10 A.A. — Dünkü pazar günü ilçebayımızın başkanlığında yapılan bir toplantıda iki üye tarafımdan uçaklar ve tehlikelerini anlatan söylevlerde nsonra 56 kişi bir kaç dakika büyük bir istekle tehlikeyi bilen üye yazılmışlar ve 1152 lira yıllık yüklenmişlerdir.

Cumartesi günleri yevmiye tam verilecektir

Cumartesi günü öğleden sonra resmen tatil olan müessese sahiplerinin işçilerine yarım yevmiye vermesi üzerine vilâyete ve belediyeye müracaatlar oldu ğunu yazmıştık.

İstanbul belediyesi işçilerin müracaatını tetkik etmeğe başlamıştır.

Dün konuştuğumuz alâkadar memurlar (kanunun bunu açıkça gösterdiğini ve müesseselerin işçilerine tam yevmiye vermek mecburiyetinde olduklarını) söylemişlerdir.

Dün Karaağaç Fabrikasında infilâk Oldu

İki Yaralı, Üç Ölü Var!

Dün öğleden sonra Karaağaçta Zümre zade Şakirin madenî eşya fabrikasında üç kişinin ölümü ve iki kişinin yaralanmasile neticelenen feci bir infilâk olmuştur.

İnfilâk, saat üç buçukta fabrikanın kimyevî maddeler bulunan küçük bir pavyonunda bir kısım eczaların fazla tazyik neticesi patlaması yüzünden vukua gelmiştir.

Hâdise sırasında pavyonda çalışan üç amele dışarı çıkmağa vakit bulamamışlar, muhtelif yerlerinden ağır yara alarak öl müşlerdir .

İnfilâk olur olmaz, sıçrayan alevler pavyonu tutuşturduğu için derhal itfaiyeye haber verilmiş, ve çıkan yangın bu pavyon tamamen yandıktan sonra söndürülebilmiştir. Fabrikanın dökümhane kısmında çalışan amelelerden bir kısmı, yaralıları kurtarmağa çalışmışlar, fakat muvaffak olamamışlardır.

Yaralananlar, ölenler

Bunlardan Hüseyin ve Şükrü infilâkın vuku bulduğu pavyona girmek isterlerken yüzlerinden yaralanmışlardır.

Münevver isminde bir kadın amele de ayağından zedelenmiştir .

Ölenler, ameleden Hüseyin, Mehmet ve pavyonun usta başı sıdır. Yaralılar imdat otomobili ile derhal Şişli Bulgar hastahanesine götürülerek tedavi altına alınmışlardır.

Hâdiseden sonra vali vekili Rükneddin ve Emniyet direktörü Fehmi Karaağaça giderek hâdise yerini gözden geçirmişler, icabeden tedbirlerin alınmasına nezaret etmişlerdir. Kaza tahkikatına adliyece de el konulmuştur.

Yaralı Şükrü ne anlatıyor?

Dün bir muharririmiz hastahanede yaralılardan Şükrü ile görüşmüştür. Şükrü kaza hakkında şunları anlatmıştır:

" — Fabrikanın dökümhane dairesinde çalışıyordum. Saat 3,5 sularında aşağıdaki barakalarda bir infilk oldu. İşçiler öteye beriye kaçıştılar. Ben arkadaşlarımı kurtarmak için patlıyan barakanın kapısını açmağı düşündüm. Kapıyı ittim. Arkada Hüseyinin kolu elime geçti. Dışarı çekmeğe çalıştım. Fakat kapının dar olması ve alevlerin üzerime doğru gelmesi daha fazla yardımda bulunmama imkân vermedi. Bu sırada başıma tahtalar düstü. Arkadan yetişenler beni kurtardılar.„

Fabrika sigortalı..

Hâdisenin olduğu fabrika Anadolu sigorta şirketine sigortalı bulunmaktadır. Yangının infilâk neticesinde kazaen çıktığı anlaşılmaktadır. Tahkikat bugün bitecektir. Anadolu sigorta şirketi,neticeye göre fabrika idaresine sigorta parasını ödeyecektir.

Diğer taraftan, kaza sonunda ölen üç amelenin cenazeleri bugün merasimle kaldırılacaktır. Vazife başında ölen bu işçilerin ailelerine fabrikaca para yardımında bulunulacaktır.

Haliç Vapurları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

Haliç Vapurları Türk Anonim Şirketi Hissedarları 23 mayıs 1935 de fevkalâde umumî heyet halinde toplanmağa davet edilmiş ise de kanuna göre iktiza eden müzakere nisabı hasıl olmadığı tahakkuk etmesine binaen keyfiyetin Ticaret Kanununun 386 ıncı maddesi ahkâmı mahsusasına göre ve on beş gün ara ile iki kerre neşri tekarrür etmiş olmakla 27 Haziran 1935 perşembe günü saat on beşte Galatada Karamustafa sokağında 149 numaralı Ovagimyan hanında 4 üncü katta Soçieta Komerçiyale Doriente idarehanesinde fevkalâde umumî heyet halinde toplanmağa bu ikinci ilânla davet olunur.

RUZNAME

1.— Riyasetten vakı olacak tebligat ve beyanat;

2.— Şirketin hukukî ve malî vaziyeti fevkalâdesi karşısında tedabiri icabiye ahzı;

Ticaret Kanununun 386 ıncı maddesi ahkâmı mahsusasına ve Şirket Dahilî Nizamnamesinin 9 uncu faslına temas edecek hususatın müzakere ve karara raptı için sözü geçen 386 ıncı maddede gösterilen miktarda hissedarın ve 385 inci maddede mezkûr olduğu üzere bir hissesi olan her hangi bir hissedarın dahi hazır bulunması icap eder.

Gerek asaleten gerek vekâleten iştirak edebilmek için hissedarların hisse senetlerini nihayet 26 Haziran 1935 çarşamba günü saat on beşe kadar Şirketin Ayvansaraydaki İdare Merkezine yahut Soçieta Komerçiyale Doriente İdarehanesine tevdi etmeleri lâzımdır.

Tevdi edilen hisse senetlerine mukabil ashabına duhuliye varakası verilecektir.

Her hangi bir banka tarafından verilen hisse senetlerinin tevdiini natık vesikalar hisse senetleri makamında kabul olunur.

İstanbul, 10 Haziran 1935
İDARE MECLİSİ

Dış ülkelere gönderilecek meyvalar

Türkofisin yaş meyva çıkatı (ihracatı) için çalışmalar sürmektedir. Dün ofisin 4 üncü Vakıf hanındaki İstanbul şubesinde, Şarbaylık ekonomi direktörü, mal direktörü, tecim ve endüstri odası genel yazganı, ofis direktörü, bir toplantı yapmışlardır.

Toplantıda hangi meyvaların çikat için daha elverişli olduğu, hangilerinin dış piyasalarda daha çok değer bulabileceği görüşülmüştür.

Lise mezuniyet imtihanları

Liselerin son sınıf mezuniyet imtihanı bugün bitecektir. Olgunluk imtihanları da 15 Haziranda başlayacaktır. Kültür Bakanlığı olgunluk imtihanlarının günlerini tesbit ederek her mektebe tebliğ etmiştir. Bu imtihanlar fen, edebiyat şubelerine göre yapılacak ve sualler de ona göre sorulacaktır. Talebe bir gün evvel mektebe müracaat ederek fen veya hut edebiyat grupundan olgunluk imtihanına gireceğini yazdıracaktır. Ecnebi ve azlık liselerinden mezun talebeler de Galatasaray lisesinde olgunluk imtihanlarını vereceklerdir.

Tavas hukuk hâkimliğinden :

Tavsın Samanlık mahallesinden Halil ağa oğullarından Ali oğlu Mehmet karısı Medine tarafından kocası Mehmet hakkında sulh teşebbüsü davası ikame ettiği ve müddeaaleyhin ikâmetgâhı belli olmadığından akim kaldığı cihetle kanunu medeninin 132 inci M; mucibince tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında hanesine dönmesi hususundaki ihtarnamenin ilânat suretile tebliğ ettirilmesini istemiş mumaileyhin tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında hanesine dönmesi evlenmenin kendisine yükletmiş olduğu vazifesini yapması gine ilânat suretile ihtar olunur. (12283)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum Idaresi ilânları

Ailelere Mühim Tenzilât

Bu yaz, mezuniyet ve istirahat günlerinizi en sıhhî ve eyi şartlar içinde geçirmek istiyorsanız Devlet Demiryollarında ailelere yapılan büyük tenzilâttan istifade ediniz.

Bu tenzilât, beş kişilik bir aile için % 64
Sekiz kişilik bir aile için de % 70
nisbetindedir. (3208)

İstanbulu nasıl FATİH aldı?

No. 50

Nizameddin NAZİF

Sen Romen kapısındakiler Türk ordusu başkumandanının elindeki kılıcın parıltısını görebiliyorlardı. Bu ne muhteşem orduydu!

Ve ordu nasıl, Karaman beyinin atlıları, İsfendiyar beyinin yayaları, Yeniçeriler, pombardacılar diye cüzütamlara ayrılmışsa bu hayvanları da Karaman beyinin sığırları, İsfendiyar beyinin keçileri veya yeniçerilerin kazganlıkları diye sürülere ayırmışlar ve her cüzütamın arkasından bunlar da atlı ve yaya çobanların idaresi altında yola çıkarılmışlardı.

●

Artık yürüyüş başlıyordu.

Bizansı dehşetli bir korkuya, telâşa düşüren Vasilik adlı bombarda, 1453 yılı ikinci kânununun son haftasında Edirneden uzaklaşmağa başlamıştı. İkinci Mehmet, gözbebeği gibi tuttuğu Vasiliki'nin sapasağlam Bizans surlarına ulaştırılmasını, bir vazife olarak Karaca beye vermişti.

Bombarda epeyi ağırdı. Üstüne üstlük geçeceği yollar da gelişigüzel hazırlanmış olduklarından ve bir çok yerlerde kar bastırdığı için tam altmış çift öküzle çekiliyordu (1).

İki yüz amele geçeceği yerlerde adlarına yol denilen belli belirsiz izleri kazıp, genişletip düzeltiyorlar ve ayrıca iki yüz adam da dik yerlerde kâh bombardayı arkasından iterek, kâh öküzlerin boyunduruklarına asılarak çalışıyorlardı. Ayrıca, yüz elli dülger ve kırk marangoz da, icap ederse köprü yapmak için, Karaca beyin emrine verilmişlerdi. (2)

Bin gayret ve alınteri ile nihayet, tam iki ay süren zorlu bir yolculuktan sonra bombarda, Kostantiniye surlarının beş mil ötesine kadar yaklaştırılabilmişti. (3)

Trakya ovalarından geçişi, Trakyadaki Rum köylülerinin, Silivri kalesindeki hıristiyan askerlerinin ödlerini patlatmıştı. Bunlar korkularından ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Herkes nesi var ,nesi yoksa yüzüstü bırakıp Bizansa kaçmıştı. Silivridekı zabitler askerlerini güç zaptedebilmişlerdi.

Artık bu işin şakaya, teredüdüde sığar tarafı kalmamıştı. Altı ay evvel ilân edilmiş olan harp artık bilfiil başlıyordu. Fakat bu büyük korkularına rağmen bu Bizans köylüleri sağa sola saldırmaktan gene vazgeçmiş değillerdi.

Yollarda boş avladıkları küçük bazı Türk müfrezelerini doğrayı doğrayıveriyorlardı.

Karaca bey ötede beride adamlarını pusuya düşürüp kesen ve soyan bu köylülere karşı, daha fazla müsamahada bulunmayı doğru görmedi. Atlılarına kat'î bir emir verdi:

— Bütün hıristiyan köylerini tarayacaksınız. Karşınızda silâh kullanmağa cesaret edenleri ya öldüreceksiniz veya esir edip kollarını bağlayacaksınız. Fakat kendiliklerinden iltica eden, aman arayanlar olursa, bunları mallarına, canlarına ve ırzlarına dokunmadan himaye altına almak gerektir.

Bunun üzerine Türk akıncı kolları Trakya ovalarını karış karış tarayarak kumandan Karaca'nın emrini tatbika başlamışlardı.

Karadeniz ile Marmara denizi kıyılarında bulunan Ahelos, Vizen ile bir çok köyler ve münferit kaleler ve Ayastafanos şatosu birer birer Türk akıncılarının ellerine geçmişti. Evvelce, İsfendiyar oğlunun atlılarını pusuya düşürmüş olan Epibasiyon köylüleri gene aslamağa kalkıştıkları için temamen temizlenmişlerdir.

150 çift öküzün tozlu yollarda güçlükle çektiği bu top...

Yalnız, Silimbirya kalesi yapılan bütün hücumlara karşı koyabilmişti (4).

Bu sırada ikinci Mehmet te Edirnede son hazırlıklarını bitirmiş ve martın yirmi üçüncü günü erkânı harbiyesile birlikte ata binerek o da yola düzülmüştü. Ve nisanın beşinci sabahı Kostantiniye surları üstüne üşüşen Bizanslılar, Teodos surlarına bir insan deryasının köpürüp kabararak yaklaşmış bulunduğunu gördüler.

"Bu, tarihin meşhur sahnelerinden biri veya muhayyilelerin içinde o günden sonra her ân korkunç bir debdebe ile canlanan bir tarih oldu (5).

Ne görülmeğe değer bir manzaraydı bu!

Binbir renkli yığınlar halinde yırtıcı süvari ve yaya muharipIerden mürekkep harikulâde bir insan kalabalığı tasavvur ediniz!

O ıssız, çorak ve düz Trakya ovalarında tozu dumana katan o parlak ve muntazam cüzütamları, o sayıya gelmez süvari bölüklerini, insanları, hayvanları ve ardı arası gelmeyen ağırlık kollarını gözönüne getiriniz! O yüz binlerce halkın kulakları sağır eden gürültüsü, nöbet vuran davulların, kûslerin, böğüren mandaların, meleyen koyun sürülerinin ve kişneyen atların sesleri ile Kostantiniyenin nasıl bir dehşete uğradığını biraz anlayabilirsiniz!„

●

İkinci Mehmet on iki bin yeniçeri ve altı yedi bin atlıdan mürekkep bir kuvvetin başında olarak Liküs (6) vadisinin sol tarafındaki tepenin üstüne varmış ve çadırını oraya kurdurmuştu (7). Burası Bizans kara surlarına bir buçuk mil uzaklıktaydı ki Sen Romen kapısının tam karşısında bulunuyordu.

Sen Romen kapısı, Kostantiniye'nin en ehemmiyetli kapısıydı ve adını yanında bulunan küçük bir kiliseden alıyordu.

Türk ordusu başkumandanının çadırı sıkı bir muhafaza altına alınmıştı. Etrafına hendekler kazılmış ve bu hendeklerini az ötesini de ağaç şaramponlarla çevirmişlerdi.

Sen Romen kapısındakiler onun elindeki yalın kılıcın parıltısını bile görüyorlardı (8).

[Arkası var]

(1) Bir rivayete göre bu otuz, bir rivayete göre de yüz elli çiftti.

(2) Bazı Bizans müverrihleri bu topun hizmetine tahsis edilen işçilerin adedini iki bine kadar yükseltiyorlar.

(3) Françes, hatıratında "Nisanın ikinci günü surlardan beş mil öteye kadar gelmişti" diyor.

(4) Silivri.

(5) Güstav Şilûmberger'in kendi mütaleası.

(6) Bayrampaşa deresi.

(7) Maltepe.

(8) Sen Romen kapısı şimdiki Topkapıdır.

Osmanlı Bankası

Türk Anonim Şirketi,-Tesis Tarihi:1863

Sermayesi: 1.000.000 Ingiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançesterde

Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da şubeleri

Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalleri vardır. 4107

Her türlü Banka muameleleri yapar.

Darphane ve Damga matbaası Müdürlüğünden:

Darphane ile Damga Matbaasında mevcut hurda demir ve pik açık arttırma usulile satılacaktır. Şeraitile artırma tarihini anlamak ve eşyayı görmek için 5 Haziran 935 tarihinden itibaren her gün saat 14 : 17 ye kadar Muhasebeye müracaat edilmesi. (3013) 4142

OYUNLAR

BRİÇ

Yeni başlıyanlar için: 50

İlk kâğıt

Deklarasyon bittikten sonra hasmın oynadığı ilk kâğıt as olursa bunun ne demek olduğunu dün anlattık.

İlk oynanan kâğıt bir rua veya dam olursa bunun ne demek olduğunu da bugün anlatacağız.

Rua — İlk elde bir rengin ruasının oynanması asının veya damının, bazan da her ikisinin aynı oyuncuda olduğunu gösterir. Yalnız eğer (sağ) sanzatu söylemişse, (sol) un oynadığı rua tek yanlı olabilir.

Eğer (sol) un oynadığı rua üzerine (sağ) dışarıda olan en ufak kâğıtları verirse, (sağ) ın bu rengi kesmek tehlikesi yok gibidir.

(Sol) bir rua ile çıkış yaptığı zaman elinizde o rengin dam ve iki ufağı, morda da ufakları bulunuyorsa, elinizden en ufak kâğıdı vermeyiniz: (sol) en ufak bir kâğıdın eksikliğini görünce arkadaşının, aynı renge devamı istediğini zanneder ve asını da oynar, o zaman elinizdeki dam sağlam kalır.

9. 6. 4.
A. R. 9. 3 — V. 8. 7
D. 5. 2

(Sol) oyuncu rua ile çıkış yaptığı zaman ikiliyi değil, beşliyi veriniz.

Dam — İlk oynanan kâğıt dam olursa oynayan oyuncuda o rengin en yüksek kâğıdı dam olduğunu gösterir. Tek yanlı damın ilk elde oynanması nadir olduğu için dam çıkışı umumiyetle dam ve valenin oynayan oyuncuda olduğuna delildir.Fakat vale siz de ise damın ya tek veyahut ta tek yanlı olduğuna hükmetmek lâzımgelir.

Bilenler için

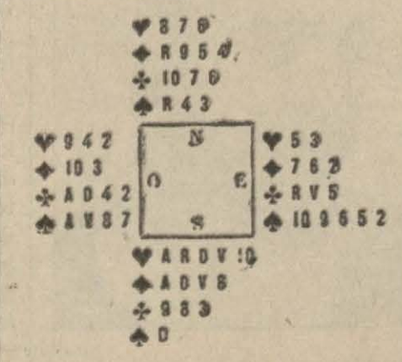

Kâğıdı (S) vermiştir.

(S) iki, (N) üç, (S) dört kör söylemişlerdir.

(O) oyuna karo onlusuyla başlamıştır.

(S) üç trefl ve bir pik kaybetmeğe mahkûm görünmektedir. Bir pik kaybetmemek için yegâne çaresi hasımları aldatabilmektir. Buna muvaffak olmak için ilk löveyi karo asile aldıktan sonra üç defa koz çeker, sonra karo damını oynar ve artık elinde karo kalmamış gibi karoya devam etmez. Karo damından sonra pik damını oynar. Bu suretle elinde pik ası bulunan hasmın, (S) nin pik ruasile mora el geçirebilecek bir kâğıt yapmak ve sonra oradan karo ruasını oynayarak üstüne kâğıt kaçmak istediğini sanması çok muhtemeldir. Bu suretle hasım aldanır da pik damını as ile almazsa yüken (taahhüt) yerine getirilmiş olur.

Prensip: Yükenen oyuncu için bazan bir löve yapabilmenin yolu hasımları aldatmaktır. Aldatma tarzlarından biri elde tek bulunan bir kâğıdı oynayarak hasma, yere geçmek için başka bir kâğıdı sağlamlamak üzere oynanmış zannını vermektir.Eğer hasım, buna aldanırsa, bir löve fazla yapılmış olur.

Sevişmeler Evlenmeler

Kocasının Eski Karısı!

Şunu hatırınızdan çıkarmayınız ki, bir zaman fena bir erkek ve huysuz, zevksiz, hatta ahlâksız bir koca olanlar sonra değişebilir; bu kadınlar için de böyledir. Bir zamanlar çok hafiflik etmiş kadınların sonraları ağır başlı birer ev kadını oldukları görülmüştür.

Bir mektup aldık. Şimdi, iyi olduğu sabit iken bir zamanlar fena bir koca olduğu yeni öğrenilmiş bir adam hakkında karısının tereddüdünü okuyoruz:

"... Evleneli yedi ay oluyor. Kocam bir yüksek mektep talebesi iken sevişmiştik. Kendisi taşralıdır. Ben İstanbulluyum. Babamın talebesi olduğu için evimize gelip gidiyordu. Görüştük, tanıştık, evlendik. Babam razı olmadığı halde babama rağmen evlendim. Babam onun çalışkan bir talebe olmasına bakmıyor, memleketini ve ailesini kale alıyor, benim çok daha iyi bir izdivaç yapabileceğimi ileri sürüyordu. Ben ne babamı, ne kimseyi dinlemiyerek kalbime tâbi oldum. Altı ay gayet iyi yaşadık. Fakat bilir misiniz ne kadar aldanmışım?.. Meğer bu 27 yaşındaki genç daha 18 yaşında iken memleketinde bir kız almış, ondan bir çocuğu olmuş. Kızcağızı bin türlü eziyetler ve mahrumiyetler içinde yaşatarak bir tarafa atmış ve İstanbula gelmiş. Şimdi o bıraktığı kadın çocuğu ile memleketinde yaşıyorlar. Bunu öğrendim ve kendisine de itiraf ettirdim. Af diledi. Yalvardı, yakardı. "Ne yapayım, daha çocuktum, bilmiyerek, tanımadan aldım.." dedi. Fakat beni tatmin etmesine imkân yok. Hayatım birdenbire zehirlendi. Bir aydanberi bir gün gözyaşlarım durmuyor. Artık babama da gidemem. Ne yapacağımı şaşırdım... Şaika"

Şaika bize kocasının eski karısından boşanmış olduğunu yazmıyor ama her halde boşanmış olacaktır ki, kendisini almış olsun. Bu vaziyette yapılacak şey basit: Şimdiye kadar döktüğü gözyaşlarını kâfi görerek mütevekkil olmak...

Hem bundan da kolay ne var? Mademki kocası altı aylık bir staj sırasında iyi bir koca olduğunu ispat etmiş; demek ki, ya sahiden iyi bir adam imiş te vaktile fena bir izdivaç yapmış; yahut artık eski huylarını bırakmış. Böyle bir genç adamın, çocukluğunda evlenmiş, hatta bir de çocuk sahibi olmuş olması affedilir!..

Belli ki, bu delikanlıyı köyünde, gözü kapalı, bir kızcağızla başgöz etmişler. Bir iki ay sonra o kendisini zor kurtarmış. Ne yapsın?. Bunda onun kabahati ne?.. Şaika ilk günlerde hissettiği kırgınlığı geçirerek düşünecek olursa kocasının mazisinden dolayı ona hiçbir şey söylemiyecek ve onun çocuğuna karşı şefkatini de haklı görecektir.

Bir cüretkâr yüzünden çıkan kırgınlık

Bazı fena tesadüfler vardır ki, iki tarafın da kabahati olmadığı halde bir ailenin saadetine engel olur.

"Kurşunkalem" imzasile aldığımız bir mektupta zikredilen hâdise bunun misalidir. Orta yaşlı ve birkaç senelik evli olduğu anlaşılan imza sahibi diyor ki:

"... Karımın evlenmeden evvel maruf bir nişanlısı olduğunu biliyordum. Bu zatı bir iki kere görmüştüm de... Onunla karım arasında bir aşk var mı idi? Bilmem. Fakat nedense evlenememişler, ayrılmışlar ve iki sene sonra karım benimle evlenmiş. Geçende Park Otelde bir arkadaşla otururken bu arkadaş bize başka bir masadan bir zat getirdi, prezante etti. Bu zat karımın eski nişanlısı idi. Mecbur oldum, masama kabul ettim. Konuştum; fakat sonradan öğrendim ki, bu arkadaşım onun ricası üzerine getirmiş, bize takdim etmiş. Bu benim sinirlerimi bozdu. Bir hafta geçtiği halde karımla konuşamıyorum..."

Lüzumsuz bir kırgınlık... Bunda karınızın kabahati yok. Onunla evvelce sevişmiş bile olması mümkündür. Siz bugüne bakınız. Karınızın bir zaman sevdiği bir adam bile olsa bugün, onun gösterdiği bu cür'et, bu terbiyesizlik karşısında ondan nefret duymaması kabil değildir.

İSTANBUL'da

BOMONTİ ŞİŞE BİRASI

Müşterilerine:

Bomonti şirketi İstanbul şişe birası müşterileri arasında 1935 senesi yaz ayları için

BİR MUSABAKA TERTİP ETMİŞTİR

Her şişede etiketin altında numaralı bir kâğıd vardır. Bu numarayı alanlar arasında her ay nihayetinde bir noterin kontrolu altında müsabaka yapılacaktır.

Verilecek Primler 100, 60 ve 30 liradır

Müsabakada kazanan numaralar her ayın 5 inde gazetelerle ilân edilecektir, Kazananlar ayın yirmisine kadar şirkete müracaat etmelidirler.

Şirket, dükkânlarda ve lokantalarda numarasız şişe kabul etmemelerini ve şişelerin üzerindeki numara kâğıtlarını muhafaza eylemelerini sayın müşterilerinden rica eder. 4285

Kocaeli Defterdarlığı Karasu Malmüdürlüğünden:

Muhammen Kıymeti	Bedeli Sabıkı
Lira	Lira
1200	1150

Sakarya Boğazı maharıç karasu gölü Havyar ve balık rusumunun Haziran 935 tarihinden itibaren 3 seneliği 1 Haziran 935 tarihinden 20 Haziran 935 tarihine kadar Yirmi gün müddetle müzayedeye vaz edilmiş ve ihalesi 20 Haziran 935 gününe tesadüf eden Perşembe günü saat 16 da Maliye dairesinde müteşekkil komisyon marifetiyle icra edileceğinden talip olanların yüzde 7,5 teminat akçesiyle sözü geçen güne kadar Maliyeye müracaatları ilân olunur. (3094) 4248

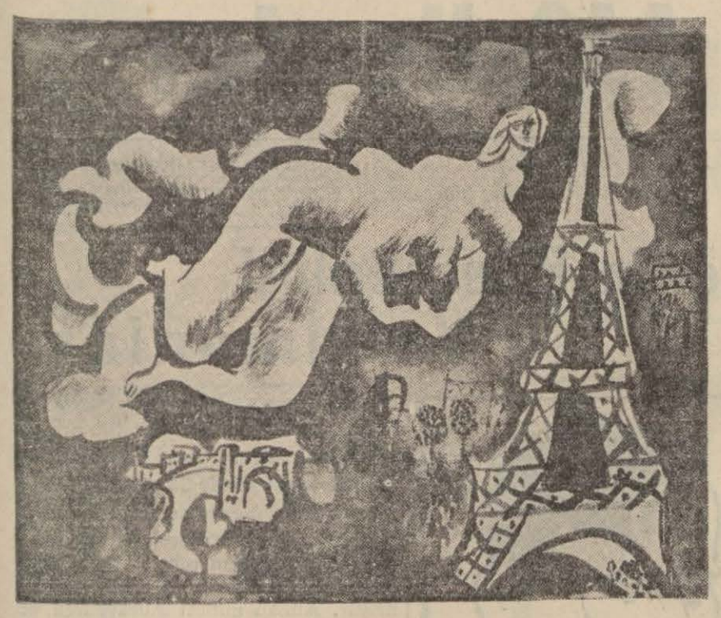

Paris Ve Yukule-le [1]

Bulvar Raspay'dan geçiyor - duk. Otobüsün şişman tekerlekleri; siyah bir köle kadar sadık asfalta birşeyler mırıldanıyordu Yol boyunca Mösyö Briyan'ın bıyıklarını yetiştiren saç sula - rından tutun da fare kapanlarına kadar afişler diziliydi ve o aralık Bulvar Raspay Mon Parnas'tan geçiyordu. Asfaltın nereden çıktığını düşündüğünü sandığım Çinli dostum Yukule-le birden döndü, ve:

— Sana bir şey söyliyeyim mi, dedi. Ben Paris'ten korkuyorum..

— Niçin Yukule-le, dedim. Omuzlarını "bilmem ki" der gibi silkti ve sustu...

Bulvar Raspay'ın bitip tükenmeğe niyeti yoktu. İndik ve Mon Parnas kahvelerinden birinde oturduk. Çinli dostumun bir türlü rengini kestiremediğim gözlerinde korkuya benzer bir şey aradım. Yoktu. Ve mütemadiyen susuyordu. Karşımızdaki kahvelerde renkli bir kalabalık kaynaşıyordu... İçinde Fransızdan başka bütün milletlerin Paris'e san'atkâr olsun diye, gönderdikleri ve Pa - ris'in Mon Parnas'a havale ettiği bu güzel elbiseli insanlar günün hemen her saatinde bu kahvelere dolar boşanırlardı.

Önümüzden gayet iyi giyinmiş, çekik gözlü bir kızla kıravatı çok renkli ve pantalonu çok ütülü bir delikanlı Yukule-le'yi selâmlıyarak geçtiler:

— Kim bunlar Yukule-le dedim.

— Delikanlıyı tanımayorum, fakat kızcağızla Çinden beraber geldik. O da benim gibi resim yapmak için geliyordu. Fakat geleli beş sene oluyor, resim yaptığını görmedim.

Yukule-le içini çekti ve:

— Haydi bu kızcağızın resim yapmağa niyeti zaten Çinde iken bile yoktu. Fakat çok iyi tanıdığım ve istidadına inandığım birkaç ressam arkadaşım daha vardı ki, Mon Parnas onları dansör, garson yaptı.

Şimdi bir parça Yukule-le'nin korkusunu anlar gibi oluyor - dum. Fakat dostumla beraber sabahtan akşama kadar atelyede harıl harıl çalışıyor ve bir tek sergi kaçırmıyorduk.

—Yukule-le, dedim. Zannederim senin dansör olmağa hiç te niyetin yok.

Güldü.

— Değil... dedi. Yalnız içimde bir korku ,bir dövüş var. Dinle: Ben Paris'e yalnız san'at yapmağa gelmiştim. Gelirken kafamda ak sakallı muhterem bir hoca tipi ve yalnız resimden, resmin ameleliğinden, felsefesinden, edebiyatından konuşulan bir atelye ve cıgaradan başka keyif verici içki kullanmıyan arkadaşlar tasavvur ediyordum. Atelyeden çıkıp Louvr'a, Louvr dan çıkıp sergilere, galerilere girecektim. Paris benim için muazzam bir resim atelyesi olacaktı. Kartpostallarda Paris'in göbeğinden fışkıran Eyfel kulesini ben bir resim sehpası gibi bu atelyenin ortasına dikmiştim.

İlk sene Paris o kadar gözlerimi kamaştırdı ki, umduklarımı bulduğumun farkında bile olmadım. Fakat bir parça sonra muhterem hocaların, ak sakalları yerinde yeller estiğini ve Paris'in muazzam bir atelye değil, muazzam bir kahve, daha doğrusu muazzam bir ..... olduğunu anladım. Beni günün her saatinde kahveye sürüklıyen arkadaşlarıma uymamak için kendimi güç tuttum.. çalıştım. Fakat şu son zamanlarda yine içimde döğüş başladı. Şimdi Paris'in tanımadığım yolları adım başında bana göz kırpıp duruyorlar. Geçen gün Eyfel kulesine çıkmıştık... Yarabbi, meğer Paris ne kadar büyükmüş!.. Bir aralık kendi oturduğum mahalleyi bulmağa çalıştım. Atelye ile evimin arasına bir hat çektim. Bu hattı müzeler ve galerilere kadar uzattım. Bu milyonlarca çizgi arasında benim dokunduğum çizgiler ne kadar zavallı kaldılar.

Bir aralık Eyfel'in üzerinden bağırmak, bütün Paris'i kucaklamak için Allahtan kocaman kollar istemek için, yalvarmak, ağlamak istedim...

Bir aralık san'atı gülünç bir iddia, san'atkârı zavallı bir muhteris buldum... San'atla Paris içimde o gündenberi döğüşmeğe başladılar. Klâsikleri, onların sabırlarını düşünüyor, ürperiyordum. Onları, o büyük insanları nesilleri kurumuş muazzam mamotlara benzettim. "Eğer Mikelânj da sinemaya gitmek isteseydi, Vatikan'da beş şaheser eksik olacaktı" diye kabahati medeniyetin, otomobillerin, tetroların, tramvayların sırtına yüklemeğe çalıştım. Sonra bana bütün şaheserleri göstermek fırsatını veren şeyin yine medeniyet olduğu aklıma geldi, ürperdim.

Beni ta Pekin'den buraya kadar soluyarak getiren buhar kuvvetlerine küfür ediyordum. San'ati bir ihtiras halinde ölene kadar ciğerlerile körükliyen dâhilere küfür ediyordum. San'atı bir eğlence olmaktan çıkarıp onu korkunç bir ilim, ucu bucağı olmayan bambaşka bir âlem yapanları artık dinlemez oldum.

Yukule-le'nin bu kadar heyecanla konuştuğunu ilk defa görüyordum. Yüzü kıpkırmızı olmuştu ve rengini bir türlü kestiremediğim gözlerinde akmayan yaşların parıltısı vardı. En ince çizgileri çizerken titremiyen güzel e l l e r i titriyordu. Onun bu güzel heyecanına hürmet ediyor, susuyordum. Ondaki san'at aşkının, birçoklarını silip süpüren "Paris'i yaşamak" aşkına galip geleceğinden emindim. Yukule-le güzel bir resim yaptığı zaman bir çocuk gibi sevinir ,yanımdakilerin boynuna sarılır, hiç âdeti olmadığı halde şarkı söylerdi. Onu kaç defa çok sevdiği bir resim karşısında ağlarken gördüm.

Bedri Rahmi

(1) Çinli dostumun asıl ismi "Yukule-le" değildi. Bundan daha uzun, fakat buna benzer bir ismi vardı. Atelyede herkes onu kısaca bu isimle çağırıyordu.

GÜZEL SAN'ATLAR

Türk tarihi ve medeniyetine dair araştırmalar

Sumerlerde Musiki

Şimdiye kadar Sümer şehirlerinde bulunmuş olan kabartmalar, Sümer'lilerin yalnız musiki sevdiklerini değil, fakat bu bakımdan da çok ileride bulunduklarını ispat etmişlerdir. Sümer'ler, henüz Mezopotamya'ya gelmeden önce, orta Asyada bulundukları esnada bu çalgıları kullandıkları gibi, Samî milletlerin bu çalgılara verdikleri aynı adlardan dolayı, bunları Sümer' - lerden almış ve öğrenmiş olduk ları anlaşılmaktadır.

Sümer'lerin kullandıkları çalgıları üç çeşide ayırabiliriz:

I. Vurularak çalınan çalgılar:

a) Davul,âla; Samî: **âlu**. Bir kabartmada, sol elile davul çalan, insan boyunca yüksek bir davul resmi vardır. Kenarı yerde durduğuna göre, yuvarlanarak götürüldüğü anlaşılmaktadır.

b) Tef, **liliz**; Samî: **lilisu**. Bugün kullanılan teflerden farklı değildir. Yalnız bazan kenarlarında ziller bulunmayanları da vardır.

c) Ziller: Arkaları yuvarlak olanları tutmak için bir ilmik, mahrutî olanlar için sabit bir çubuk vardır.

II. Telli çalgılar:

a) Çenk, **balag**; Samî: **balaggu** yahut **balangu**. 11 yahut 12 tellidir.

b) Santur: 5. yahut 7 tellidir. Mızrab ile çalınmaktadır.

c) Ergunun ve kitara: Bunlar da Sümer'lerin kullanmış oldukları, en eski çalgılar arasındadır. Fakat üzerinde resimleri bulunan kabartmalar, sonraki zamanlara aittir. Şekli mustatildir. Telleri 4 ile 10 arasında değişmektedir.

d) Kitara: Eski Mısırlıların **nefer** dedikleri bu çalgıyı, F. W. Galpin'in tetkiklerine göre (Music of Bible, S: 45), Sümerlerden almışlardır.

III. Nefesle çalınan çalgılar:

a) Zurna, flüt, Sümer'lerin bunlara **gi - gid** "uzun kamış,, yahut **gi - sir** "çalgı kamışı,, gibi verdikleri adlardan, bunları Sümer'de yerleştikten sonra kullanmağa başladıkları anlaşılmaktadır.

b) Trampet: Bu çalgıyı gösteren kabartmalar, az bulunmuştur.

c) Boynuz: Kitabeler, her ne kadar bunun bir çalgı olarak kullanıldığını yazmamışlarsa da, bu maksatla kullanmış oldukları muhtemeldir. Sumer'ler boynuza **si**, derlerdi.Meşhur bilgin, Langdon, Sümer'lerin **tigi**, Samî'lerin **tigû** dedikleri çalgının, kaval olduğu fikrindedir.

Şarkı söyleyenler: Bunların bir kaç çeşidi vardı.

a) **Nâru** (kadın: nârtu), mabetlerde ilâhi okuyan baş muganni.

b) **Gala** (yahut: **mulu**), a manası "erkek hizmetçi,, demek ise de, mabette ilâhi okuyan, diyakos, manasında da kullanılmıştır.

c) (a) **Sur**: mersiye okuyanlar. Bunların başına **sura - gala** derlerdi.

Bunlardan başka lir ve kitara çalanlara **lu balag ga** derlerdi. Bütün bu şarkı söyleyenler ve çalgı çalanların resmî memur oldukları anlaşılmaktadır.

Hilmi Ömer Budda

7 Kadın

İstanbul halkevi tiyatro mektebinde çalışmak için yedi kadın isteniyor. Yeni kadroda beş ten sekize kadar çalışacak olan bu kızlar için kesintisiz olarak 35 lira verilecekmiş.

Mektep, kış programında bu sene her akşam temsiller verecektir.

BİR DİLEK

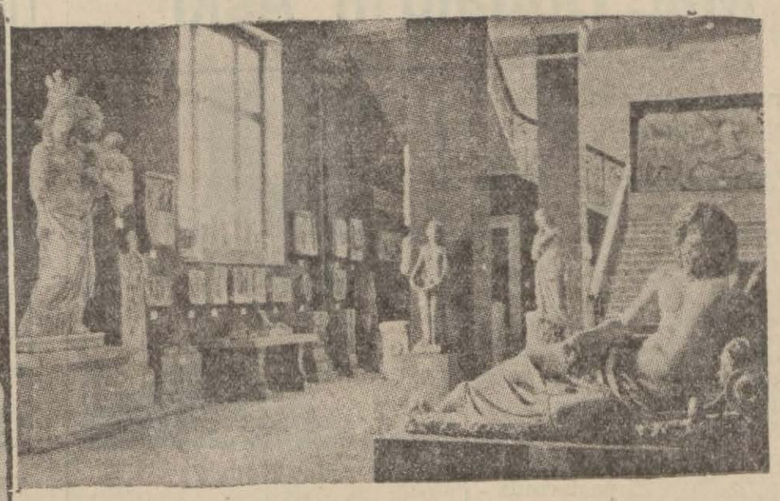

Geçenlerde müzelerimize rağbetsizlikten bahseden satırlar yazmıştık. Dünya müzeleri içinde çok değerli bir müzemiz var ama, halk müzelere alışkın değil. Halbuki haftanın muayyen bir veya bir kaç gününde müzelerimiz parasız gezilebilirse ne mutlu. Bu, bizim bir dileğimizdir. Ve bu, sanmıyoruz ki mümkünsüz olsun.

●

Antalya Kaleleri

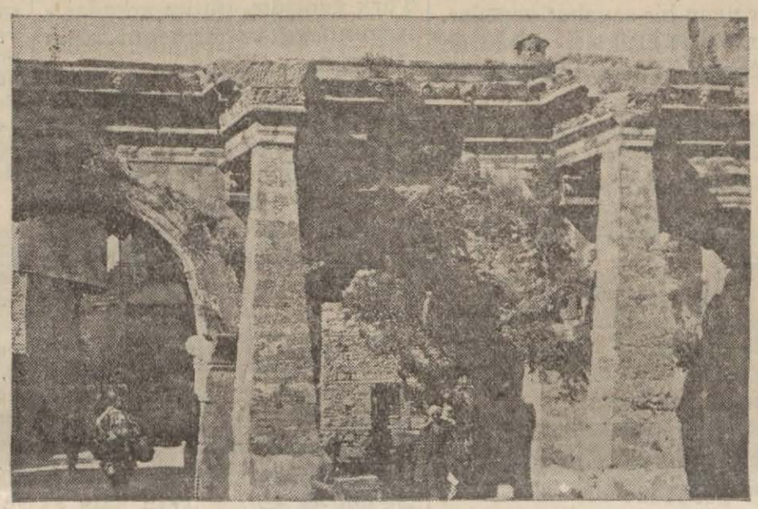

Adriyanos kapısı

Bugünkü Antalya şehri iki kısımdır biri eski kale dahilinde falan kısım diğeri sonradan şehrin büyümesi ile kale haricinde teessüs eden mahallerdir. Kale dahilinde kalan kısım daha eski, sokaklar gayri muntazamdır. Kaleler havanın cereyanına mani olduğundan ve şehire harap bir manzara verdiğinden Antalya belediyesi tarafından yıktırılmaktadır. Bu arada tarihî ehemmiyeti olanların muhafaza edilmesini temenni ederiz. Bu kalelerin tarihî kıymeti olan ları pek çoktur. Antalya kalesi Milâttan 158 sene evvel Bergama krallarından ikinci Attalos tarafından inşa edilmiştir. Ve A n t a l y a i s m i de buradan gelmektedir. O zaman Attalya deniyormuş.. Kaleler yıkılırken bazı heykellere, kitabelere mermer sütunlara tesadüf edilmektedir. Bu eserlerden Antalya kalesi yapılmazdan evvel burada büyük bir şehrin mevcut olduğu ve bu şehrin eski Yunanlılara ait olduğu ve İranlılar tarafından tamamen tahrip edildiği anlaşılıyor. İşte bu enkazdan istifade ederek ikinci Attalos Antalya kalelerini kurmuştur.

Üçüncü Attalos'un ölümünden sonra Antalya Roma imparatorluğunun eline geçmiş. Bugün Antalya kalesinde Romalılar zamanından kalma en kıymetli eserlerden biri Adrianos kapısıdır. Bu kapı meşhur Roma imparatoru Adrian nâmına yapılmıştır.

Adriyanos kapısı Antalya kalesinin şark tarafındadır. Halk arasında Üç kapılar,Çiçekli kapı namile maruftur. Bu kapı üç sütun üzerine yapılmış ve üç gözlüdür.

Sütunlardan soldaki son zamanlarda tamir edilerek yeniden yapılmıştır.

Vaktile toprak altında kalan bu kapıyı eski Antalya mutasarrıflarından Turhan Paşa etrafını kazdırarak meydana çıkarmıştır. Kapının üzerinde bulunan ve imparator Adyanosa ait altın yaldızlı hurufatın bir kısmı İstanbul müzesine gönderilmiştir. Bu harflerin bir kısmı da İspanya müzesindedir.

Ankara Resim Sergisi:

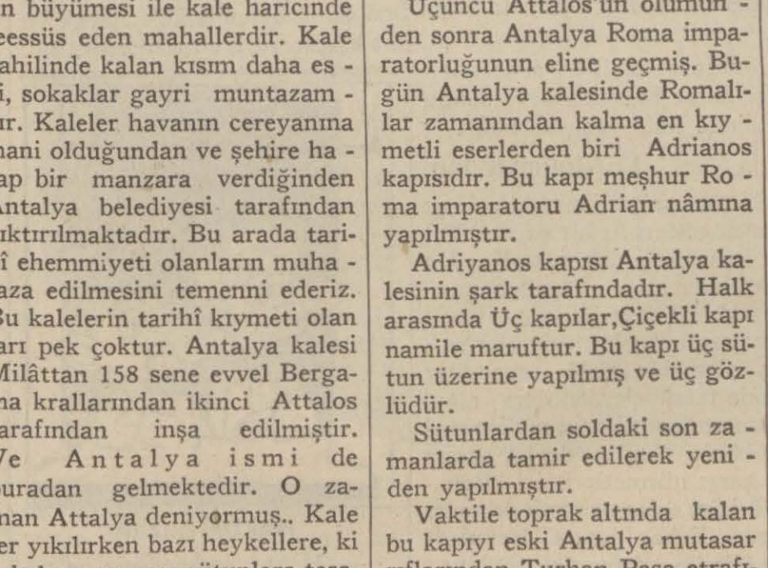

Ankarada Güzel San'atlar Birliğinin sergisi devam ediyor. Resmimiz bu sergideki Nazmi Ziya'nın bir manzarasıdır.

AKADEMİDE

Güzel Sanatlar Akademisinde amelî derslerin imtihanları bitmiş, her şubede nazarî derslerin imtihanları başlamıştır.Bu imtihanlar bir ay sürecektir.

●

Gemlikte heykeltraş Hâdi tarafından yapılacak Atatürk heykelinin Akademide teşekkül edecek bir jüri tarafından tetkik edilmesi kararlaştırılmıştır.

●

Erzurumda yapılacak Atatürk heykeli heykeltraş İhsan'a havale edilmiş ve mukavele yapılmıştır. Yakında heykelin inşasına başlanacaktır.

italyan kadın San'atkârları

"İtalyan ressam ve heykeltraş kadınlar cemiyeti,, reisliğinden Akademiye bir mektup gelmiş. Bu mektupta, Sovyetlere karşı gösterilen misafirperverlikten uzun uzadıya memnuniyetle bahsettikten sonra kendilerinin de burada bir sergi açmalarının mümkün olup olamayacağını soruyorlarmış. Akademi böyle bir sergi açmalarının tarafımızdan memnuniyetle karşılanacağı cevabını vermiş.

İtalyan ressam ,heykeltraş ve tezyinatçılardan mürekkep kadın sanatkârları tarafından tertip edilecek bu sergi, galiba, gelecek ayın içinde açılacaktır.

TİYATRO

İstanbul Halkevi güzel sanatlar şubesinin tiyatro mektebi bu sene yeni bir faaliyet sahasına giriyor. Teşrinievvel nihayetinde mektebin imtihanları yapılacak, komedi ve trajediden birinci ve ikinci gelenlere diploma verilecek.

●

Ankara Halkevi İstanbul Halkevi güzel sanatlar şubesi tiyatro kısmından tiyatro mektebinin ders programlarını ve okutulan kitaplardan, takrirden birer nüsha istemiş ve mektep - leri Ankara Halkevine yollamıştır.

Dünya Gazetelerine Göre Hâdiseler

İNGİLİZ DEVLET ADAMININ HATIRALARI ARASINDA

Mac Donald'ın Aşkı

Paris-Soir'dan:

Mac Donald

Ramsay Mac Donald Başbakan. olduğu müddet zarfında devletin bütün sırlarının anahtarını elinde tutuyordu. Fakat sakladığı bütün sırlar arasında bir tanesi vardır ki, o, onun için çok kutsaldır. Çünkü kendi aşk hikâyesidir.

O daha genç ve fakir, tanınmamış bir adamken hayatına giren bu sevimli kadına karşı olan borcunu asla unutmayacaktır.

1895 haziranının bir akşamı Rioner - Club'de bir toplantı yapıldığı zaman 25 yaşlarında - ki, taze tenli, ince, çizgili, çevval bir genç kızın, tatlı bir İskoçya şivesile sosyalist doktrinlerini anlatan Mac Donald'ı nasıl dinlediğini görmeliydiniz.

O kürsüde fikirlerini daha iyi izah etmek için ellerini vuruyor, biraz uzakta duran genç kız, konferansçının sözlerini kulak kesilmiş dinliyordu.

Bu genç kız Lord Kelvin'in yeğeni, W.G. Gladstone'un yakın akrabası, Margaret Ethel Gladston'du.

Çocukluğu İskoçyada geçmişti. Londrada yaşıyor ve doktor olmak arzusunu güdüyordu. Fakat Rioner - Cub'e geip te Mac Donad'ı gördüğü zaman fikrini değiştirdi.

Mac Donald o şehir, işçiler partisinin Louthompton namzedi gösterilmişti, hasta idi, Saint - Fhomas hastahanesinde tedavi ediliyordu. Bir sabah mektuplarını açtığı zaman, tanımadığı bir kadının kendisine seçilmesi için temennilerde bulunduğunu gördü. Bu mektubun altında M. E. Gladstone imzası vardı.

İyileştikten sonra arkadaşları bu iki genci biribirlerine tanıttılar. Artık aralarında sıkı bir dostluk başlamıştı. Bu dostluk iki sene devam etti ve nihayet evlendiler. Aralarında gayet sıkı bir fikir birliği vardı. Biribirlerini gördükleri zaman evvelâ, bir kaç dakika öteden beriden konuşuyorlar, sonra ciddî meselelere intikal ediyorlardı. Mac Donald fakirdi. Küçük bir odada oturuyordu. Fakat genç kız zengindi. Ona aşkla beraber, istirahat ve iyi yaşamak imkânlarını getirdi.

Mac Donald seçimde iki kere ademi muvaffakiyete uğradıktan sonra, nihayet 1906 da işçi partisinin mebusu olarak parlâmentoya girebilmişti.

Her ikisi 1909 da Hindistana kadar uzun bir seyahat yaptılar. Fakat avdet ettikleri zaman üç büyük aile felâketile karşılaştılar.

Beş yaşlarındaki erkek çocukları ölmüştü.Üç gün sonra Ramsay babasını kaybetti.Bir ay sonra da Margaretin en çok sevdiği arkadaşı, Mary Middelton ölmüştü.

1911 ağustosunda bir gün kocasile beraber, gardan villâlarına kadar beraber yürümüşlerdi. Genç kadın yorulmuştu. Zaif parmaklarına baktı:

— Benim bütün hayatım olan bu yüzüğün parmağımdan düşeceğini zannediyorum! Dedi.

Londraya döndükleri zaman hastalandı ve yatağa düştü. Kocası yedi hafta başının ucundan ayrılmamıştı. Nihayet bir sabah gün batarken, zavallı kadın gözlerini ebediyen hayata kapadı.

Margaret öleli 24 sene oluyor; fakat hatırası, sevgilisinin kalbinde hâlâ yaşamaktadır.

Le Journal'den

Sıyasal sahneden zarifane çekilmek çok nadir bir şeydir. Yalnız bu itibarla dahi olsa,Mac Donaldı hürmetle selâmlamamız lâzımdır. Fakat herkese nasip olmayan bir çok meziyetler sahibi olan, bin türlü maceralar içinde tecrübelerden ders alan, ve entente cordial'in mükemmel bir bânisi olan bu devlet adamına karşı hürmetlerimizi bildirmek için, daha pek çok sebepler vardır. Fakat bu sözlerimizde bir ölünün arkasından söylenen kaside mânası aranmamalıdır. Mac Donald henüz son sözünü söylememiştir.

— Komşular artık kavga etmiyorlar!

— Hayır! Belki dargındırlar.

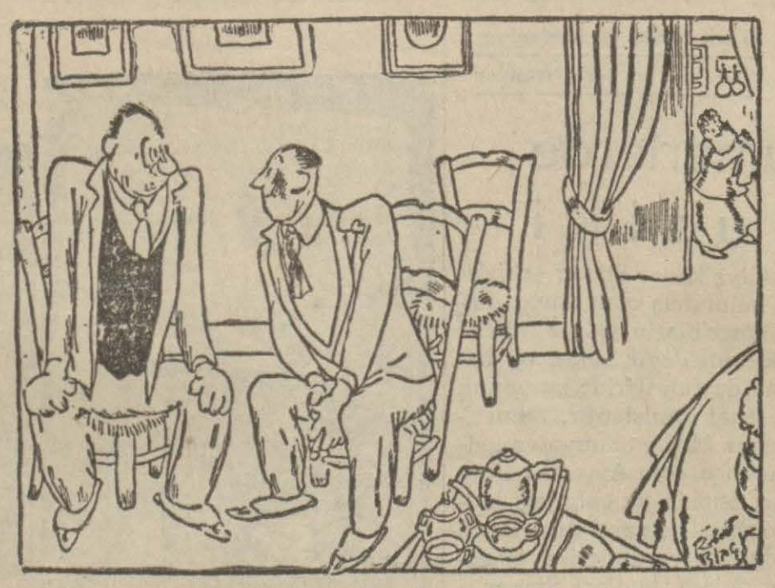

— Demek karının karşısında ağzını açamıyorsun ?

— Nasıl? Fakat uyuduğu zaman! O gözlerini yumunca ben de açıyorum ağzımı, yumuyorum, gözümü!

Excelsior (Paris)

Romanyada bir Türk pilotu

Haksöz'den

Bükreş uçak pilotlarından Ethem Ahmet, Romanyada uçucular arasında iktidar, maharet ve bilgisile seçilmiş biricik bir Türk gencidir. Bütün arkadaşlarının saygı ve hürmetini kazanmıştır.

Ethem, altı sene tayyare mektebinde muallimlik ettikten sonra yedi senedenberi sivil yolcu tayyarelerinde çalışmaktadır. Bu sevimli Türk gencinin birinci emeli; Dobruca Türk gençlerinin de bu yüksek tayyarecilik mesleğine merak etmeleri arzusudur.

Günden güne artan tecrübesile çok büyük muvaffakiyetler göstermekte ve insan gücünün üstünde en yüksek uçuşları ustaca idare etmekte ve Türke mahsus yılmaz bir imanla mesleğinde fevkalâde cesaretler ibraz etmektedir .

Doğrusuya pilot Ethemin Romanyada göstermeğe muvaffak olduğu ustalıklı uçuş ve yükseliş Dobrucamızda her Türkün göğsünü öğünçle kabartacak ve sevindirecek bir meziyettir.

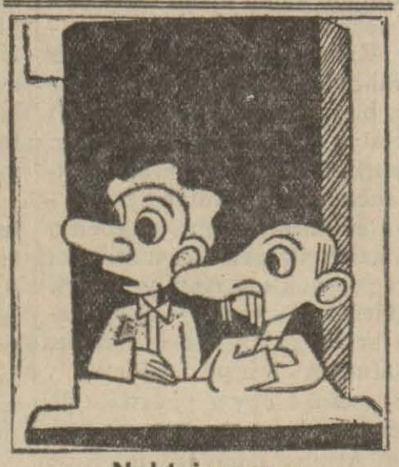

Noktai nazar

— Mebus namzediniz ne yapıyor ?

— Birşey yaptığı yok. Çünkü intihap edildi.

Lokarno paktı Ve Almanya

Moskova gazetesi Hitlerin son söylevinden bahsederek diyor ki:

"Almanya Fransız - Sovyet ve Fransız - Çekoslovakya andlaşmalarını gözden düşürmek için Lokarno paktını imza eden devletleri şuna inandırmak istiyor: Eğer Almanya Sovyet Rusyaya saldırır ve Fransa da Sovyet Rusyaya yardım ederse Lokarno paktını imza etmiş olan öteki devletler de Fransaya karşı Almanyaya yardım etmelidirler.

Alman politikasının bu manevrasındaki mânasızlık kendiliğinden göze çarpar ve bunda şu tehdit vardır:Lokarno paktını imza eden devletler Almanyanın bu görüşüne yanaşmazlarsa Almanya bu pakttan ayrılacaktır. Halbuki Almanya Lokarno paktından ancak bir taraflı bir kararla ayrılabilir ki - Versay muahedesini yaptığı gibi - bu da bu paktı ortadan kaldırmaz, fakat Almanyayı birtakım faydalarından mahrum bırakır.

Almanya bir taraftan Lokarno paktını imza eden devletler arasına anlaşamamazlık sokmak için boşuna uğraşırken öte taraftan İtalyayı Habeşistanda bir sergüzeşte atmak için teşvikte bulunuyor. Bundan da maksat Roma hükûmetinin başına başka yerde iş açarak orta Avrupada elleri boş kalmak istiyor. Almanya Rus - Japon harbinde de Çarlık Rusyasını böyle harbe teşvik etmişti."

En büyük Su uçağı

Ağır yük kaldırmak ve adedi çok yolcu taşımak için yeni yapılan uçaklar arasında büyük bir rekabet var.

Matin, acunun en büyük su uçağı olan ve uçuş halinde 37 ton gelen, "Deniz Yüzbaşısı Arıs" ın dün, 57 dakikada 6.100 metreye yükselmiş olduğunu bildiriyor.

Bu ağırlıkta bir uçağın bu yüksekliğe çıkması birinci gezdir.

ŞİMAL DENİZİNDE VE BALTIK DENİZİNDE

Deniz Egemenliği Ve Almanlar

Hitler

Völkischer Beobachter'den:

Alman - Ingiliz deniz mükâlemeleri hakkında Ingiliz gazetelerinde türlü türlü tefsirler görülmektedir. Deyli Telgraf gazetesi Alman isteklerini yanlış tefsir etmektedir. Fürer, nutkunun 8 inci maddesinde Almanyanın filo hakkındaki isteklerini sarahat le anlatmıştır. Almanya, Ingiltere filosunun tonilâto tutarının yüzde 35 ine müsavi bir filo arzu etmektedir. Almanya bu hududu aşıp bir teslihat yarışına girişmek niyetinde değildir. Deyli Telgrafın deniz muhabiri makalesinde bu mikdarı el çabukluğiyle Ingilterenin harpten evvelki tonilâto tutarının yüzde 35 ine harpten sonraki inşaatın yüzde 17 sini katarak Almanyanın şimdiki isteğinin bir başlangıç şeklinde olduğunu efkârı umumiyeye göstermesi ve böyle bir iddiaya girişmesi mükâlemeleri şimdiden sakat bir yola götürebilir.

Almanya birçok müstemlekelere sahip Britanyanın filo hakkını kabul etmektedir. Almanyanın 1500 kilometre sahili bugün müdafasız bir halde olduğundan filo Almanya için mühim bir meseledir. Filonun sevkülceyiş va zifesinin ve karakterinin tayini Almanyaya ait bir meseledir. L'Europe Nouvelle gazetesi propaganda maksadile Almanyanın isteklerini tağyir etmiştir. Ve Alman - İngiliz filo mükâlemelerine ademi itimat göstermektedir. Almanya yüzde 35 mikdarını tesbit ederken bu rakamı tarihî tecrübelere istinaden bulmuştur. 16 Mart hâdisesi Almanyanın müttefiklerin ihsanlarını beklemediğini bilfiil göstermiştir. Alman milleti müsavi hak ve hürriyet arzu etmektedir. Alman teslihatı beş siyasa ile birlikte yürümektedir. Almanya müdafaasını hür olarak yapabilmek için filoya ihtiyacı vardır. Vaziyet Fürerin nutkundan sonra tamamile açılmıştır.

Le Soir'dan:

Londrada yapılan Ingiliz - Alman müzakereleri bugün için tamamile istihbarî bir mahiyettedir. Berlinin zannettiği gibi Ingilizlerin bundan böyle Alman silâhlanmasını, kabul edecekleri neticesi çıkarılmamalıdır. Ingilizler mütemadiyen bugünkü vaziyet dahilinde, Almanyanın deniz sahasında ne yapmak istediğini öğrenmek arzusunda bulunduklarını tekrar etmektedirler. Ingilizler, Berlin tarafından mütemadiyen tekrar edilen, hukukta müsavat prensibine aldanmıyacaklardır. Onlar biliyorlar ki, eğer Almanya Ingiltere donanmasının yüzde 35 i kadar donanmaya malik olursa Şimal denizinin ve Baltık denizinin hâkimi olarak kalacaktır. Çünkü Almanların bütün kuvvetleri burada toplanmış olacaktır. Halbuki Ingilizlerin donanması, dünyanın her tarafına dağılmıştır.

Bu günün en mühim meselesi, Lokarnoya ek olacak, bir hava mukavelesinin müzakeresidir. İngilizler bunun üzerinde ısrar etmektedirler. Çünkü kendi emniyetleri mevzuu bahistir. Fakat bu mukavelenin 3 Şubat, Fransız - Ingiliz bildiriğine, gösterilen umumî sistem haricinde konuşulacağını zannetmek te hatâdır.

Mesele şudur: Tıpkı Tuna misakın da veya Şark misakında olduğu gibi alâkadar devletleri toplamak ve onlar arasında müzakerede bulunmak.

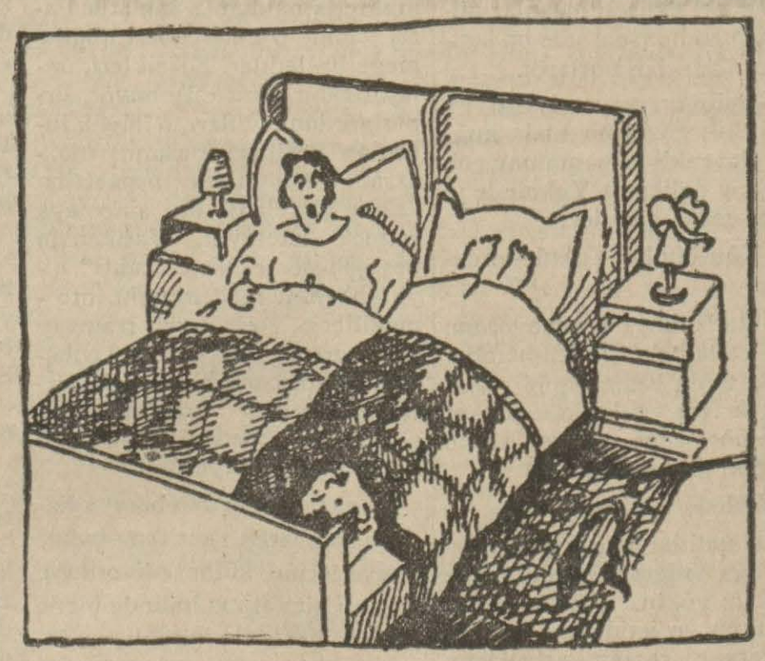

— Fakat, nasıl yatmışsın sen böyle kocacığım ?...

— Aman iyi ki söyledin! Ben de müthiş başım ağrıyor zannediyordum. Meğerse, ayağımın nasırı acıyormuş.

Fliegende Blaetter (Müni h)

No. 48

KIZIL ÇENBER

Edgar WALLECE

— Açık konuşalım, dedi, Parr'dan mı şüpheleniyorsunuz?

Yale gülerek:

— Haydi canım, dedi, bu adamda ben hiç bir cani temayülü görmedim. Hayır, hayır... Fakat bir hakikat var. Kızıl çenber polisin aldığı bütün tedbirleri noktası noktasına biliyor. Bu malûmatı veren kim?

— Parr mı?.

— Oraya kadar gitmek istemem. Belki de muavinlerinden birine fazla itimadı var. Eğer şüphelerim Parr'a kadar uzanırsa, onu da itham etmekten

Emniyet müdürü gene şaşaladı:

— Bu Kızıl çenber bizim aklımızı oynatacak, dedi. Şu karşıda boyuna size bakan kimdir?

— Bu kızın ismi Thalia Drummond'dur. Beraber yemek yediği adam da, aldanmıyorsam, başvekâlet müsteşarı Willings'dir.

— Thalia Drummond mu? Bir zamanlar Froyant'ın yanında çalışırken, hırsızlık yapan kız değil mi?

— Ta kendisi! Bu kız bana bir muamma gibi geliyor. En şaştığım tarafı harikulâde soğukkanlılığıdır. Şu dakika yazıhanemde telefonla cevap vermek, yazı makinesinde mektuplara cevap yetiştirmekle meşgul olması lâzımdı.

— Sizin memurlarmızdan biri midir? İyi ama Willings ile nasıl tanıştı, koca müsteşarı nasıl...

Yale cevap vermedi. O sırada genç kız masadan kalktı. Ya

emniyet müdürünün masaları - nın pek yakınından geçmişti. Genç kız geçerken, hafiyeye hafif bir gülümseme ile beraber baş işareti çaktı.

Yale emniyet müdürüne sordu:

— Bu işe ne dersiniz?

— Ne diyeceğim? Bu akşam biraz kulağını çekersiniz

Yale kulağını çekemedi. Yazıhaneye döndüğü zaman Thalia hemen gelmiş ve ancak şapkasını çıkarmış bulunuyordu.

Genç kızı çağırdı:

— Bugün yazıhaneden bir yere çıkmamanızı bilhassa rica ettiğim halde niçin çıktınız?

Genç kız gülerek cevap verdi:

— Öyle ama, beri taraftan da Willings beraber yemek yememizi bilhassa rica etti. Nihayet bir nazır olduğu için, davetini kabul edişime memnun olacağınızı sanmıştım.

— Willings ile nasıl tanıştınız?

Genç kız, hattâ biraz da istih-

dan aşağıya süzdü:

— Erkekleri tanımak için bir çok yollar vardır, dedi, gazetelere izdivaç ilânları verilebilir, bir parkta karşı karşıya gelinebilir. Bir başkası tarafından takdim edilebilir. Ne bileyim? Fakat ben Willings'e takdim edildim.

—Ne zaman?

— Bugün, ikiye doğru Merros Club'de... Ben arasıra oraya dansetmeğe giderim. Gencim, o kadarcık ta eğlenmiyeyim mi?

Yale cebinden para çıkardı ve masanın üstüne koydu.

— Siz pek ıslah kabul etmez bir kıza benziyorsunuz, dedi, ben bir çok kusurlarınıza göz yumabilirim, fakat benim muvafakatım olmadıkça, yazıhaneden bir yere ayrılmanıza razı olamam.

Genç kız masadaki parayı aldı, saydı.

— Tamam! dedi.

Yale daha yavaş bir sesle dedi ki:

tek çare var.

— Hangisidir, rica ederim.

— Evleniniz.

Genç kız masanın kenarına oturdu ve bir kahkaha bastı.

— Ne tuhaf çare! Artık ahlâk hocalığına başladınız galiba! İtiraf ediniz ki, siz beni tecrübe etmek için buraya almıştınız. Şu kara mürekkebe ne kadar sempatiniz yoksa, bana da o kadar sempatiniz olmadığını anlıyorum.

— Her halde size âşık değilim.

— O halde ben de giderim. Fakat gitmezden evvel de sizin kadar maruf bir adamla tanışmağa buradaki hizmetimle vesile bulduğum için size de teşekkür etmek isterim.

Yale daha fazlasını dinlemedi, kalkıp kendi yazıhanesine girdi.

Thalia Drummond böyle birdenbire işinden çıkarılışından biraz endişe duymuştu.

İki şeyden biri: Ya Yale ken

ye kullanıyordu. Birinci şık hayli ağırdı, düşünmeğe değerdi. Mildred Street'de Jhonson'a gönderdiği mektuplar hakkındaki telmihini düşündü. Demek ki, Kızıl Çenberle münasebette olduğunu biliyordu.

Evine geldiği zaman masasının üzerinde bir mektup buldu. Kızıl Çenberin şefi Thalia ile çok meşgul oluyor ve ona daima böyle mektuplar gönderiyordu.

Genç kız odasına kapandı, zarfı açtı, okudu:

"Talimatımı gayet iyi tatbik ettiniz. Willings ile tanışmanız pek yolunda gitti. Bu adamı da ha iyi tanımanızı ve zaif taraflarını öğrenmenizi istiyorum. Bilhassa hükûmete vâki olan teklifim hakkında ne düşündüğünü ve nazırlar meclisinin ne ye karar vereceğini kendisinden öğrenebilirsiniz.

Yemekte giydiğiniz elbise o kadar güzel değildi. Tuvaletleriniz için hiç bir masraftan kaç-

YARININ BÜYÜKLERİ

YAZISIZ HİKÂYE

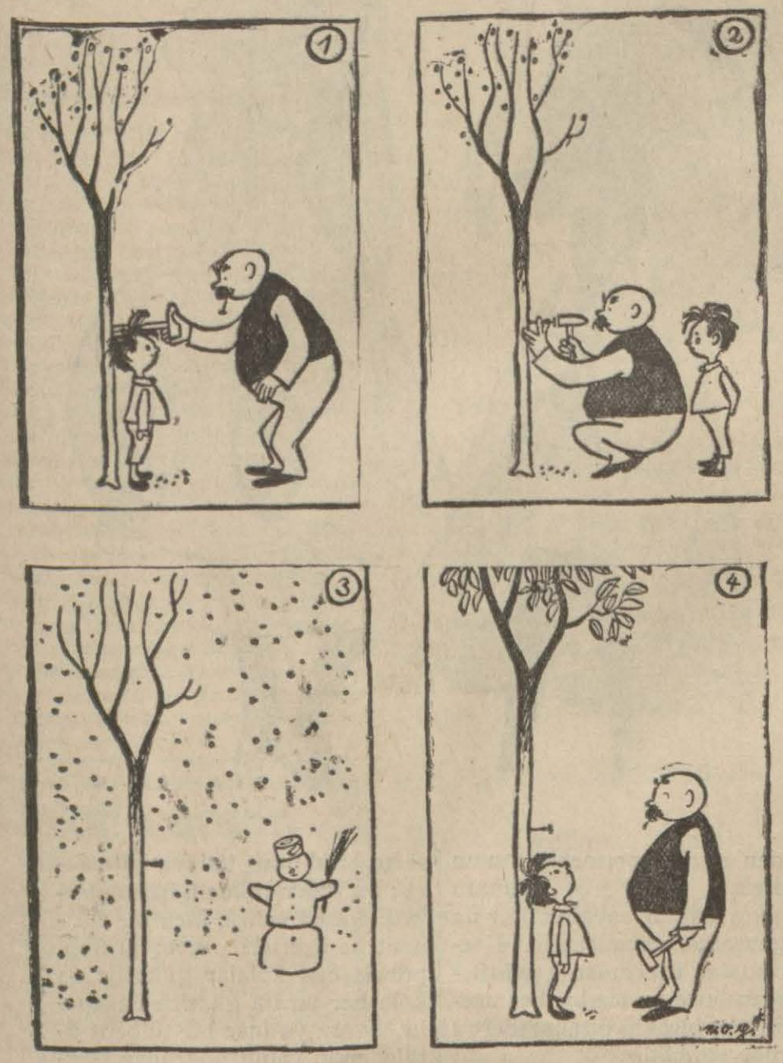

Tekinin babası oğlunun bir yılda nekadar büyüdüğünü öğrenmek istiyor.

ŞUNDAN, BUNDAN

Büyük Okyanosu Geçecek tayyareler

Amerikalılar şimdi, Kaliforniya sahillerini Çine bağlamak için büyük Okyanus üzerinden bir hava hattı kurmak istiyorlar. Fakat bu isteği yerine getirmek için başa çıkılacak bir çok müşküller vardır.

Bir defa San Fransisko ile Kanton arasında 8500 mil mesafe vardır. Bir uçak bu mesafeyi bir hamlede alamaz. Onun için mesafeyi duraklara ayırmak lâzım geliyor.

Uçaklar bu duraklara inerler, nevale ve benzinlerini alarak tekrar yola çıkarlar. Bu duraklar şunlar olacaktır: Havas adalarında Honololo, Midway adası, Wake adası, Guam adası.

Havay adası meskûn ise de Midway ve Wake adaları meskûn değildir. Bunlara ada demektense biribirine pek yakın adacıklar demek daha doğru olur. Buralarda uçak durağı yapmak için epeyce masraf yapmak, tamirat atelyeleri kurmak, esans depoları vücude getirmek, oteller inşa etmek lâzım geliyor.

Guam adasında 20,000 kadar insan vardır.

Bir zamanlar Japonlar diğer iki halî adalarda yerleşmeğe çalışmışlarsa da tutunamamışlardır. Çünkü bir defa içilecek su yoktur. Hattâ sebze yetiştirmek için başka yerden buraya toprak dahi getirmek lâzımdır.

Bütün meseleler tetkik edilmektedir. Hattâ bir yandan da tatbikata geçilmiştir. Bu hatta dört motörlü büyük uçaklar işliyecektir. Bu uçakların pilotları şimdiden antrenman yapmaktadırlar.

Küçük adalarda da hangarın inşasına başlanmıştır.

Meksikalı oyuncu

İki Meksikalı kâğıt oynuyorlar. Birisi diyor ki:

— Bende iki as var, sende?

— Bende iki tabanca var.

— Âlâ, oyunu kazandın, buyrun paraları...

Dünyanın En büyük garajı

Arjantinliler işleri büyük tutmağı severler.

Boenos - Ayres gazetelerinin yazdığına göre, şimdi orada dünyanın en büyük otomobil garajı inşa edilmektedir.

Garaj, mühim bir caddenin üzerinde yapılacak, genişliği beş yüz metre, uzunluğu iki kilometre olacaktır.

Garaja şimdiye kadar başka yerde görülmemiş yenilikler ilâve edilecektir. Otomobiller, geniş asansörler vasıtasile inip çıkacaklardır. Otomobili çıkarmak için aşağıya inmeğe lüzum yoktur. Hususî bir daireye girilerek, arabanın bulunduğu yerin numarasını gösteren düğmeye basmak kifayet edecektir. Bir dakika sonra da otomobil, sahibinin önüne gelecektir.

Daha birçok kolaylıklar olacaktır. Tamirat atelyeleri, benzin hazineleri, yedek parçalar, her çeşit lâstikler bulundurulacaktır. Bunlardan başka lokantası, okuma salonu, dansing, bilârdo salonu ve tuvalet yerleri de bulunacaktır.

Sıfırdan aşağı 50

Bu satırları sıcaklarda serin serin okuyabilirsiniz. Siberyada vasatî hararet derecesi sıfırın altında otuzdur. Fakat orada, Siberyanın en uzun nehri olan 4,500 kilometre boyundaki Yessei nehri civarında Keto denilen bir ırk oturur, fakat bu ırk son günlerini yaşamak üzeredir. Bugün altı bin kadar Keto ya vardır, ya yoktur. İyi avcıdırlar. Herbiri bir mevsimde aşağı yukarı bin kürk tedarik eder.

Dinleri gayet basittir. Üç Allahları vardır. Biri iyilik Allahı, öteki fenalık.. Bu iki Allah insan ruhunun üzerinde boyuna mücadele halindedirler. Üçüncü Allahları da ayıdır. Çünkü bir Keto, cetlerinden birinin ruhunun ayıda yaşadığına kanidir. Onun için canlı bir ayı yakaladıkları vakit, onu mükellef ziyafetlerle beslerler.

BEŞ KARDEŞTEN BİRİ

Dünkü sayımızda kanadalı beş kardeşleri yazdık. Bu onlardan birinin yakından alınmış bir resmi

Tenbellik

Bir tenbellik müsabakası yapılmış. Müsabakaya girenler, işaret verilince hep yatmışlar.

Birisi yatmamış. Hakem sormuş:

— Neden yatmıyorsun?

— Yatamam. Çünkü çok tenbelim.

FAYDALI BİLGİLER

BUGUNKU PROGRAM

İstanbul

18.30: Almanca ders. 19: Dans musikisi. (Plâk). 19.30: Balalayka orkestrası. Koro. 20: Haberler. 20.10: Konferans. 20 30: Stüdyo orkestra konseri. 21: Radyo caz ve tango orkestraları. Türkçe sözlü eserler. Münir Nurettin. 21.30: Son haberler. Borsalar. 21.40: Siyret ve arkadaşları. Havayen kitar konseri. 22: Plâk neşriyatı.

Bükreş

13: Duyumlar. 13.05: Jan Marko orkestrası. 13.45: Duyumlar. 13.05: Konserin devamı. 14.15: Sözler. 14.35: Konserin devamı. 18: Plâk. 19: Duyumlar. 19.15 Plâk. 20: Sözler .- Plâk. 21: Sözler. 21.20 Berlin Staats operasından nakil: Richard Strauss'un "ARİADNE AUF NAXOS... Sonunda duyumlar.

Moskova

17.30: Karışık konser. 19.30: Hafif müzik. 22: Almanca yayım. 23.05: Fransızca yayım. 24.05: Felemenkçe.

Budapeşte

20.20: Radyo piyesi. 21.50: Berend radyo konseri. 22.30: Duyumlar. 22.50: Şarkılar. 24.30: Çingene orkestrası. 1.05: Duyumlar.

Belgrad

20.30: Ulusal yayım. 21: Plâk. 21.10: Berlinden röle "Nakil,,':"ARİADNE AUF NAXOS„ adlı R. Strauss'un operası. 22. 45: Sözler. 23.25: Orkestra ve şarkılar.

Varşova

20.30: Oda musikisi.- Sözler. 21.10: Şarkılı solist konseri.- Duyumlar. 21.55: Konferans. 22: Senfonik konser. 23: Dans korosu. 23.30: Spor. 23.40: Küçük radyo orkestrası.

Hamburg

21: Duyumlar. 21.15: Ariadne auf Naxos„ operası. 22.45: Çift piyano müziği. 23: Duyumlar. 23.25: Spor. 23.40: Müzikli program arası. 24: Gece konseri.

Münih

20.20: Şen müzik. 21: Duyumlar. 21.15 "ARİADNE AUF NAXOS„ operası. 22. 45: Sözler. 23: Duyumlar. 23.20: Program arası. 23.30: Gece müziği.

Breslau

21: Duyumlar. 21.15: "Ariadne auf Naxos„ adlı R. Straussun operası. 23: Duyumlar. 23.30: Gece müziği.

SİNEMALAR TİYATROLAR

* **İpek :** Altın — Şeytan maskeli Kadın.
* **Melek :** Mari Dukanın davası ve Vakıtsız baba.
* **Sümer:** Garp cephesinde kanlı hücümlar — Niçin sevdim.
* **Tan :** Gönüller Birleşince.
* **Şık :** Ben bir casustum — Kara Çaylak.
* **Elhamra :** Mata Hari ve Gizli Mahkeme.
* **Yıldız:** (Kadın Asla Unutmaz) (Şarlo Asker).
* **Saray :** Kimsesiz — Kukaraça.
* **Asrî :** Dudaklardan gönüle — Fırtına.
* **Alkazar :** Tarzan ve Eşi.
* **Alemdar:** Daktilo evleniyor ve Dağların kızı.
* **Millî :** Volga sahillerinde — Coşkun.
* **Hilâl:** (Altı Karılı kral) (İstiklâl uğurunda).
* **Usküdar Hâle :** Batakhane gölgeleri.
* **Kadıköy Hâle:** Otuz günlük Prenses.
* **Kadıköy Süreyya :** Aşk Kurbanları.
* **Halide ve Arkadaşları:** Şehzadebaşı Turan Tiyatrosunda "Bu hesapta yoktu".

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır: Sirkecide Beşir Kemal — Alemdarda Übeyd — Lâlelide Sıtkı Küçükpazarda Cemil — Şehzadebaşında İbrahim Halil — Aksarayda Ziya Nuri — Samatyada Rıdvan — Şehremininde Nazım — Karagümrükte Arif — Büyükadada Şinasi Rıza — Heybelide Yusuf — Bakırköyünde Hilâl — Fenerde Emilyadi — Hasköyde Yeni Türkiye — Kasımpaşada Yeni Turan — Modada Faik İskender — Beşiktaşta Recep — Galtada Hidayet — Taksimde Kanzuk — Pangaltıda Karekin Kürkçiyan — Taksimde Güneş — Eyüpte Hikmet eczaneleri.

LİMAN HAREKETLERİ

Dün limanımıza şu vapurlar gelmiştir: Bandırmadan Bandırma, İzmitten Ayka, İzmirden Konya.

Bugün limanımıza gelecek vapurlar şunlardır : Ayvalıktan Saadet, Karabiğadan Atalya, Bartindan Bartin, Mudanyadan Kocaeli.

Bugün limanımızdan şu vapurlar gidecektir: İzmitte Ayten, Mudanyaya Tayyar, İskenderyeye İzmir, Karadenize Tari.

MURACAAT YERLERİ

Deniz Yolları acentesi Telefon	42362
Akay (Kadıköy iskelesi baş memurluğu)	43732
Şirketi Hayriye, Telefon	44703
Vapurculuk Şirketi merkez acentesi, Telefon	22925
Şark Demiryolları müracaat kalesi. Sirkeci Telefon	23079
Devlet Demiryolları müracaat kalemi Haydarpaşa. Telefon	42145

İTFAİYE TELEFONLARI

İstanbul itfaiyesi	24222
Beyoğlu itfaiyesi	44644
Kadıköy itfaiyesi	60020
Yeşilköy, Bakırköy, Büyükdere, Üsküdar itfaiyesi	60625
Paşabahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kınalı mıntakaları için telefon santralındaki memura (yangın) kelimesini söylemek kâfidir.	

HASTANE TELEFONLARI

Cerrahpaşa hastanesi. Cerrahpaşa	21693
Zeynep Kâmil hastanesi. Üsküdar, Nuh kuyusu, Gün Doğumu caddesi	60179
Haseki kadınlar hastanesi. Aksaray Haseki cad. 32	24553
Beyoğlu Zükûr hastanesi. Firuzağa	43341
Gülhane hastanesi. Gülhane	20510
Kuduz hastanesi. Çapa	22142
Emrazı akliye ve asabiye hastanesi. Bakırköy Reşadiye kışlası	16..60
Etfal hastanesi. Şişli	42426
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107

ÇABUK SIHHI YARDIM TEŞKİLATI

Bu numaradan imdat otomobili istenir. 44998

Okuduklarımız, Duyduklarımız

ARABLARIN KRALİÇESİ OLAN İNGİLİZ KADIN

O zengin ve güzeldi, korku nedir bilmezdi

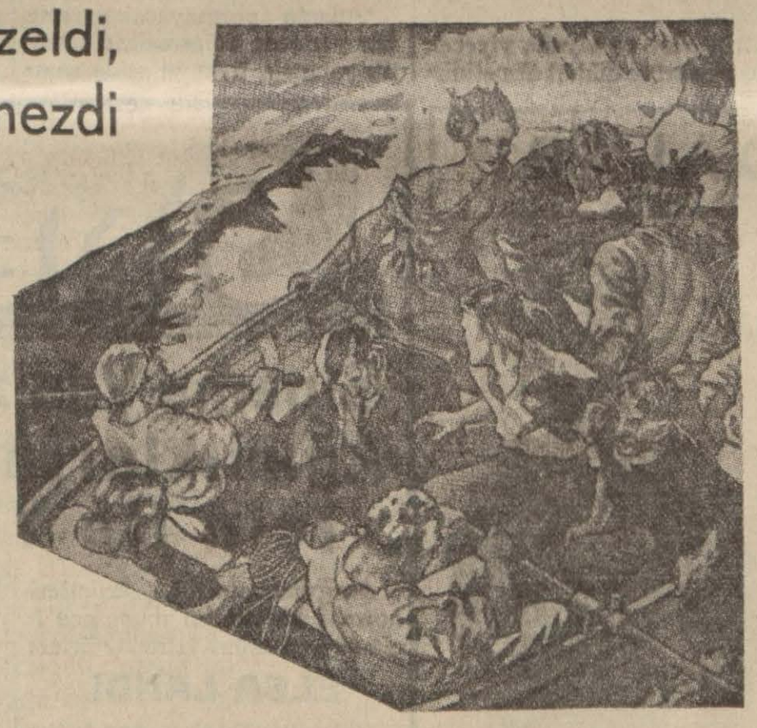

Büyük babası çok meşhur bir devlet adamı, babası lord, amcası İngiltere başvekili olan kadın, hayatın bütün şaşaasına rağmen sergüzeşt peşinde koşmak için bütün mevkiini feda ederken bir ân bile tereddüt etmemişti.

Kaç zaman evvel bir falcı ona Kudüste Yahudilere Kraliçe olacağını söylememiş miydi?

Londranın Beldan denilen bahtakhane mahallelerinden birinde oturan meczup falcı Lady Hester Stanhope'un falına bakmak üzere çağırıldığı vakıt korkmuş, fakat doğruyu söylemekten çekinmemişti.

Zengin ve güzel

Hakikat halde tâç giymemesine ve Yahudilere kraliçe olmamasına rağmen Lady Hester'e Araplar en yüksek mevkii vermişler ve 25 seneden fazla bir müddet bütün Suriyede o da mutlak bir hakimiyet tesis etmiştir.

Lady Hester'in büyük babası İngiltere başvekili, babası ise İngilterenin en zengin lordlarından biriydi. Fransa büyük ihtilâlinden sonra ismini Stanhope vatandaş koyan lord kızı Hester'e işe alışsın diye, bahçede tavuk çobanlığı yaptırmıştır.

Çok güzel ve cazip olan Hester ile temasa gelenler, onun şahsiyeti karşısında hemen kendilerini kaybederlerdi. Korku nedir bilmeyen Hester, aynı zamanda çok güzel ata binerdi.

Korku nedir bilmezdi

Amcası William Pit İngiltere başvekili iken Hester'i evvelce yanına kâtip olarak almıştı. Hester amcasının ölümünden sonra şarka bir seyahata çıktı. 1810 yılında İngiltereden hareket ettiği zaman yegâne gayesi sergüzeşt peşinde koşmaktı.

Evvelâ İstanbula gelen Lady Hester, buradan İskenderiyeye giderken müthiş bir deniz kazası geçirerek bindiği vapur batmıştı. Vapurun sandalına güçlükle kapağı atan güzel kadın, ve tayfa, hayatlarını Rodos adasına çıkarak kurtarmışlardı. Adaya hemen hemen çırçıplak çıkan kadın, oradaki kadın elbisesini giymektense, erkek kıyafetine girmiş ve işte macera da bundan sonra başlamıştır.

Korkulu bir gece

Rodostan Suriyeye geçen Lady Hester Palmyra harabelerini ziyaret etmek istemiş ve büyük kafilelerin bile sahrayı geçmekte çektikleri zorlukları göze aldırarak ancak bir tek emirber alarak hayatının en korkulu gecelerini yaşamıştır. O zamana kadar Palmyra harabelerini hiç bir kadın ziyaret etmemişti.

Kraliçe ilân olunuyor

Harabelere vardığı zaman 1500 kişilik halk tarafından, son derece muhteşem surette karşılanan Lady Hester, sahra Arapları tarafından kraliçe ilân edilmiştir. Hakkında kasideler yazılmış, Arapların sevgili misafiri, en korkusuz kadın ünvanları ona verilmiştir.

Ne yazık ki henüz daha otuz sekiz yaşında vebaya tutulmuş ve bundan sonra âsâbı son derece bozularak deli gibi bir şey olmuştur. Hayvanlarından birine kendisinden başka birisinin bindiğini haber alınca, kulaklarına gidip bir şeyler söyler, bundan sonra zavallı hayvanı öldürtürdü.

Kimseyle beraber yemek yemez, en şerefli misafir bile onun bardaklarından su içemezdi.

Çok müsrif olduğu için, ailesinin bütün servetini, har vurup harman savurmuş ve sonunda fakir düşmüştür.

Zaruret içinde ölüyor

Lord Palmerston, onun borçlarını vermediğini haber aldığı zaman 1200 ingiliz liralık gelirini hazcettirmesi üzerine büsbütün fakir düşmüş ve bir kaç sadık hizmetçiden başka son günlerinde yanında hiç kimse kalmamıştır.

63 yaşında ölen Lady Hester memleketine karşı son derece darıldığı için İngiliz tâbiiyetini son deminde reddettiği halde, gene İngiliz bayrağına sarılarak cesedi İngiltereye getirilmiştir.

OMNİOM

ŞARK SİNAİ

Anonim Şirketinden :

Hisse senedatına 12 numaralı kupon mukabilinde 17 1/2 kuruş verileceği ve işbu mebaliğin 15 Haziran 1935 tarihinden itibaren Galata'da Banka Komerçiyale İtalyana gişelerinden tesviye olunacağı ilân olunur.

İstanbul 8 Haziran 1935

Meclisi İdare

İstanbul altıncı icra dairesinden : Mahcuz olub paraya çevrilmesine karar verilen muhtelif cins ve mikdarda büyük ve küçük raspalar, kütük ve kolastar destereleri, sekiz parmak ara egesi, ağaç videsi ve sair hurdavatciliğa aid eşya 14 Haziran 935 cuma günü 13 den 14 de kadar Galatada Perşembe pazarında Arslan hanı önünde açık arttırma ile satılacakdır. Almak isteyenlerin mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunr. (12285)

Beyoğlu Dördüncü sulh hukuk mahkemesinden : Ölü Lütfi Fikriye ait olarak : Büyükada Nizamda Ziya paşa sokağında 3 ve 7 No. lu evde mevcut bir miktar eşya 18-6-935 salı saat 10,30 da açık arttırma sureti ile satılacaktır. İstekli olanların gösterilen gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Kadın ve Moda

Şişmanlık Nedir? Şişmanlığı Ne Suretle Giderebilirsiniz?

Şişmanlığın Başlıca Sebeplerini Size Sayıyoruz

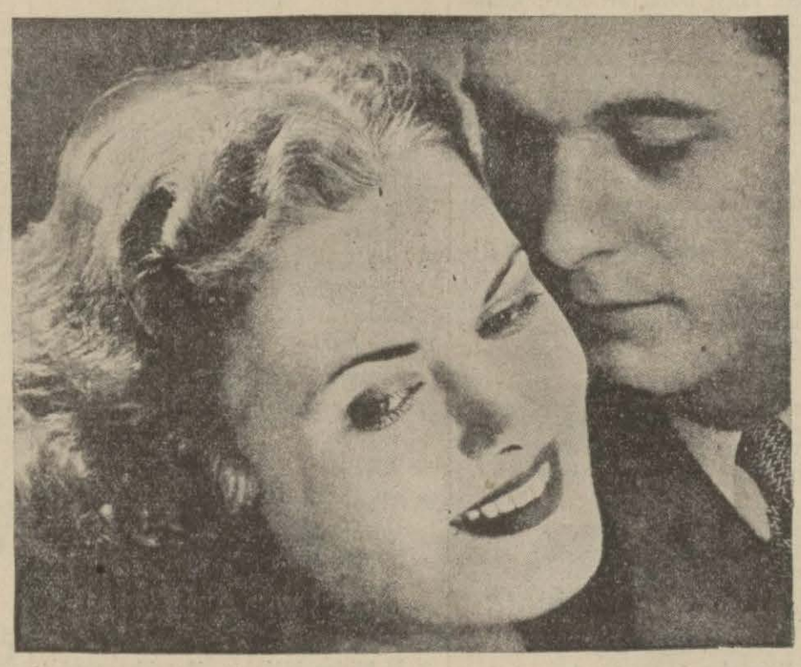

Balık eti bir kadın çirkin değildir

Cilt altında, bedeni teşkil e - den et aralarında, göğüs ve karın boşluklarında bulunan ne - siçlerde vücut ağırlığının yirmide bir nisbetinde bulunan yağın tabiî miktardan fazlalaşmasına şişmanlık deriz.

Doktorlar 1,70 metre boyunda bir delikanlı için tabiî ağırlığı, 67 kilo olarak kabul ederler. Buna etine dolgun adam derler. Fazlası şişmanlığa, azlığı da zayıflığa alâmettir.

Şişmanlık vücudun zerafeti - ni, tabiî endamını bozar, hattâ sıhatına da halel verilir.

Adalelerde biriken yağlar, bu adalelerin tabiî faaliyetine sekte verir. Yürüyüşe, hareketlere zorluk verir. Kalb de yağlanırsa, darabanına yavaşlık gelir. Kan istediği gibi cevelân edemez, teneffüs güçleşir. Kalbde yağın fazlalaşması fücceten ölüme de sebep olabilir.

Şişmanlığın başlıca sebepleri şunlardır: Zihnen çok meşgul olmamak, beden riyazetine e - hemmiyet vermemek, çok yiyip çok içmek, daha ziyade unlu ve hamurlu şeyler yemek, gezinmemek, sürekli uyku uyumak vesaire...

Şişmanlığı ilâçla değil, sıhhı tedbirlerle izale etmek lâzımdır. Eğer bu tedbirler alınırsa, şişmanlamağa istidadı olan vücutta yağ bağlanmasının önüne geçilebilir.

Bu gibiler en ziyade yiyecek ve içeceklerine dikkat etmelidirler. Tereyağı, yağlı et, yağlı maddeler, süt, hamur işleri, nohut, fasulya, pirinç, çukulata, şeker, helva gibi şeyleri yemekten çekinmelidirler. Ekmek bayat olmalı ve az yenilmelidir.

Sofrada cızbız et, balık, sebzeler, portakal, vişne, elma gibi ekşili maddeler iyidir.

Kahve, çay ve diğer meşrubatta imsâk lâzımdır.

Vücudu yormayacak surette düz yerlerde dolaşmak, cimnastik yapmak, uykuyu sekiz saattan fazla geçirmemek, mümkün olduğu kadar erken kalkmak, mümkün mertebe yüksek yerlerde oturmak iyi şeylerdir.

•

ÜTÜ

Ütülenecek elbise biribiri üzerine istif edilip bir tarafa alınır. Sonra yere yahut bir masa üzerine kalınca bezler yayılır ve üzerine beyaz bir örtü örtülüp çamaşırları birer birer bu beyaz yaygı üzerine sererek ütülemelidir.

Ütülemek Ne Demektir?

Ütülemek, ütüyü kızdırdıktan sonra hazırlanan çamaşır üzerinde büküntü hâsıl etmiyecek surette, buruşuklukları açarak her cihetten gezdirmekten ibarettir.

Bunun için ütülenecek çamaşır biraz nemli iken toplanmalıdır. Eğer ziyadece kurumuşsa, ütü gezdirilmeden evvel üzerine hafifçe su serpmelidir.

Kalınca kumaşların ütüsünde, üzerlerine gene su serpilir. Ayrıca bir ıslak bez örtülüp ütü bunun üzerinde bastıra bastıra gezdirilir.

Ütünün doğrudan doğruya ütülenecek kumaş üzerinde gezdirilmesinden ziyade, üzerine ıslak bir bez yayıldıktan sonra gezdirilmesinin daha faydası vardır.

Çamaşırlar Cins Cins Ayrılmalı

Çamaşır yıkanmasında olduğu gibi, ütüde de elbise ve çamaşırları cins cins ayırıp, her cins elbise ve çamaşırları kendi çeşidi ile beraber ütülemelidir.

Ütüler ıslak kaldırılır veya rütubetli bir yerde bırakılırsa paslanır. Temiz çamaşırlar lekelenir. Bunun için altında pas veya başka bir leke görülürse ütüden evvel ispermeçet mumu sürerek, yahut sıfır numara zımpara kâğıdı veyahut kül ile uvuşturarak temizlemeli ve temiz kumaş üzerinden gezdirilmezden önce ayrıca bir bez üzerinde leke bırakıp bırakmadığını tecrübe etmelidir.

Gömlek ve teferrüatını teşkil eden yakalık ve kolluk gibi şeyleri kolalamak için gene ütüye müracaat edilir.

Bu eşya çürütülmüş, yani bir iki gün evvel suda ezilip bir tarafta bırakılmış kolaya batırılarak bir müddet kendi haline terkedildikten sonra, ince bir tülbent ile üzerleri uvuşturulup pıhtılaşmış kolalar giderilir ve kola her tarafa güzelce dağıtılır. Sonra ya ince bir tülbent ütülenerek, yahut doğrudan doğruya sıcak ütü gezdirilir.

Kolanın içinde bir miktar boraks atılarak halledilir ve kolalanacak şeyler bunun içine batırılarak ütülenirse, kolaları parlak olur.

Kocanızın Plâj Kıyafeti

YAZ MODALARI

1 — Açık renkte ve yahut beyaz ohgandiden hafif bir yaz akşam elbisesi modeli, eteklikte paseli dikişli sıralar vardır. Etekliğin sonunda volan parçası bulunmaktadır. Renkli bir kurdelâ belde kemer gibi bulunmaktadır. 2-Bu yaz akşam elbisesi çok hoş görünmektedir. Kollar yarım ve kimono şeklindedir. Kumaş gümüşü gri renkte ve lâcivert desenli jorjettendir. Etekliğin önündeki genişlik en yeni modayı göstermektedir. Genişlik iki parça ile temin edilmiştir. Geniş lâcivert bir kurdelâ olarak kullanılmalıdır. Bu kemer elbiseyi daha ziyade gösterişli göstermektedir.

(II. inci büyüklük için) 94 santim eninde, 4,45 metre kumaş lâzımdır.

SİNEMA

Sinema Yıldızları Normal Ağırlıklarını Korumak için Ne Yiyorlar?

Aşağıdaki sinema artistleri normal sıkletlerini muhafaza için şu yemekleri yemektedirler:

ELSA LANDİ

Kahvaltı: Sıcak suda bir limonun sıkılmış suyu, kahve.

Öğle yemeği: Patatessiz çeşit sebze, domates salatası, biskot, çay yahut kahve.

Akşam yemeği: Et suyu, yahut sebze çorbası, et, yahut balık, iki sebze, salata, biskot, meyve, kahve.

CAROB LOMBARD

Kahvaltı: Kahve, boğaça.

Öğle yemeği: Piliçli sandviç, vanilyalı dondurma, pötifor, limonlu çay.

Akşam yemeği: Çorba, sığır kızartması, havuç ve bezelye, salata, ekmek ve tereyağı, meyve kompostosu, kahve.

Ann Dvorak

Bu artist te şişmanlamak için ayrı bir rejim takip etmektedir. Yediği yemekler şunlardır:

Kahvaltı: Portakal, iki yumurta, jambon, iki sandviç, sütlü kahve.

Öğle yemeği: Piliç sandviçi, sebze salatası, dondurma, gofret, bir bardak süt.

Akşam yemeği: Çorba, et yahut balık, patates, taze fasulya, tereyağlı pancar, salata, bol bol meyve, sütlü kahve.

Norma Shearer

Kahvaltı: Portakal suyu, alakok bir yumurta, reçel, bir sandviç, kafe krem.

Öğle yemeği: Domates suyu, yeşil salata, meyve kompostosu, çay, kuru bisküvi.

Akşam yemeği: Sebze çorbası, kuzu kotleti, beyaz fasulya, kuşkonmaz, salata, ekmek, mey ve, kahve.

İHTİYARLAYINCA NE HALE GELECEKLER?

CLARK GABLE DOLORES DEL RIO

•

Elsa Landi öğle Yemeğinden Sonra Dinlenirken

Güzelliğimin sırrı

Çiçeklerin merkezindedir

Fransanın Midi havalisi kurbünde yaşıyan kadınlar, Tabiatın çiçeklerin merkezine vaz'ettiği bakir bir balmumunun cildi beyazlatmak ve güzelleştirmek hususundaki şayanı hayret hassasını tanırlar.

Bu nazik cevherin tasfiyesile husule gelen ve (Cire Aseptine) tesmiye edilen ve cild üzerinde fevkalâde bir tesir icra eden bu güzellik tılsımı; akşamları yatmazdan evvel tatbik edildikde cildinizin sertleşmiş harici tabakasını yumuşatarak parça parça düşürür. Sabahleyin tasavvur edemediğiniz bir güzellikte taze ve nermin yeni bir cildle karşılaşacaksınız, ayni zamanda münbesit mesamatı, siyah benleri gidermiş olacaktır. Bu Cire Aseptine denilen güzellik tılsımını kullandığımda yüzümün çilli ve çirkin cildini şayanı hayret bir surette güzelleştirmiş ve beyazlatmıştır. İstimali gayet kolay ve fiyatı ucuz olan bu Cire Aseptine'i kollarıma, omuzlarıma ve ellerime de tatbik ediyorum. Bütün eczanelerle parfümörilerde satılır.

Daktilo aranıyor

Mühim Şirketlerden biri bir daktilo aramaktadır. Türkçeden başka ecnebi dili ile de makinede yazı yazmağa alışık olan ve istenografi bilen talip tercih edilecektir. Kuvvetli referans gösterilmesi şarttır. İsteyenler kısa hal tercümelerini ve açık adreslerini muhtevi açık yazılmış bir mektupla (M) rumuzile 176 No. posta kutusuna müracaat etmelidir.

"Gençlik Tılsımı,,

SEKSÜLİN

Eger **iktidarsızlıktan** şikâyetci iseniz. eger **birçok ilaçlar alıpta hiç birinden fayda görmedinizse** size son bir **TECRÜBE** tavsiye edeceğiz.

SEKSÜLİN kullanınız. Bu şayanı hayret ilaç, terkibindeki **Kanı, Sinirleri, Beyini** ihya edici unsurlar sayesinde iki kelime ile **GENÇLİGİN TILSIMI dır**

KUTUSU 200 Krş

BEŞİR KEMAL ECZANESİ — MAHMUT CEVAT SİRKECİ

VAPURCULUK

Türk Anonim Şirketi
İstanbul Acentalığı
Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon yolu

TARI vapuru 11 Haziran SALI günü saat 20 de Rizeye kadar.

izmir sürat yolu

SAKARYA vapuru her hafta PERŞEMBE günleri saat 16 da İstanbuldan İZMİRE ve PAZAR günleri de İZMİRDEN İstanbula kalkar.

Satılık otomobil

FIAT 509 Torpedo modeli ve mükemmel bir haldedir. (O. K.) rumuzile İstanbul 176 numaralı posta kutusu adresine yazılması.

Deniz yolları

IŞLETMESI

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

Ayvalık yolu

BANDIRMA vapuru 12 Haziran ÇARŞAMBA günü saat 19 da Ayvalığa kadar. (3219)

Istanbul Gayri Mübadiller Komisyonundan:

D. No	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K	
1609	Beyoğlu Kamer hatun	Maslak ve Bilecik	E. 5 ila 32 Mü. Y. 7-9	Ahşap hane ve dükkânın 1/2 His.	314	açık arttırma
2827	İstanbul Kca Mustafapaşa	Hacı Kadın	E. 40-42 Y. 62	865 metre arsa ve ahşap dükkân ve depo	1830	kapalı zarf
3357	Kadıköy Osmanağa	Gazi osmanpaşa	E. 31	167,50 metre arsanın tamamı	670	açık arttırma
3667	Unkapanı Haraççı Karamehmet	Üsküplü Cad.	E. 43 Y.37-37/1	Kâgir hane ve dükkânın 3/16 His.	638	„
3683	Kadıköy Tuğlacıbaşı Selâmi çeşme	Bağdat Cad. ve Göztepeye giden yol	219	İki tarafı dıvarla çevrilmiş ve içinde ağaçları olan 14155 metre arsanın tamamı	28310	kapalı zarf
3815	Üsküdar Selâmi Ali	Topal Oskiyan	E. 27 Y. 25	100,50 metre arsanın tamamı	120	açık arttırma
3925	Fener Tevkii Cafer	Kiremit	E. 89 Y. 75	115 metre arsanın tamamı	230	„
4139	Bostancı Çatal çeşme	Dere ve Kaymak	15 Mü. 111 harite	152 metre arsanın tamamı	152	„
4141	„	Dere ve yozgat	15 Mü. 112 harita	152 metre arsanın tamamı	152	„
4210	İstanbul Hatapkapısı	Kantarcılar	15	Ahşap dükkânın 15/40 hissesi	285	„

Yukarda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 26/6/935 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat on dörttedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledır

Nafıa Bakanlığından:

Haydarpaşada sif teslim şartile 20250 lira muhammen bedelli 270 aded ray kaldırma âleti kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 16 Temmuz 935 salı günü saat 16 da Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacakdır. Kliring şarttır.

İsteklilerin tekliflerini 1518,75 liralık muvakkat teminat ve Ticaret Odası vesikasiyle birlikde 16-7-935 salı günü saat 15 e kadar Bakanlık Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır. İstekliler bu hususdaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (2984) 4165

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

27 Kilo Beyaz hareli Aleminyum
50 Aded Alâ yaldız bobin
10 „ Kırmızı ipek bobin
100 „ Regliz „ „

İdaremiz ihtiyacı için yukarıda cinsi ve mikdarı yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacağından vermek isteyenlerin 5-7-935 tarihine müsadif cuma günü saat 14 de yüzde 7,5 güvenme paralarile Kabataşda Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna müracaatları. (3211)

istanbul Harici Askerî kıtaatı ilânları

Aşağıda cins ve mikdarları yazılı üç kalem erzakın açık eksiltme günleri hizalarında yazılıdır. İsteklilerin belli gün ve saatta teminatlarile Tekirdağında Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (12) (3228)

Cinsi	Teslim yeri	Mikdarı	Muhammen fi.	Teminatı	İhale tarihi
Gaz yağı	Tekirdağ	20000 kilo	26 Kuruş	390	(25-6-935 S. 15
„	Malkara	14000 „	27 „	283,50	(25-6-935 S. 16,30)
Arpa	Tekirdağ	180000	3 Ku.75 S.	506;25	(27-6-935 S. 15 de)

* * *

Aşağıda cins ve mikdarları yazılı 5 kalem erzakın açık eksiltme günleri hizalarında yazılıdır. İsteklilerin belli gün ve saatta teminatlarile Tekirdağında Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (13) (3227)

Cinsi	Teslim yeri	Mikdarı Kilo	Ku.	Muham.Fi. San.	Lira	Teminatı Ku.	Tarih ve saati	
Arpa	Malkara	90000	4	25	286	87	22-5-935	S.9,5
Yulaf	Tekirdağ	60000	5	00	225	00	22-6-935	S.10,5
Yulaf	Malkara	24000	5	75	103	50	„	11,5
Süt	Tekirdağ	8000	10	00	60	00	26-6-935	S.15
Yoğurt	„	900	12	00	81	00	„	S.16

* * *

Beherinin tahmin edilen fiatı 6 kuruş olan iki milyon muhtelif renkte makara kapalı zarfla eksiltmeye konulmuşdur. Şartnamesini 600 kuruşa alınmak ve örneklerini görmek isteyenler her gün öğleden sonra Ko.na uğrayabilirler. Eksiltmeye girecekler 7200 liralık teminat veya makbuzlarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikde teklif mektublarını ihale günü olan 29 Temuz 935 pazartesi günü saat 10 dan bir saat evvel M. M. V. Satınalma Komisyonuna vermeleri. (11) (3229)

* * *

Malkara için 150 ton un 24-6-935 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla alınacakdır. Tahmin bedeli 11 kuruştur. Muvakkat teminatı 1237 liradır. Şartnamesi Ankara ve İstanbul Levazım Âmirlikleri Satınalma Komisyonunda görülebilir. Eksiltmeye girecekelerin Ticaret Odası vesikasile teklif mektublarını belli saatten bir saat evvel Tekirdağında Satınalma Komisyonuna vermeleri. (10) (3230)

* * *

Ankara kıtaat ve müessesat efradının ihtiyacı için 300 bin kilo sığır eti münakasaya konulmuşdur. Şartnamesi 3 lira 40 kuruş ücret mukabilinde Ankara Levazım A. Satınalma Komisyonundan verilir. Münakasası 26 Haziran Çarşamba günü telgrafhane ayarı ile saat 15 de Ankara LV. A. Binası dahilinde Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonu tarafından yapılacakdır. Eksiltme kapalı zarf usulü iledir. 300000 kilo sığır etinin beher kilosunun muhammen fiatı 22 kuruştur. Mecmu tutarı 66000 liradır. Teminatı muvakkatası 4950 liradır. İsteklilerin Ticaret Odasında mukayyet olduklarına dair vesika ibraz etmeleri mecburidir. Teminatı muvakkata makbuzu ile birlikde teklif mektublarını münakasanın yapılacağı saattan en aşağı bir saat evvel Ankara LV. A. ST. AL. KO. na vermeleri. (5) (3127) 4296

* * *

Ankara Gedikli Küçük Zabit Mektebi talebeleri ile hastanede hasta efradın ihtiyacı için 60 bin kilo koyun eti münakasaya konulmuşdur. Şartname eyyamı tatiliyeden mada her gün öğleden sonra ücretsiz olarak Ankara Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonun da görülebilir. Münakasası 28-6-935 tarihine müsadif Cuma günü telgrafhane ayarı saat 11 de Ankara Levazım Âmirliği Binası dahilinde LV. Âmirliği Satınalma Komisyonu tarafından yapılacakdır. Münakasası kapalı zarf usulü iledir. 60 bin kilo koyun etinin beher kilosunun muhammen fiatı 31 kuruştur. Mecmu tutarı 18600 liradır. Teminatı muvakkatesi 1860 liradır. İsteklilerin Ticaret Odasında kayıdlı olduklarına dair vesika ibraz etmeleri mecburidir. Teminatı muvakkate makbuzile birlikde teklif mektublarını münakasanın yapılacağı muayyen saattan en aşağı bir saat evvel Ankara LV. A. SA. AL. KO. na vermeleri. (6) (3129) 4298

* * *

Ankara garnizonundaki kıtaat ve müessesat efradının ihtiyacı için 580 bin kilo ekmeklik un münakasaya konulmuşdur. Şartnamesi 2 lira 46,5 kuruş ücret mukabilinde Ankara LV.A. ST. AL. Komisyonundan verilir. Münakasası 28 Haziran 935 cuma günü saat 15 de Ankara Levazım Âmirliği Binası dahilinde Levazım Âmirliği ST. AL. KO. tarafından alınacakdır. Eksiltme kapalı zarf usuliledir. 580 bin kilo unun beher kilosunun muhammen fiatı 8,5 kuruştur. Mecmu tutarı 49300 liradır. Teminatı muvakkatası 3697,5 liradır. İsteklilerin Ticaret Odasında mukayyet olduklarına dair vesika göstermeleri mecburidir. Teminat muvakkata makbuzu ile teklif mektublarını münakasanın yapılacağı belli saattan bir saat evveline kadar LV. A. ST. AL. KO. na vermeleri. (7) (3130) 4299

* * *

Ankara garnizonundaki kıtaat ve müessesat efradının ihtiyacı için 18000 kilo sade yağı münakasaya konulmuşdur. Şartname eyyamı tatiliyeden mada her gün öğleden sonra ücretsiz olarak Ankara LV. A. ST. AL. KO. da görülebilir. Münakasası 26 Haziran 935 çarşamba günü saat 11 de Ankara Levazım Âmirliği Binası dahilinde LV. A. ST. AL. KO. tarafından yapılacakdır. Eksiltme kapalı zarf usulüliledir. 18000 kilo sade yağının beher kilosunun muhammen fiatı 95 kuruştur. Mecmu tutarı 17100 liradır. Teminatı muvakkatası 1282 lira 50 kuruştur. İsteklilerin Ticaret Odasına mukayyet olduklarına dair vesika ibraz etmeleri mecburidir. Teminatı muvakkata makbuzları ile birlikde teklif mektublarını münakasanın yapılacağı muayyen saattan bir saat evvel Ankara Levazım Âmirliği ST. AL. KO. na vermeleri. (8) (3128) 4297

ISTANBUL BELEDIYESI ILANLARI

	Senelik Muhammen Kirası	Muvakkat Teminatı
Fatih de Manisalı Mehmet paşa M. Gemiciler So. 12/26 numaralı dükkân.	48	3,60
Cibalide Odun iskelesi So. yazıhane mahalli.	18	1,35
Cibalide Odun iskelesi S. yazıhane mahalli.	18	1,35
Sarayburnunda Gülhane parkı sokağında Sarayburnu Gazinosu alafranğa kısmındaki şano bahçe.	500	37,50
Ayakkapıda Ayakkapı meydanındaki gazino	120	9.00
Mercanda Yavaşca Şahin M. Uzun çarşı So. 8/224 No. üstünde bir odası bulunan dükkân.	84	6,30

Yukarda semti, muvakkat teminatı ve senelik muhammen kiraları yazılı bulunan mahaller 936 senesi Mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Talib olanlar anlamak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidir. Arttırmaya girmek içinde hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubiyle beraber ihale günü olan 17-6-935 pazartesi günü saat 15 de Daimî encümende bulunmalıdır. (B.) (3044)

İstanbul 7 inci İcra Memurluğundan:

Emniyet Sandığına

(700) lira mukabilinde birinci derecede ipotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına (3500) lira kıymet takdir edilen İstanbulda Samatyada Hacı hüseyinağa mahallesinde Narlıkapı sokağında eski 72, 72 mükerrer yeni 46,48 numaralarla murakkam maa bahçe ve müştemilât iki evin tamamı açık arttırmaya vazedilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenenin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriye ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 25-6-935 tarihine müsadif salı günü Dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 15-7-935 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek, birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenenin yüzde 75 ini bulduğu takdirde üste bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü bakı kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 30-7-935 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar Dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte Dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sâbit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye ve tanzifiyeden ibaret olan Belediye rusumu ve Vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 934-3535 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahalle nhaciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (3218)

FRIGIDAIRE

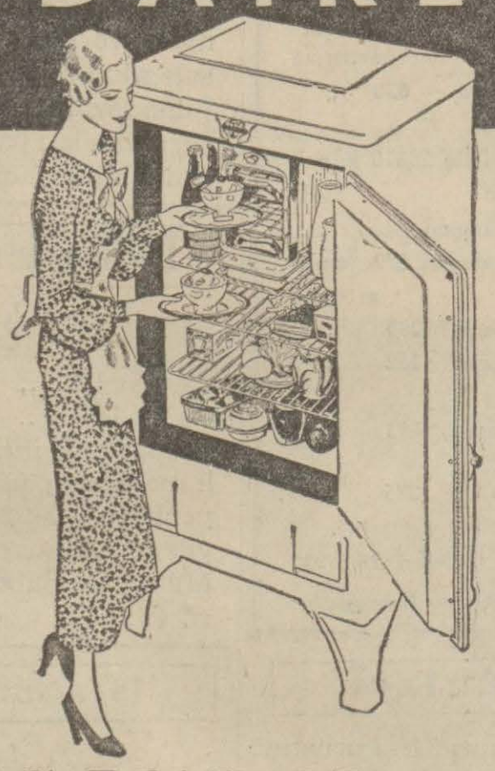

Soğuk hava dolaplarının en mükemmelidir. Bu masrafsız arkadaş yalnız yuvanıza dirlik ve rahatlık getirmekle kalmaz, aynı zamanda bütün gıdalarınızı taze muhafaza ederek sizi pek çok hastalıklardan korur.

Belki onu anlamak için şimdiye kadar tereddüt ettiniz; fakat onun açık faydaları karşısında kararınızı verecek ve

SİZ DE ALACAKSINIZ!

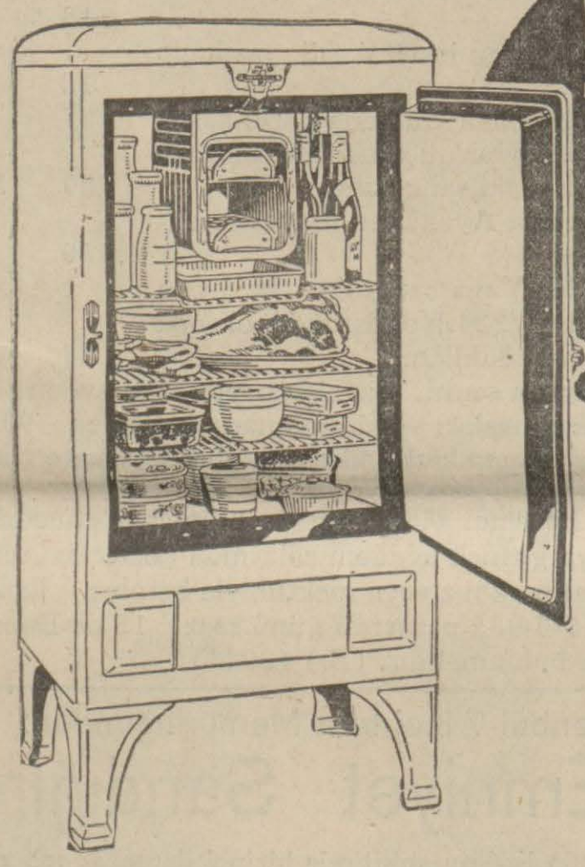

İLK TAKSİT 10 LİRA

Verip evinize bir FRİGİDAİRE gönderiniz. Sıhhatiniz ve rahatınız bunu emrediyor.

Bir soğuk hava dolabı alırken isim iltibasına paranızı feda etmeyiniz.

FRİGİDAİRE

Markasına daima dikkat ediniz ve bu markanın dünyanın en birinci soğuk hava dolabına ait olduğunu biliniz.

BOURLA BIRADERLER ve Şsı.

Galata: Hezaren caddesi
Beyoğlu: istiklâl caddesi
Ankara: Bankalar caddesi
izmir: Gazi Bulvarı

ihtira ilânı

« Yüksek yerlerde nefes almağa mahsus alet » hakkında istihsal olunan 26 Temmuz 1933 tarih ve 1594 sayılı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre devrü ferağ veya icar edileceğinden talib olanların Galatada İktisat hanında Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur.

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul Komutanlığına bağlı Anadolu ve Rumeli cihetindeki birliklerin senelik Ekmek, Erzak ve yem nakliyatı olan 8578 tondan ibaret nakliyatı 15 Haziran 935 Cumartesi günü saat on beşte kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli yirmi bin dokuz yüz altmış üç lira yetmiş kuruştur. İlk teminat 1573 liradır. Şartnamesi bugün öğleden evvel Fındıklıda satınalma komisyonunda görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin vakti muayyeninden bir saat evveline kadar teklif mektuplari İstanbul, Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri.
(2838) 4156

* * *

İstanbul Komutanlığı bir likleri hayvanatı için 180 ton arpa 12-6-935 Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tutarı 9000 liradır. İlk teminatı 675 liradır. Nümune ve şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninden bir saat evvel teklif mektuplariyle teminatları İstanbul Komutanlığı satınalma komisyonuna vermeleri. (2894)
4157

* * *

Çatalca ve civarındaki birliklerin ihtiyacı için 12 ton Sabun 17-6-935 pazartesi günü saat 15 de acık eksiltme ile alınacaktır. Beher kilosunun tahmin bedeli 27 Kuruş olup ilk teminatı 243 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel Komutanlık satınalma komisyonunda görülebilir. İstekli lerin vakti muayyeninde teminat mektup ve makbuzlariyle birlikte komisyona gelmeleri. (2987)
4159

* * *

Çerkes köyündeki kıtatın ihtiyacı olan (72,000) kilo ekmek kapalı zarfla eksiltmeye konulmuşdur. Ekmeğin beher kilosuna tahmin edilen bedel on kuruştur İhalesi 24-6-935 pazartesi günü saat 15 dedir. Şartnamesi her gün öğleden evvel Fındıklıda Komutanlık S. AL. Komisyonunda görülebilir. İsteklilerin (540) liralık teminat mektubu veya makbuzu ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesikalarla birlikde teklif mektublarını belli günde ihale saatından en az bir saat evveline kadar SA. AL. Komisyonuna vermeleri. (3148)
4301

Umumî Neşriyat ve Yazı isleri Müdürü: *Etem İzzet BENİCE*
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Sirketi. İstanbul. Ankara caddesi, 100. — Basıldığı yer: TAN Matbaası

Evlerinizi Sineklerin ve Böceklerin istilâsına Karşı Muhafaza Ediniz

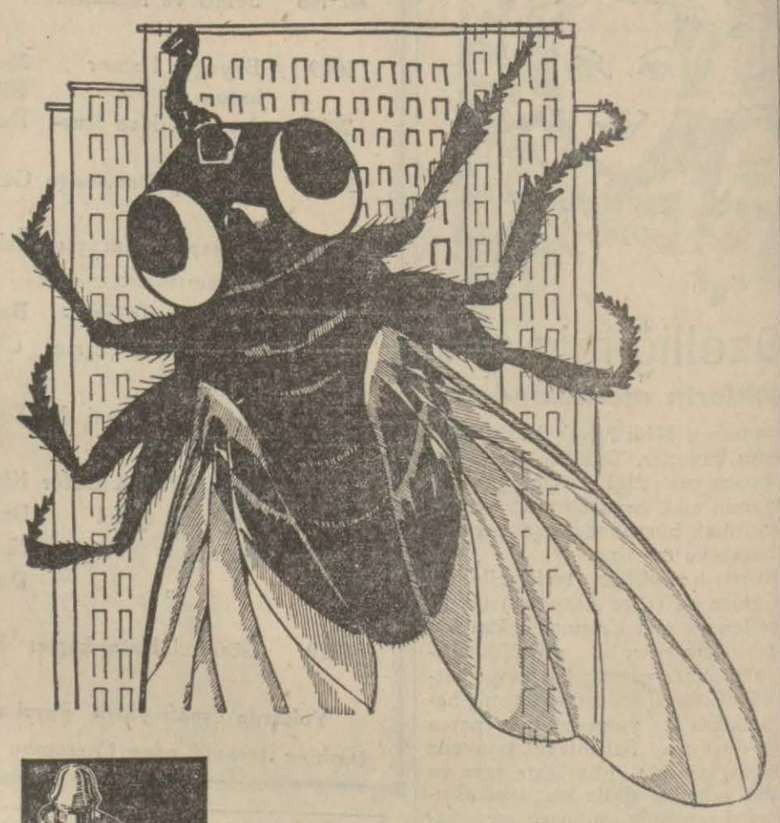

Yüzde Yüz öldürür

FAYDA

Tahtakurusu, sinek, Sivrisinek, güve, arı, karınca, örümcek ve bütün haşaratı kökünden keser, yuvalarına ve eşyaların üzerine ve odaların havasına ve tahtaların, duvarların kenarlarına, aralarına bolca, FAYDA serpiniz, ve tahta kuru yuvalarını FAYDA ile tahrip ediniz. Bütün yaz bu muzır haşarattan kurtulacak ve rahat edeceksiniz. Bilhassa apartımanlarda, mutfaklarda yemeklerinizi, erzaklarınızı telvis eden hamam böceklerini, aptesanelerde, hamamlarda bulunan küçük böcekleri, tırtılları kümes hayvanatında köpeklerde bulunan pireleri, hayvanlarda bulunan keneleri, bitleri, nebatat ve ağaçlar üzerindeki tırtılları behemehal FAYDA ile imha ediniz. Kutusu 30, büyük 50 kuruştur. Bir kiloluk kutu 80 kuruştur. FAZLA PARA VERMEYİNİZ. Tesiri daha az olduğu halde ecnebî malı diye fazla para koparmak istiyenlerden sakınınız. FAYDA imaline nazaran daha kuvvetli ve daha ucuzdur.

Taklitlerinden sakınınız.

Hasan markasına dikkat

Hasan deposu: Ankara, Istanbul, Beyoğlu

Belsoğukluğu ve Firengi'ye

yakalanmamak için en iyi çare, 21 senedenberi bu hastalıkların tedavisile uğraşan Dr. A. KUTİEL'in tertip ettiği (NEOPROTEKTİN) ilâcıdır. yakında piyasaya çıkarılacaktır. 4397

EVKAF MUDIRIYETI ILANLARI

Değeri Lira	K.	Pey parası Lira	K.	
1893	06	142	00	Fatih'de Haraccı Muhiddin mahallesinde Fatih caddesinde 315,5 metre murabbamdaki "Darüşşifa" arsasının bütünü. (367)
490	00	36	75	Kumkapı'da Kazgani Sadi mahallesinde eski 3, yeni 7, 17 sayılı ve 282 metre murabbamdaki arsanın bütünü. (1120)
150	00	11	25	Balatta Hamamî Muhiddin mahallesinde Kesmekaya caddesinde yeni 65 sayılı 86 metre murabbamdaki dükkân arsasının bütünü. (4644)
50	00	03	75	Galata'da Şehit Mehmed Paşa mahallesinde Üstübcüler sokağında 13 sayılı ve 5 metre murabbamdaki arsanın bütünü. (1864)
49	12	03	68	Beyoğlu Hüseyin ağa mahallesinde Tenekeci sokağında eski 1 sayılı ve 32.75 metre murabbamdaki arsanın bütünü. (1381)
140	00	10	50	Yenibahçe Keçecipiri imam ve müezzin meşruta arsaları 140 metre murabbamdaki arsanın bütünü. (1078)

Yukarda yazılı özlegelerin istekli çıkmadığından pazarlıkla satılmalarına karar verilmiş olduğundan üstermesi 4-7-935 Perşembe günü saat 15 de Komisyonda yapılacakdır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey paralarile Mahlûlât Kalemine gelmeleri. (3214)